

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTU ZMIANY STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY BĘDZINO DLA OBSZARU POŁOŻONEGO W OBRĘBIE EWIDENCYJNYM DOBIESŁAWIEC

Opracowanie:

dr Wojciech Staszek
mgr Bartosz Łęczycki

A handwritten signature in blue ink, appearing to read "Staszek".

SPIS TREŚCI

0. Streszczenie	1
1. Wprowadzenie	9
1.1. Podstawy prawne opracowania	9
1.2. Metodyka opracowania i źródła danych	9
1.3. Cel i zakres prognozy	10
2. Struktura środowiska terenu objętego projektem zmiany Studium	12
2.1. Położenie obszaru opracowania	12
2.2. Środowisko abiotyczne – zarys fizjograficzny	13
2.3. Szata roślinna	17
2.4. Fauna	22
3. Ochrona przyrody i krajobrazu oraz środowiska kulturowego	30
3.1. Istniejące formy ochrony przyrody	30
3.2. Planowane formy ochrony przyrody i korytarze ekologiczne	32
3.3. Walory krajobrazowe	35
3.4. Ochrona środowiska kulturowego	35
4. Diagnoza stanu środowiska	36
4.1. Źródła i stan antropizacji środowiska przyrodniczego	36
4.2. Ocena odporności środowiska na obciążenie antropogeniczne oraz zdolności do regeneracji	39
4.3. Wstępna prognoza zmian w przypadku braku realizacji zmiany Studium	40
5. Charakterystyka ustaleń projektu zmiany Studium	41
5.1. Powiązania z innymi dokumentami planistycznymi	41
5.2. Ustalenia projektu zmiany Studium	41
6. Analiza oddziaływań wynikających z realizacji ustaleń projektowanego dokumentu na środowisko	43
6.1. Zmiany przeznaczenia terenu i spodziewane skutki środowiskowe	43
6.2. Wpływ na powierzchnię ziemi i gleby	45
6.3. Wpływ na wody powierzchniowe i podziemne	46
6.4. Oddziaływanie na szatę roślinną	48
6.5. Oddziaływanie na faunę	51
6.6. Wpływ na klimat lokalny	53
6.7. Wpływ na zanieczyszczenie powietrza	54
6.8. Wpływ na klimat akustyczny	54
6.9. Oddziaływania w zakresie pól elektromagnetycznych	55
6.10. Wpływ na warunki życia człowieka	55
6.11. Oddziaływanie na krajobraz	55
6.12. Wpływ na środowisko kulturowe	57
6.13. Sytuacje awaryjne	57
6.14. Oddziaływania skumulowane i transgraniczne	58
6.15. Rozwiązania alternatywne w stosunku do przedstawionych w dokumencie	59
7. Problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu	60
7.1. Uwarunkowania ochrony przyrody w tym obszary Natura 2000	60
7.2. Planowane formy ochrony przyrody	64
7.3. Ocena zgodności z przepisami prawnej ochrony przyrody	65
7.4. Ochrona zasobów użytkowych	68
8. Minimalizacja oddziaływań na środowisko	68
9. Monitoring oddziaływania ustaleń projektu zmiany Studium na środowisko	70
10. Literatura i materiały archiwalne	71

Załącznik 1. Oświadczenie autora o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2 Ustawy z dnia 3 października 2008 r.

Załącznik 2. Ocena oddziaływania na środowisko realizacji ustaleń projektu zmiany Studium – mapa w skali 1 : 10 000

Załącznik 3. Inwentaryzacja i waloryzacja przyrodnicza w zakresie szaty roślinnej osady Radomno (Ziarnek, Popko 2023).

Załącznik 4. Raport z inwentaryzacji fauny w obszarze planowanych inwestycji w obszarze pn. „Jez. Jamno Południe” (Mohr i in. 2020).

0. STRESZCZENIE

Prognoza wpływu na środowisko realizacji ustaleń studium dotyczy projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Będzino dla obszaru położonego w obrębie ewidencyjnym Dobiesławiec, o powierzchni ok. 27,48 ha. Przedmiotowy teren leży w południowo-wschodniej części gminy Będzino, w miejscowości Dobiesławiec, przy granicy z miastem Koszalin.

Pod względem geomorfologicznym na obszarze opracowania wyróżnić można zarówno formy rzeczne jak i morenowe. Znaczna część terenu mieści się na dnie doliny Dzierżęcinki, widoczna jest również dolinka, którą przebiega Olszyński Rów (Olszynowy Rów). Formy morenowe reprezentowane są przez wysoczyznę płaską, obejmującą zachodnią część obszaru (przy granicy z obszarem Natura 2000). We wschodniej części obszaru (przy granicy z miastem Koszalin) wyróżnić można również niewielkie tereny równin torfowych.

Obszar opracowania znajduje się w granicach Jednolitej Części Wód Powierzchniowych: LW20904 – Jamno (jeziorna). W granicach opracowania dominującym obiektem hydrograficznym jest Kanał Dobiesławiec (przebiegający wzdłuż wschodniej granicy opracowania), uchodzący bezpośrednio do jeziora Jamno. Zgodnie z informacjami PGW Wody (Polskie Zarząd Zlewni Koszalin) Kanał Dobiesławiec jest urządzeniem wodnych melioracji o symbolu JB8.

Przedmiotowy teren położony jest poza granicą Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (najbliższy taki obiekt znajduje się w odległości ok. 30 km). Pod względem przepuszczalności gruntów występujące w granicach opracowania charakteryzuje się jako słabo przepuszczalne (złożone z glin i pyłów), aczkolwiek płytko zalegające wody wciąż są relatywnie w dużym stopniu wystawione na przyjmowanie zanieczyszczeń.

Obecnie obszar objęty analizowanym projektem zmiany Studium stanowi w większości teren rolniczy. Jediną dominującą formą zagospodarowania jest zabudowa zagrodowa, aktualnie o charakterze pensjonatu (pokoje turystyczne), wraz z drogą dojazdową o nawierzchni gruntowej. Występują nieliczne zadrzewienia i zakrzewienia, głównie wzdłuż wspomnianej drogi. Wschodnią granicę obszaru zmiany Studium stanowi Kanał Dobiesławiec, uchodzący do jeziora Jamno.

Roślinność obszaru opracowania jest reprezentowana przez:

- roślinność segetalną i ruderalną pól uprawnych, terenów przydrożnych oraz otoczenia istniejącej zabudowy (dominujące powierzchniowo w granicach obszaru zmiany Studium);
- zbiorowiska świeżych i wilgotnych łąk (głównie w południowo-wschodniej i południowej części obszaru);
- roślinność związana z siedliskami łągowymi (fragment lasu przy południowej granicy obszaru);
- roślinność wymoklik i szuwarów – związaną z niewielkimi powierzchniami przy rowach melioracyjnych i lokalnych podmokłościach.

W ramach wykonanej inwentaryzacji szaty roślinnej (Ziarnek, Popko 2023) na terenie opracowania stwierdzono występowanie niewielkiego płatu siedliska przyrodniczego łągu olszowego i jesionowego (91E0). Nie wykazano innych siedlisk przyrodniczych, nie stwierdzono również bezpośrednio w granicach obszaru objętego zmianą Studium obecności stanowisk roślin objętych ochroną gatunkową. Nie wykazano istotnych walorów florystycznych i fitocenotycznych poza ww. siedliskami przyrodniczymi. Powierzchnie łąk nad Kanałem

Dobiesławiec nie wyróżniają się pod względem przyrodniczym. Odnotowane tam płaty łąk są podsiewane i występują w postaci zubożonej florystycznie.

W granicach opracowania zmiany studium nie stwierdzono obecności żadnych płazów ani gadów. Występujące za południową granicą siedliska leśne, grupujące starsze egzemplarze drzew mogą w niektórych fazach cyklu życiowego stwierdzonych nietoperzy pełnić rolę okresowych kryjówek. Ponadto w granicach obszaru opracowania i jego bliskim sąsiedztwie odnotowano nieliczne stanowiska lęgowe ptaków wymienionych w Zał. I Dyrektywy Ptasiej, a także o statusie gatunków nielicznych i bardzo nielicznych w Polsce. Ich rewiry lęgowe znajdują się głównie na terenie rozlewisk oczyszczalni ścieków oraz wzdłuż biegu Dzierżęcinki (za wschodnią granicą zmiany Studium. Bezpośrednio w granicach opracowania stwierdzono stanowiska gąsiora *Lanius collurio* oraz żurawia *Grus grus*.

Nie wykazano istotnego znaczenia obszaru dla migrującej i zimującej awifauny. Wyniki inwentaryzacji w zakresie fauny (Mohr i in. 2020) nie wskazują na istotną wartość terenu dla pozostałych grup systematycznych kręgowców (ssaków, gadów), a także bezkręgowców.

Obszar opracowania zlokalizowany jest w całości w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu „Koszaliński Pas Nadmorski”.

Ponadto w bliskim otoczeniu obszaru objętego zmianą znajduje się (por. rozdz. 3.1.):

- Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk „Bukowy Las Górki” PLH320062 – zlokalizowany bezpośrednio przy południowej granicy obszaru opracowania.

Pozostałe istniejące formy ochrony przyrody, zlokalizowane są w dużej odległości – ponad 0,8 km od rozpatrywanego terenu objętego projektowanym dokumentem.

W granicach obszaru opracowania znajduje się jedna planowana forma ochrony przyrody:

- proponowany użytek ekologiczny „Ujście Dzierżęcinki” - o łącznej powierzchni ok. 370,29 ha, znajdujący się częściowo we wschodniej części granic zmiany studium (powierzchnia użytku w granicach obszaru zmiany Studium ok. 5,56 ha).

Celem ochrony planowanego użytku jest ochrona olsu wraz z przylegającymi do niego łąkami położonymi nad przyujściową częścią rzeki Dzierżęcinki oraz fragmentu brzegu jeziora Jamno.

Obszar zmiany Studium w całości położony jest w granicach korytarza ekologicznego o randze krajowej KPn-21B Pobrzeża Zachodniopomorskie (Jędrzejewski i in. 2011). Korytarz ten zapewnia ciągłość ekologiczną na osi wschód-zachód, wraz z jeziorem Jamno, znajdującym się na północ od obszaru opracowania. W układzie regionalnym część powierzchni objętej zmianą Studium położona jest w obrębie regionalnego korytarza ekologicznego rzeki Dzierżęcinki i na terenie osnowy ekologicznej miasta Koszalina.

Aktualną fizjonomię krajobrazu terenu opracowania określają głównie rzeźba terenu i użytkowanie gruntów. Generalnie w granicach opracowania występuje krajobraz rolniczy – grunty orne oraz nieliczne we wschodniej części – łąki i pastwiska. Gdziekolwiek występują również nieliczne zadrzewienia śródpolne. Fizjonomię krajobrazu urozmaica kanał Dobiesławiec (stanowiący wschodnią granicę zmiany studium) oraz sąsiadująca rzeka Dzierżęcinka wraz z jej obwałowaniami. Dodatkowo, na odbiór lokalnego krajobrazu duży wpływ ma również sąsiadujący obszar Natura 2000, w postaci rozległego kompleksu leśnego. Najbliższa zwarta zabudowa znajduje się w znacznej odległości – w granicach opracowania i jego najbliższym sąsiedztwie widoczne są jedynie pojedyncze zagrody.

W granicach obszaru opracowania nie występują obiekty lub zespoły obiektów wpisane do rejestru lub ewidencji zabytków. Nie występują również strefy ochrony konserwatorskiej lub strefy ochrony ekspozycji, ani inne dobra kultury współczesnej.

Obszar opracowania charakteryzuje się umiarkowaną odpornością środowiska na obciążenia antropogeniczne. O obniżeniu odporności środowiska decyduje przede wszystkim:

- a) zwiększone ryzyko zanieczyszczenia lokalnych wód powierzchniowych – głównie rowów melioracyjnych występujących w granicach terenu;
- b) tereny występowania podtopień i mocno uwilgotnione (łąki we wschodniej części opracowania), charakteryzujące się podatnością na zanieczyszczenia;
- c) położenie części obszaru w obrębie korytarza ekologicznego rangi krajowej, przez co intensywne zagospodarowanie terenów w jego strefie, a także przyległych do niego może wpłynąć na obniżenie bioróżnorodności i zachowanie jego funkcji (bariera migracji, izolacja korytarza od terenów przyległych).

Zapisy projektu zmiany studium są powiązane z dokumentami rangi wojewódzkiej i miejscowej:

- Strategią Rozwoju Gminy Będzino na lata 2016-2022 i z celami przyjmowanymi w pracach nad jej aktualizacją na lata 2023 – 2030;
- Planem zagospodarowania przestrzennego województwa zachodniopomorskiego (PZPWZ 2020);
- Strategią Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2030 (2019);
- Strategią Rozwoju Powiatu Koszalińskiego na lata 2017-2020).

W granicach zmiany studium nie ma żadnych obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Zasadniczą zmianą sposobu zagospodarowania terenu wynikającą z realizacji projektu tej zmiany w stosunku do aktualnego dokumentu będzie:

- wprowadzenie terenów zorganizowanej rekreacji ogólnodostępnej (pole golfowe) - tereny **US** na rysunku w północnej i wschodniej części obszaru,
- wprowadzenie terenu usług sportowo-turystycznych – **UST** – w rejonie istniejącej zabudowy gospodarstwa (obecnie obiekt turystyczny - pensjonat) – południowa część obszaru.

Na wskazane wyżej cele rozwoju funkcji usług rekreacji ogólnodostępnej (pole golfowe) oraz usług sportowo-turystycznych projekt zmiany Studium przeznacza łącznie powierzchnię 25,7 ha. Wykazane zmiany będą dotyczyć w większości terenów otwartych, niezainwestowanych, rolniczych – stanowiących głównie grunty rolne, a we wschodniej części także użytki zielone.

Realizacja funkcji usług sportowo-turystycznych i funkcji rekreacji na terenach dotąd niezainwestowanych gruntów ornych i częściowo użytków zielonych będzie miała wpływ na część elementów środowiska przyrodniczego. Można tutaj zidentyfikować następujące oddziaływania bezpośrednie:

- trwała zmiana dotychczasowego sposobu użytkowania gruntów,
- modyfikacja aktualnej roślinności – wprowadzenie zabudowy turystycznej na tereny UST oraz wzrost intensywności użytkowania łąk i wprowadzenie muraw związanych z realizacją pola golfowego – przynajmniej na części powierzchni – związanej z budową tzw. „dołka” (element zagospodarowania pola golfowego),

- przekształcenia dotychczasowych zespołów fauny występujących na obszarze objętym zagospodarowaniem sportowo-turystycznym i rekreacyjnym,
- przekształcenie przypowierzchniowej warstwy litologiczno – glebowej i na małych powierzchniach i utworzenie powierzchni utwardzonych, lub ze zmienioną nawierzchnią – tereny UST (zabudowa turystyczna) oraz tereny US (piasek do konstrukcji elementów „dołków” do golfa),
- lokalizacja trwałej zabudowy (budyneków) na terenach o funkcji usług sportu i turystyki UST,
- trwała zmiana dotychczasowego krajobrazu na terenie UST i jego modyfikacja na terenie US – z zachowaniem jego podstawowych cech - otwartego charakteru z dominacją terenów zielonych (muraw trawiastych i łąk) i udziałem zakrzewień i szuwarów.

Pośrednimi skutkami realizacji zamierzonych w planie przekształceń będą m.in:

- wyłączenie gruntów ornych i użytków zielonych klasy IV z użytkowania rolniczego,
- potencjalne ograniczenie drożności regionalnego korytarza ekologicznego rzeki Dzierżęcinki.

Jednocześnie należy zwrócić uwagę, że projektowany dokument w aktualnej wersji zachowuje w dotychczasowym użytkowaniu powierzchnie leśne przy południowej granicy opracowania (por. Zał. 2).

Należy zaznaczyć, że przewidywane w zmiany Studium pole golfowe na terenach 1US-2US oraz potencjalny zespół zabudowy turystycznej na terenie UST, zaliczają się do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Kwalifikacja taka wynika bezpośrednio z § 3 ust. 1 pkt. 59 oraz 52-53 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. 2019 poz. 1839).

W projekcie ocenianego dokumentu zawarto szereg zapisów zmierzających do ograniczenia wpływu na środowisko, w tym dotyczących minimalizacji oddziaływań na środowisko gruntowo-wodne i na siedliska przyrodnicze.

Na podstawie szczegółowych analiz, przedstawionych w rozdz. 6 prognozy, ustalono, że realizacja ustaleń projektowanego dokumentu nie wpłynie znacząco na powierzchnię ziemi, wody powierzchniowe i podziemne, stan powietrza atmosferycznego i klimat akustyczny. Nie wystąpią także oddziaływania w zakresie emisji hałasu i zanieczyszczeń powietrza.

Większość potencjalnych oddziaływań wynikających z realizacji ustaleń zmiany Studium skoncentruje się na oddziaływaniu na szatę roślinną i faunę.

Szczegółową analizę oddziaływania na szatę roślinną przedstawiono w rozdz. 6.4. Należy zakładać, że w strefie konstrukcji tzw. „dołka” planowanego pola golfowego (tereny 1÷2 US) zmiany struktury dotychczasowych zbiorowisk będą największe. Na terenie 1US dotyczyć to będzie jednak wyłącznie aktualnie użytkowanych rolniczo gruntów ornych (zasiewy zbóż), natomiast na terenie 2US – łąk kośnych, które nie wykazują istotnych walorów przyrodniczych. Powierzchnie zajęte przez strefy intensywnie koszone i kultywowane zajmować będą niewielką część powierzchni całości terenu, a zdecydowana większość obejmie zbiorowiska o charakterze seminaturalnych łąk kośnych. Aktualnie, nie ma możliwości dokładnej oceny powierzchni przewidywanych zmian roślinności. Będzie to możliwe wyłącznie na podstawie dokładnego projektu pola golfowego (na etapie uzyskania decyzji środowiskowej).

Na obszarze realizacji funkcji usług sportowo-turystycznych i funkcji rekreacji nie wykazano występowanie istotnych walorów florystycznych i fitocenotycznych występujących tu aktualnie zbiorowisk łąk, ziołorośli i szuwarów (por. rozdz. 2.3), a zbiorowiska chwastów polnych towarzyszące uprawom są ubogie florystycznie i słabo wykształcone (por. Zał. 3). W związku z tym zakłada się, że realizacja planu nie wpłynie istotnie negatywnie na walory przyrodnicze szaty roślinnej tego obszaru. Jednocześnie aktualny projekt zmiany Studium zaimplementował szereg zapisów zachowujących powierzchnie leśne, w tym zinwentaryzowane siedliska przyrodnicze łągu (91E0) w południowej części obszaru opracowania (por. rozdz. 8 i Zał. 2). Jak wykazano w rozdz. 6.5 Prognozy realizacja ustaleń zmiany Studium może spowodować:

- zanik siedliska łągowego żurawia (1 stanowisko).
- modyfikację siedlisk pól uprawnych i łąk na pozostałych powierzchniach, wiążącą się ze zmianą struktury gatunkowej pozostałych gatunków – głównie pospolitych ptaków wróblowych typowych dla terenów rolniczych.

Projekt zmiany Studium zapewnia natomiast zachowanie najważniejszych siedlisk herpetofauny (siedliska rozrodcze płazów, stanowiska gadów) oraz najważniejszych stanowisk łągowych ptaków (na wschód od obszaru opracowania).

W związku z możliwym oddziaływaniem na szatę roślinną i faunę wskazano dodatkowo działania związane z ograniczeniem potencjalnych negatywnych skutków dla środowiska, które przedstawiono zbiorczo w rozdz. 8 Prognozy. W znacznej mierze zostały one uwzględnione w aktualnej wersji ocenianego dokumentu (por. rozdz. 8).

Realizacja ustaleń zmiany Studium nie naruszy stref ochrony archeologicznej i innych elementów środowiska kulturowego.

Realizacja ustaleń projektowanego dokumentu nie spowoduje zagrożenia dla zachowania standardów jakości środowiska na terenie planu i w jego otoczeniu, nie wpłynie znacząco negatywnie na warunki życia mieszkańców, choć przewiduje się pogorszenie warunków życia (emisja niska, hałas, dostępność terenów otwartych). Nie przewiduje się wystąpienia krótko-, ani długotrwałych, wtórnych, chwilowych lub stałych istotnych oddziaływań na warunki życia i zdrowie ludzi.

W zakresie wpływu na krajobraz przewidywane oddziaływania będą dotyczyły głównie intensywności użytkowania łąk kośnych – nie nastąpią istotne zmiany charakteru krajobrazu (użytki zielone). W zakresie przestrzennym prognozowane zmiany będą odnosiły się do terenu nie posiadającego cech krajobrazu o znaczeniu priorytetowym.

Szczegółową analizę oddziaływania na istniejące i planowane formy ochrony przyrody przedstawiono w rozdz. 7.1 Prognozy. Planowane przeznaczenie terenów pod funkcje usług sportowo-turystycznych i funkcji rekreacji (UST i US – planowane pole golfowe), przy założeniu realizacji wskazań związanych z minimalizacją oddziaływania (por. rozdz. 8 prognozy), nie powinno spowodować znaczącego negatywnego wpływu na walory krajobrazowe i przyrodnicze obszaru chronionego krajobrazu „Koszaliński Pas Nadmorski”.

Nie wykazano możliwości bezpośredniego negatywnego oddziaływania planowanego rozwoju usług sportowo-turystycznych i funkcji rekreacji na obszar Natura 2000 SOO „Bukowy Las Górki” PLH320062, ani pozostałe istniejące formy ochrony przyrody występujące w otoczeniu. Zalecono jednak dodatkowe działania pozwalające na ograniczenie potencjalnego oddziaływania pośredniego na siedliska przyrodnicze chronione w granicach ostoi „Bukowy Las Górki”, położone w sąsiedztwie terenu rozwoju usług sportu i turystyki (UST). Wskazania te zostały praktycznie w pełni zastosowane w aktualnej wersji ocenianego dokumentu.

Stwierdza się, że realizacja ustaleń projektu zmiany Studium, zgodna z jego zapisami, nie spowoduje negatywnych oddziaływań na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000, nie wpłynie na walory przyrodnicze tych ostoi i nie wpłynie na ich integralność oraz spójność.

Planowana zmiana zagospodarowania i realizacja pola golfowego wpłynie natomiast na dotychczasowe walory przyrodnicze planowanego użytku ekologicznego „Ujście Dzierżęcinki”, a dalsze planowanie utworzenia użytku na powierzchni objętej zmianą planu będzie niecelowe. Należy jednak zaznaczyć, że realizacja ustaleń planu nie wpłynie na zasadniczy cel ochrony planowanego użytku: ochrona olsu wraz z przylegającymi do niego łąkami położonymi nad przyujściową częścią rzeki Dzierżęcinki oraz fragmentu brzegu jeziora Jamno.

Nie stwierdzono niezgodności projektu zmiany planu z przepisami ochrony środowiska i przyrody (por. rozdz. 7.3).

W zakresie oddziaływania o charakterze skumulowanym należy rozpatrywać przede wszystkim zwiększenie powierzchni terenów o funkcji rekreacyjnej (w tym planowanego pola golfowego) na sąsiadujących terenach gminy miasta Koszalin. Związane to będzie z realizacją ustaleń planów miejscowych Jamno – Zachód (1) i Jamno-Zachód (2), położonych na wschód od granic ocenianego dokumentu. Ogółem pod potrzeby usług rekreacji związanej z budową i funkcjonowaniem pola golfowego dokumenty te przeznaczają łącznie tereny o powierzchni ok. 66,2 ha (por. rozdz. 6.14 i rys. 16). Wystąpią tu zatem oddziaływania wynikające ze skumulowanego wpływu realizacji analizowanych dokumentów planistycznych, przekształcających duże powierzchnie terenów otwartych w tereny zieleni rekreacyjnej i sportu.

W wyniku realizacji ustaleń projektowanego dokumentu nie dojdzie do wystąpienia transgranicznego oddziaływania na środowisko.

Zapisy projektu Planu, po uwzględnieniu wskazanych niezbędnych rozwiązań minimalizujących oddziaływania (rozdz. 8), można uznać za należyte w zakresie ochrony środowiska.

Należy jednak zwrócić uwagę, że na obecnym etapie zmiany planu miejscowego, wobec braku szczegółowych informacji dotyczących zakresu i rozwiązań przyjętych dla planowanych terenów usług sportowo-turystycznych i funkcji rekreacji (pola golfowego) nie jest możliwa pełna i miarodajna ocena wpływu tego przedsięwzięcia na środowisko. Jak wykazano w rozdz. 6.3, 6.4, 6.5 i 6.11 wystąpienie i zakres poszczególnych oddziaływań będą zależne od sposobu realizacji inwestycji i wykorzystywania terenu w okresie użytkowania. Na obecnym etapie, dysponując jedynie ogólnymi ustaleniami projektu zmiany Studium, zagadnienia te nie są możliwe do jednoznacznej oceny. W związku z tym szczegółowe ustalenie możliwego oddziaływania na faunę powinno mieć miejsce na etapie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008 r. (t.j. Dz.U. 2023 poz. 1094). W ramach tej procedury powinny zostać wskazane dodatkowe działania związane z minimalizacją wpływu na środowisko – adekwatne do realnych zagrożeń.

Przewiduje się również konieczność monitorowania oddziaływania na środowisko przyrodnicze realizacji ustaleń projektowanego dokumentu (rozdz. 9 Prognozy). Dokładne wskazania dotyczące zakresu, zasad, terminów prowadzenia monitoringu powinny zostać określone na etapie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

1. Wprowadzenie

1.1. Podstawy prawne opracowania

Sporządzenie prognozy dla zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego (zwanego dalej „Studium”) wynika z przebiegu procedury planistycznej przeprowadzanej na podstawie Uchwały nr LXXIX/440/23 Rady Gminy Będzino z dnia 16 czerwca 2023 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Będzino dla obszaru położonego w obrębie ewidencyjnym Dobiesławiec.

Podstawą prawną zobowiązującą organ administracyjny do przeprowadzenia procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko (OOS) dla projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego jest art. 46 i 51 Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jedn. Dz. U. z 2023 r., poz. 1094 ze zm.).

1.2. Metodyka opracowania i źródła danych

Podstawą wnioskowania o zakres oddziaływania na środowisko realizacji ustaleń projektu zmiany Studium była szczegółowa analiza jego zapisów pod kątem zmian przestrzennych zmierzających do lokalizacji nowych lub modyfikacji istniejących źródeł oddziaływania na środowisko. W niniejszym opracowaniu zidentyfikowano poszczególne czynniki oddziaływania na środowisko związane z wprowadzeniem zmian w strukturze funkcjonalno-przestrzennej obszaru objętego projektem zmiany Studium. Przy ustaleniu ich potencjalnego oddziaływania na środowisko wykorzystano dotychczasowe doświadczenia empiryczne i dane literaturowe.

Wykorzystano także wnioski i ustalenia wynikające z opracowań specjalistycznych dla rozpatrywanego terenu. Skutki realizacji ustaleń projektu zmiany Studium odnoszono do obowiązujących norm i przepisów prawnych. Analizę i ocenę większości oddziaływań dokonano w podziale na zróżnicowane, charakterystyczne grupy ustaleń, cechujące się odmiennym wpływem na środowisko.

Ważnym materiałem do opracowania prognozy są wyniki bezpośredniej wizji terenowej wykonanej na obszarze opracowania. Dane te pozwoliły na miarodajną ocenę wpływu realizacji ustaleń projektowanego dokumentu na biotyczne komponenty środowiska przyrodniczego.

Przy opracowaniu niniejszej prognozy wykorzystano następujące materiały źródłowe:

- Projekt zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Będzino dla obszaru położonego w obrębie ewidencyjnym Dobiesławiec;
- Inwentaryzacja i waloryzacja przyrodnicza w zakresie szaty roślinnej osady Radomno (obręb Dobiesławiec, gm. Będzino, woj. zachodniopomorskie), Krzysztof Ziarnik, Rafał Popko, Poznań, 2023 r.;
- Raport z inwentaryzacji fauny w obszarze planowanych inwestycji w obszarze pn. „Jez. Jamno Południe” (Mohr i in.), 2020 r.
- Waloryzacja Przyrodnicza Województwa Zachodniopomorskiego, Biuro Konserwacji Przyrody w Szczecinie, 2010 r.;

- Waloryzacja przyrodnicza miasta Koszalin (operat generalny), Biuro Konserwacji Przyrody w Szczecinie, 2003 r.;
- informacje i dane RDOŚ Szczecin (w tym wektorową postać danych z waloryzacji przyrodniczej województwa);
- informacje z bazy danych obszarów sieci Natura 2000 w Polsce na stronach internetowych Min. Środowiska (<http://natura2000.mos.gov.pl/natura2000/>);
- informacje z Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Szczecinie;
- Informacje z Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska;
- mapy topograficzne terenu w skali 1 : 10 000;
- mapy hydrograficzne terenu w skali 1 : 50 000;
- mapy sozologiczne terenu w skali 1 : 50 000;
- Szczegółową mapę geologiczną Polski w skali 1: 50 000;
- Dane przestrzenne PIG Warszawa w zakresie złóż kopalin i głównych zbiorników wód podziemnych, oraz z bazy SOPO – w zakresie występowania osuwisk i obszarów zagrożonych ruchami masowymi;
- Uchwałę nr LXXIX/440/23 Rady Gminy Będzino z dnia 16 czerwca 2023 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Będzino dla obszaru położonego w obrębie ewidencyjnym Dobiesławiec;
- Uchwałę nr V/28/19 Rady Gminy Będzino z dnia 7 lutego 2019 roku w sprawie przyjęcia „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Będzino na lata 2018-2021 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2022-2025”;
- Uchwałę nr XXIX/187/20 Rady Gminy w Będzinie z dnia 3 grudnia 2020 r. w sprawie przyjęcia Raportu z wykonania Gminnego Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Będzino na lata 2018-2021 z perspektywą na lata 2022-2025.

1.3. Cel i zakres prognozy

Podstawowym celem prognozy jest określenie i ocena potencjalnych oddziaływań na środowisko realizacji ustaleń projektu zmiany Studium. Oddziaływania te zachodzą na skutek zmian przeznaczenia terenu. Celem prognozy jest również przedstawienie rozwiązań eliminujących lub ograniczających negatywny wpływ na środowisko.

Zakres opracowania dokumentu prognozy określony został w art. 51 ust. 2. Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jedn. Dz. U. z 2023 r., poz. 1094 ze zm.).

Jednocześnie, zgodnie z art. 53 ustawy, organ opracowujący projekt studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego jest zobowiązany do uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości prognozy z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Szczecinie oraz właściwym Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Koszalinie.

W związku z powyższym, pismem z dnia 7 lipca 2023 r. znak PP.6720.1.2023 Wójt Gminy Będzino zwrócił się do niniejszych organów w celu uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości prognozy. W odpowiedzi otrzymał uzgodnienia wydane pismami:

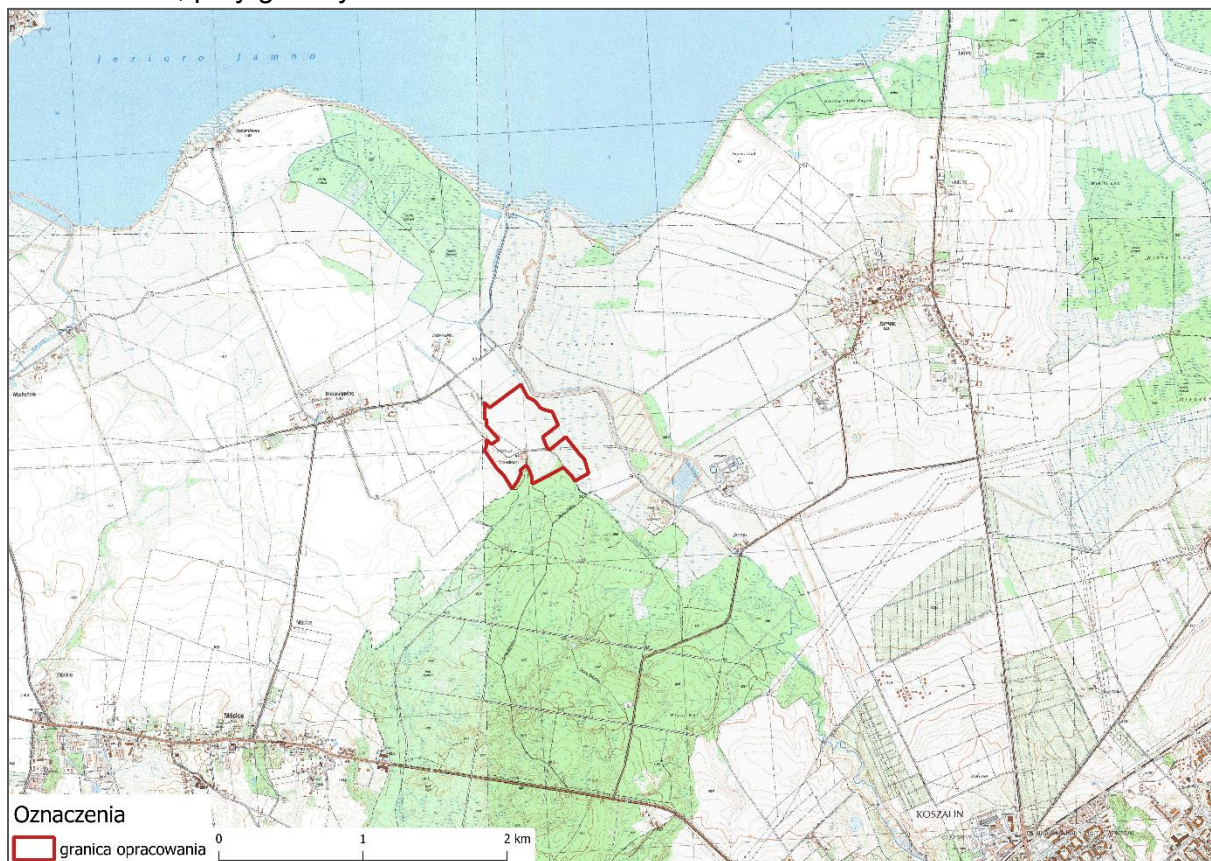
- znak ZNS.9022.2.6.2023 Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Koszalinie z dnia 14.07.2023 r.,
- znak WOPN.411.79.2023.KP Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 1 sierpnia 2023 r.,

uzgadniając tym samym przedłożony zakres i stopień szczegółowości sporządzanej prognozy.

2. Struktura środowiska terenu objętego projektem zmiany Studium

2.1. Położenie obszaru opracowania

Przedmiotowy teren leży w południowo-wschodniej części gminy Będzino, w miejscowości Dobieślawiec, przy granicy z miastem Koszalin.

Rys. 1. Położenie obszaru opracowania

Źródło: opracowanie własne.

Obecnie obszar objęty analizowanym projektem zmiany Studium stanowi w większości teren rolniczy. Jediną dominującą formą zagospodarowania jest niewielka zabudowa zagrodowa, aktualnie o charakterze pensjonatu (pokoje turystyczne), wraz z drogą dojazdową o nawierzchni gruntowej. Występują nieliczne zadrzewienia i zakrzewienia, głównie wzdłuż wspomnianej drogi. Wschodnią granicę obszaru zmiany Studium stanowi Kanał Dobieślawiec, uchodzący do jeziora Jamno.

Według podziału (oraz jego aktualizacji w 2018 r.) na krainy fizycznogeograficzne Polski obszar objęty opracowaniem pod względem podziału fizycznogeograficznego (wg J. Kondrackiego – 2002), położony jest w całości w podprowincji Pobrzeża Południowobałtyckie, makroregionie – Pobrzeże Koszalińskie (313.4), mezoregionie Wybrzeże Koszalińskie (313.47).

2.2. Środowisko abiotyczne – zarys fizjograficzny

Rzeźba terenu, budowa geologiczna oraz pokrywa glebowa

Pod względem geomorfologicznym na obszarze opracowania wyróżnić można zarówno formy utworzone przez działalność rzek (okres holocenu) jak i formy morenowe. Znaczna część terenu mieści się na dnie doliny Dzierżęcinki, widoczna jest również dolinka, którą przebiega Olszyński Rów (używany jest na mapie toponim: Olszynowy Rów). Formy morenowe reprezentowane są przez płaską wysoczyznę morenową, obejmującą zachodnią część obszaru (przy granicy z obszarem Natura 2000). We wschodniej części obszaru (przy granicy z miastem Koszalin) wyróżnić można również niewielkie tereny równin torfowych, rozwiniętych w dolinie rzecznej.

Teren w większości stanowi powierzchnia płaska o rzędnych terenu od ok. 1,0 m n.p.m. w części wschodniej do ok. 4,5 m n.p.m. w części środkowej i zachodniej. Deniwelacje terenu w związku z tym są bardzo nieznaczne - sięgające zaledwie kilku metrów a spadki terenu mieszczą się w zakresie 0-5%, najczęściej nie przekraczając wartości 2%. Wschodnia część opracowania cechuje się niższym położeniem terenu – są to wilgotne i podmokłe łąki wzdłuż kanału Dobiesławiec.

W wyniku zróżnicowanej struktury geomorfologicznej na obszarze opracowania wykształciły się również zróżnicowane utwory geologiczne. Granice występowania glin zwałowych niemal całkiem pokrywają się z granicą wysoczyzny morenowej płaskiej, w południowej części opracowania. Północna część natomiast pokryta jest ilami, mułkami i piaskami rzecznyymi na glinach. Niewielką część miejscowo zajmują torfy niskie (przy wschodniej granicy) oraz gliny i piaski deluwialne (przy zachodniej granicy).

Pod względem przydatności rolniczej wschodnią część opracowania stanowią łąki IV klasy bonitacyjnej. Większość obszaru pokryta jest gruntami ornymi RIVa klasy. Pastwiska (również IV klasy) występują nielicznie, w granicach dawnej zabudowy zagrodowej (aktualnie zabudowa turystyczna – pensjonat) oraz w jego bliskim sąsiedztwie.

Surowce naturalne

W granicach opracowania nie występują udokumentowane złoża kopalin, ani tereny lub obszary górnicze.

Wody powierzchniowe

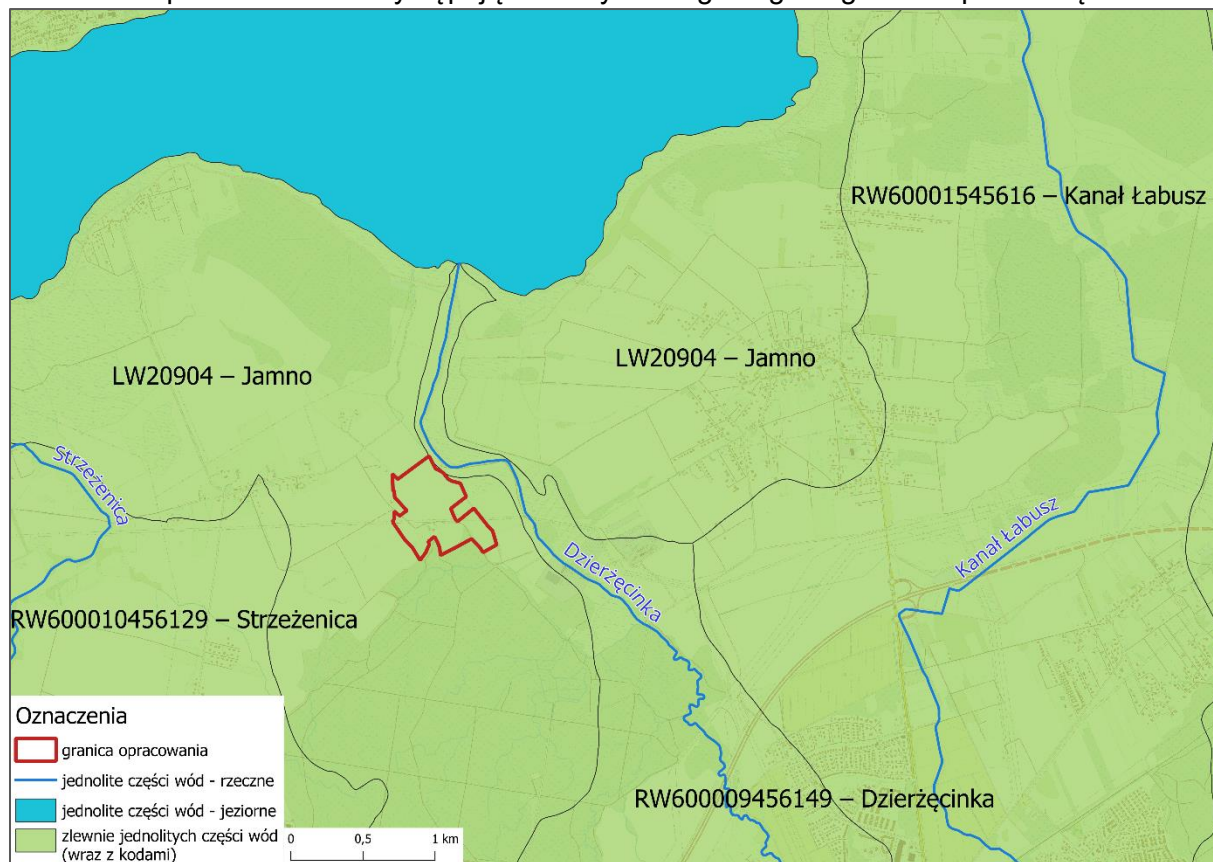
W granicach opracowania dominującym obiektem hydrograficznym jest Kanał Dobiesławiec (przebiegający wzdłuż wschodniej granicy opracowania), który uchodzi bezpośrednio do jeziora Jamno. Zgodnie z informacjami pozyskanymi na cele planistyczne z Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody (Polskie Zarząd Zlewni Koszalin) Kanał Dobiesławiec jest urządzeniem wodnych melioracji o symbolu JB8 (zgodnie z udostępnioną mapą urządzeń melioracyjnych).

Obszar opracowania znajduje się w zasięgu jednej zlewni Jednolitej Części Wód Powierzchniowych¹: JCWP jeziorna – LW20904 – Jamno. Stan wód określony dla tej JCWP

¹ wg danych z aktualizacji Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 16 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry – Dz. U. 2023.335)

w dużej mierze zależy również od sąsiadującej rzeki Dzierżęcinki (JCWP rzeczna – RW600009456149 – Dzierżęcinka), która również uchodzi do jeziora Jamno.

Na terenie opracowania nie występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią.

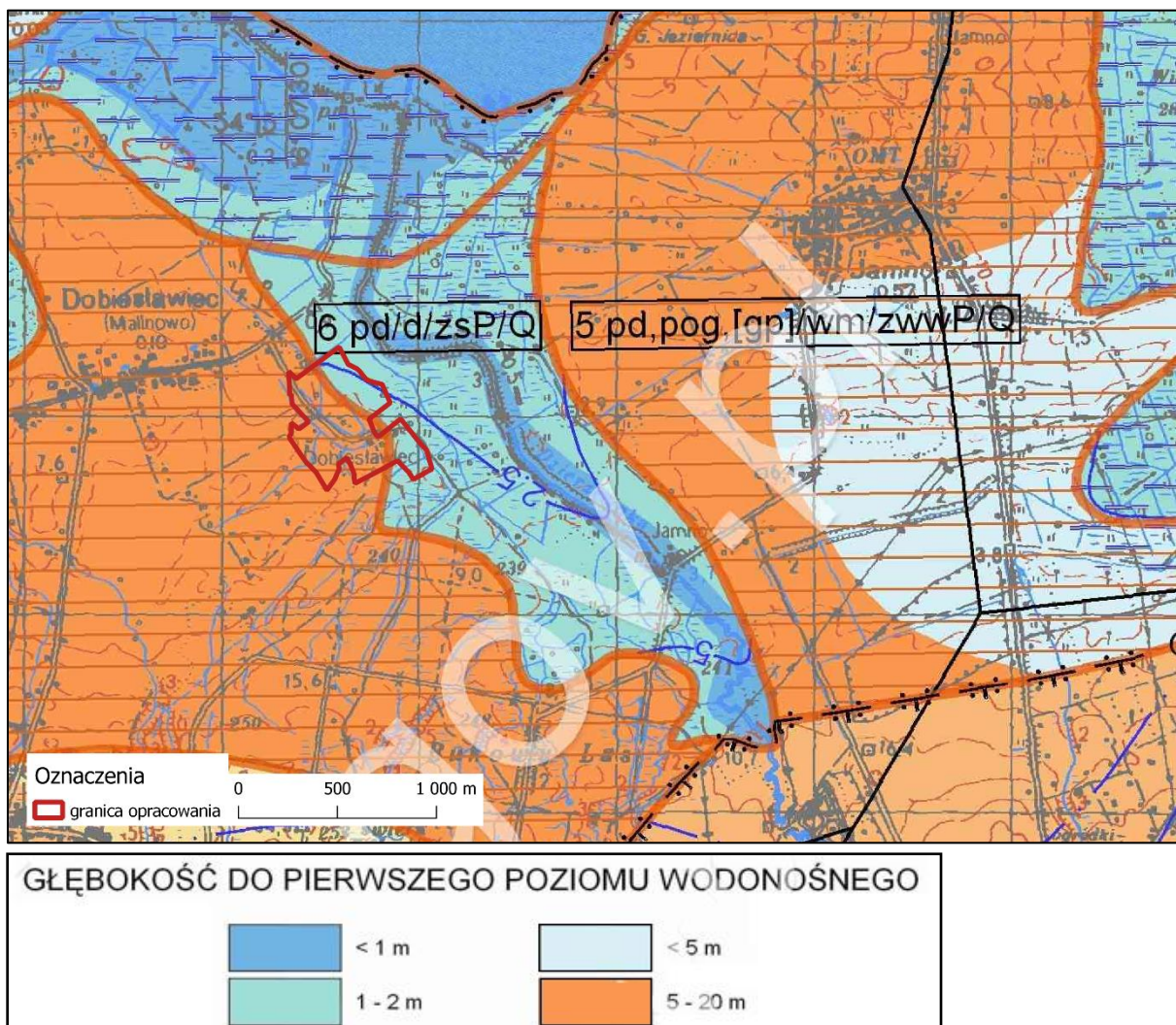
Rys. 2. Położenie obszaru opracowania na tle jednolitych części wód powierzchniowych.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z aktualizacji Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry 2022.

Wody podziemne

Zgodnie z mapą hydrogeologiczną pierwszego poziomu wód podziemnych w granicach opracowania woda zalega w zakresie 5-20 m p.p.t., a w przypadku terenów we wschodniej części – jest to ok. 1-2 m p.p.t. (podobne warunki występować mogą pod istniejącymi rowami melioracyjnymi). Na całym obszarze poziom wód gruntowych cechuje się swobodnym zwierciadłem. Obszar opracowania na mapie hydrogeologicznej pierwszego poziomu wodonośnego, w części wschodniej znajduje się w granicach jednostki **6pd/d/zs/P/Q**, która obejmuje tereny wzdłuż Kanału Dobiesławiec. Wody gruntowe występują tu w piaskach drobnoziarnistych na płaskich tarasowych równinach. Pod względem przepuszczalności gruntów te występujące w granicach opracowania charakteryzują się dobrą przepuszczalnością (piaski), w związku z tym płytko zalegające wody gruntowe są w dużym stopniu narażone na przenikanie zanieczyszczeń.

Zachodnia część obszaru znajduje się natomiast w zasięgu jednostki 5 pd,pog,[gp]/wm/zwwP/Q. W jej obrębie pierwszy poziom wodonośny (wody gruntowe) stanowią przewarstwienia bądź soczewy piaszczyste w obrębie kompleksu glin zwałowych lub przypowierzchniowe warstwy spiaszczonych glin morenowych (pospółek gliniastych). Warstwy wodonośne zalegają na zróżnicowanych głębokościach od 1,0 do 20,0 m.

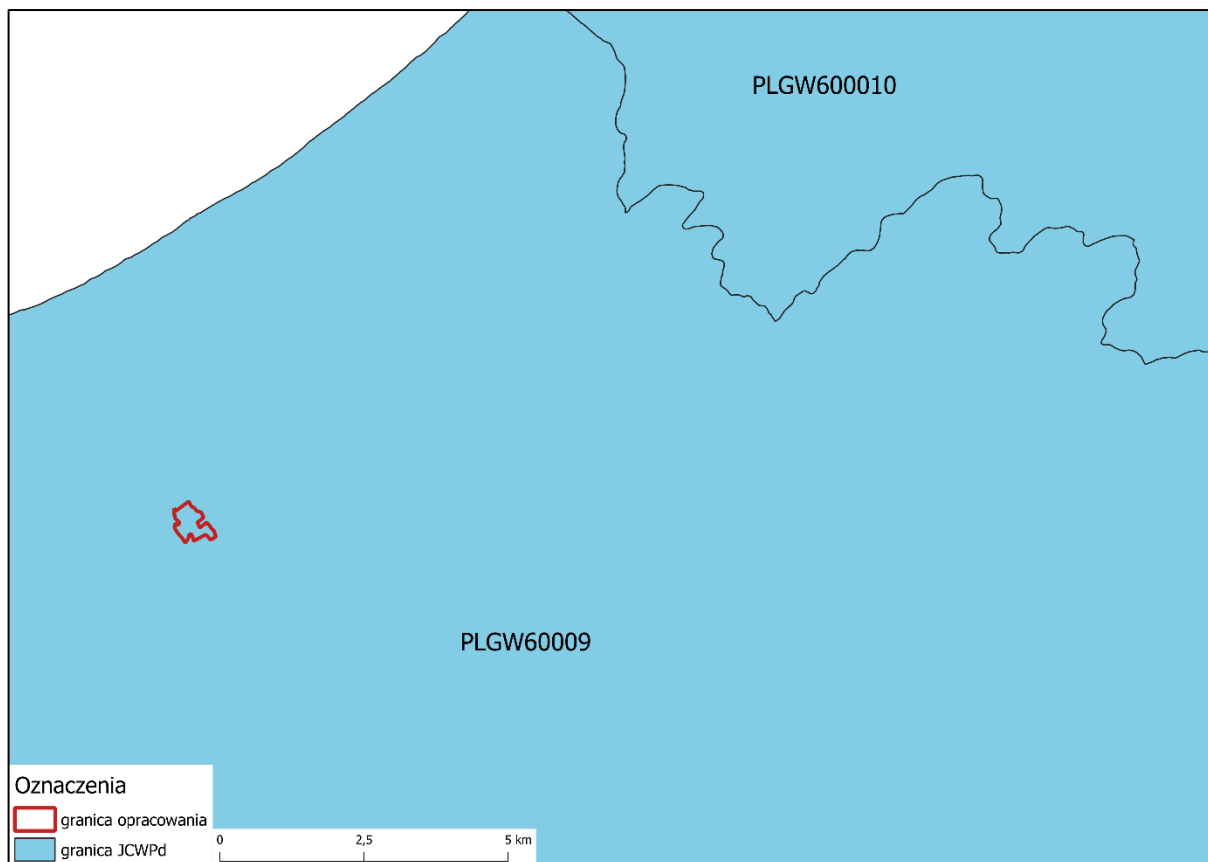
Rys. 3. Położenie obszaru zmiany Studium na tle mapy pierwszego poziomu wód podziemnych.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Mapy hydrogeologicznej Polski w skali 1:50 000 (Pierwszy poziom wodonośny występowanie - PPW i hydrodynamika), PIG, 2000 r..

Warunki hydrogeologiczne opisywanego w odniesieniu do wód wgłębnych użytkowego poziomu wodonośnego zostały scharakteryzowane na podstawie informacji zawartych na Mapie hydrogeologicznej Polski w skali 1:50 000, arkusz Koszalin (45). Zgodnie z ww. źródłem obszar opracowania znajduje się w obrębie jednostki hydrogeologicznej 2c Tr II. Jest to jednostka cechująca się występowaniem użytkowego poziomu wodonośnego w osadach trzeciorzędu (Tr - neogenu). Poziom ten występuje pod ciśnieniem hydrostatycznym, pod nakładem trudoprzepuszczalnych glin zwałowych, a jego wydajność na obszarze opracowania wynosi od ok. 50 do 70 m³/h. Zwierciadło wód tego poziomu stabilizuje się na rzędnych ok. 5 m p.p.t. Z uwagi na dobrą izolację od powierzchni użytkowy poziom wodonośny nie jest narażony na zanieczyszczenia od powierzchni. Omawiany obszar zaliczony został do obszarów o bardzo niskim stopniu zagrożenia poziomu głównego (c). Jakość wód jest dobra (Ib).

Pod względem położenia na tle jednolitych części wód podziemnych (JCWPd) teren opracowania znajduje się w całości w obrębie jednostki oznaczonej kodem PLGW60009.

Obszar opracowania nie jest położony w granicach bądź sąsiedztwie żadnego Głównego Zbiornika Wód Podziemnych. Najbliższy taki obiekt oddalony jest o ok. 30 km od obszaru opracowania.

Rys. 4. Położenie obszaru opracowania na tle jednolitych części wód podziemnych.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z aktualizacji Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry 2022.

Klimat

Pod względem klimatycznym obszar opracowania przynależy do Regionu Środkowonadmorskiego (Woś 1999). Region środkowonadmorski na tle innych regionów wyróżnia się największą frekwencją liczby dni z pogodą umiarkowanie ciepłą, których średnio w roku jest 153. Także w tym regionie najczęściej pogoda ta jest notowana, jako deszczowa lub bez opadu. Niewiele jest tam dni bardzo ciepłych i równocześnie słonecznych. W porównaniu z innymi regionami notuje się najwięcej dni w roku z pogodą umiarkowanie ciepłą, pochmurną i z opadem. Dni takich, bowiem jest ponad 53. Również tamże najczęściej notuje się pogodę chłodną ze znacznym zachmurzeniem bez opadu. Do najrzadziej występujących należą dni z pogodą bardzo ciepłą, słoneczną bez opadu oraz z typami pogody przymrozkowej i niektóre typy pogody mroźnej.

Zgodnie z Atlasem Klimatu Polski (bazującym na wieloletnich danych meteorologicznych z okresu między 1991 a 2020 rokiem), na obszarze opracowania panują następujące warunki:

- Średnia roczna suma opadów – ok. 700mm;
- Średnia roczna suma usłonecznienia – ok.1800 godz.;

- Średnia roczna temperatura powietrza – ok. 8,6°C;
- Średnia temperatura powietrza w styczniu – ok. 0,5°C
- Średnia temperatura powietrza w lipcu – ok. 18°C.

Warunki termiczne obszaru opracowania cechuje mała liczba dni mroźnych i bardzo mroźnych oraz gorących i upalnych. Wynika to między innymi z wpływu morza na klimat lokalny – zimy zazwyczaj są w tym rejonie łagodniejsze, a lata mniej upalne.

2.3. Szata roślinna

Według podziału geobotanicznego (Matuszkiewicz 1993) obszar opracowania położony jest w granicach podokręgu Jezioro Jamno i Bukowo (A.1.2.a) należącego do Okręgu Wybrzeża Słowińskiego (A.1.2.) zaliczanego do Krainy Południowego Brzegu Bałtyku (A.1.). Występują tu dwa zbiorowiska roślinności potencjalnej:

- Łęg jesionowo-olszowy – *Fraxino-Alnetum (Circaeo-Alnetum)*;
- Grąd subatlantycki – *Stellario-Carpinetum*.

Podstawą charakterystyki szaty roślinnej, flory oraz występowania siedlisk przyrodniczych na terenie objętym zmianą Studium były następujące opracowania i dane:

- inwentaryzacja i waloryzacja szaty roślinnej - wykonana w 2020 r. (Ziarnek, Popko 2023);
- dane z inwentaryzacji przyrodniczej woj. zachodniopomorskiego 2010 (dane udostępnione przez RDOŚ Szczecin);
- dane dotyczące siedlisk przyrodniczych na terenach leśnych (poza granicami opracowania) – z Banku Danych o Lasach (BDL).

Podstawą wnioskowania dotyczącego aktualnych zasobów i walorów przyrodniczych terenu opracowania w zakresie szaty roślinnej była inwentaryzacja z 2023 roku (Ziarnek, Popko 2023), jako materiał aktualny i stanowiący zdecydowanie najbardziej szczegółowe opracowanie w tym zakresie. Potwierdzeniem wykonanych szczegółowych prac dotyczących rozpoznania roślinności są zamieszczone w tym opracowaniu zdjęcia fitosocjologiczne. Inwentaryzacja stanowi załącznik nr 3 do niniejszej prognozy.

Aktualna roślinność rzeczywista w obrębie obszaru opracowania jest zróżnicowana, wykształciła się w warunkach zróżnicowanej antropopresji, i różni się bardzo istotnie od roślinności potencjalnej. Dominującą formą roślinności zdecydowanie jest agrocenoza pól uprawnych z nielicznymi zadrzewieniami. Pod względem siedliskowym różni się nieco będzie roślinność w południowo- wschodniej części opracowania – są to głównie zbiorowiska łąkowe, występujące wzdłuż Kanału Dobiesławiec.

Roślinność upraw rolnych i ruderalna

Na obszarze zmiany Studium powierzchniowo dominują zbiorowiska roślinności segetalnej upraw rolnych (zbiorowiska chwastów klasy *Stellarietea mediae*) oraz spontanicznie rozwijające się zbiorowiska terenów przydrożnych oraz towarzyszących zabudowie, o niestabilizowanym składzie florystycznym, z udziałem chwastów i roślin siedlisk ruderalnych.

Według danych z inwentaryzacji terenowej (Ziarnek, Popko 2023) zbiorowiska gruntów ornych w północnej i środkowej części obszaru, fitocenozy kałużowych zbiorowisk segetalnych, występujących głównie na obrzeżach łąków. Dominują tu: przytulia czepna

Galium aparine, przetacznik perski *Veronica persica*, fiołek polny *Viola arvensis*, bodziszek drobny *Geranium pusillum*, iglica pospolita *Erodium cicutarium*, tasznik pospolity *Capsella bursa pastoris*, czy maruna bezwonna *Tripleurospermum inodorum*.

Fot. 1. Grunty orne z roślinnością segetalną i ruderalną w środkowej i północnej części obszaru opracowania.

Roślinność ruderalna, głównie z klasy *Artemisietea vulgaris*, zajmują wąskie pasy przy drodze przecinającej pola oraz powierzchnie towarzysząc zabudowie gospodarstwa. Wzdłuż drogi przecinającej pola występują wąskie pasy półruderalnych traworośli i zbiorowisk bylin. W składzie gatunkowym występują tu: kupkówka pospolita *Dactylis glomerata*, pokrzywa zwyczajna *Urtica dioica*, bylica pospolita *Artemisia vulgaris*, rajgras wyniosły *Arrhenatherum elatius*, trzcinnik piaskowy *Calamagrostis epigejos* i jeżyna popielica *Rubus caesius*.

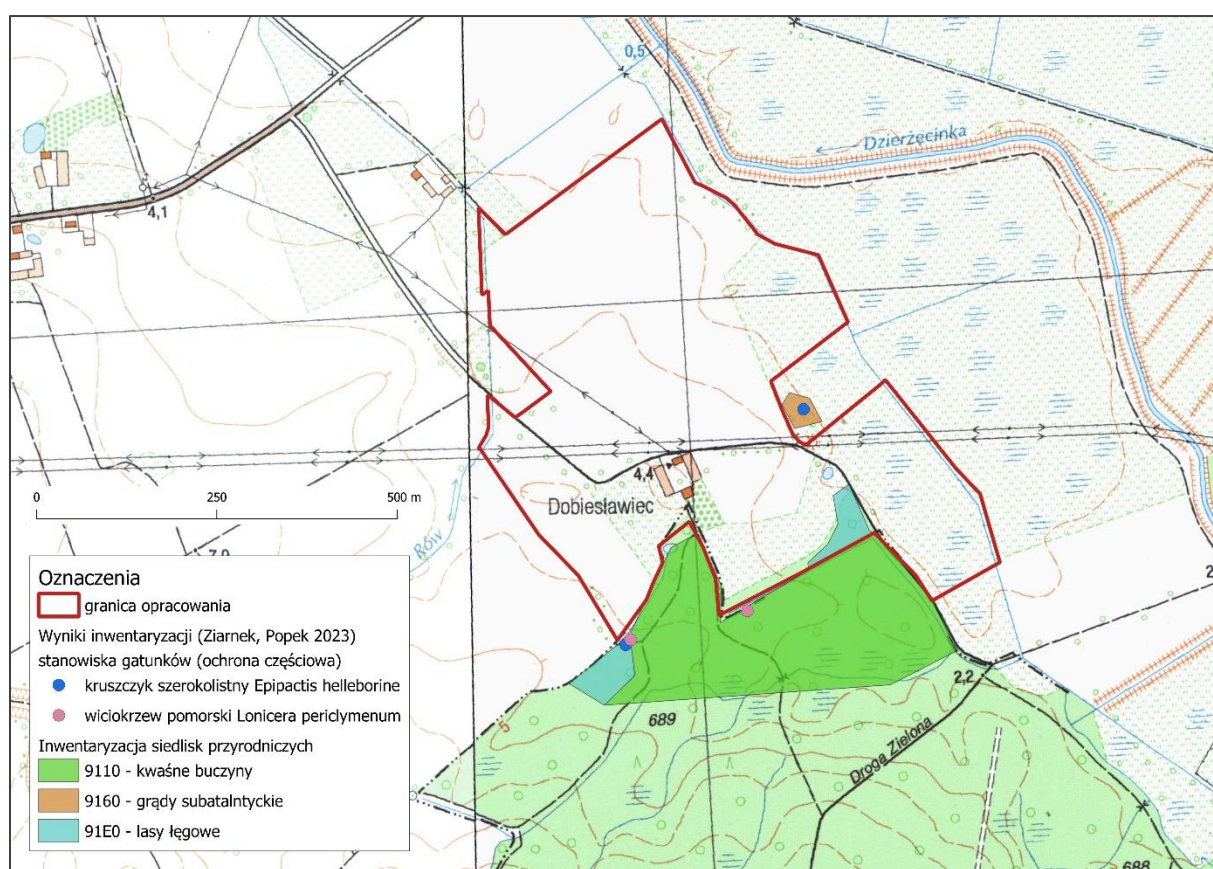
Roślinność łąk

Roślinność łąkowa ograniczona jest na omawianym obszarze do stosunkowo niewielkich powierzchni, w południowej i południowo-wschodniej jego części. Na większości badanych powierzchni zbiorowisk łąkowych stwierdzono silnie zubożały skład florystyczny, związany zarówno z intensywnym użytkowaniem kośnym, jak i wysiewaniem mieszanek traw. W składzie florystycznym takich fitocenoz stwierdzono: koniczynę łąkową *Trifolium pratense*, kupkówkę pospolitą *Dactylis glomerata*, życicę trwałą *Lolium perenne* i rajgras wyniosły *Arrhenatherum elatius*. Ponadto miejscami odnotowano powierzchni o nieco bogatszym składzie florystycznym uzupełnionym m.in. o takie gatunki jak: mietlica pospolita *Agrostis capillaris*, groszek łąkowy *Lathyrus pratensis*, wyka ptasia *Vicia cracca*, kostrzewa łąkowa *Festuca pratensis* i marchew zwyczajna *Daucus carota*.

We wschodniej i południowo-wschodniej części obszaru występują także wilgotne postaci łąk z udziałem gatunków wskaźnikowe dla tego typu zbiorowisk z: mozgą trzcinową *Phalaris arundinacea*, kostrzewą trzcinową *Festuca arundinacea*, wyczyńcem łąkowym *Alopecurus pratensis*. Dominantom tym towarzyszą: ostrożeń warzywny *Cirsium oleraceum*,

sit siny *Juncus inflexus*, tymotka łąkowa *Phleum pratense*, żywokost lekarski *Symphytum officinale*.

W południowo-wschodniej części obszaru stwierdzono płaty zbiorowisk wyróżniające się w odniesieniu do ww. użytków zielonych bogatszym składem florystycznym, przy czym zaznacza się tu udział zarówno gatunków świeżych, jak i wilgotnych. W strukturze gatunkowej ilościowo dominuje tu rajgras wyniosły *Arrhenatherum elatius*, z udziałem kupkówki pospolitej *Dactylis glomerata*, kosówki wełnistej *Holcus lanatus*, tymotki łąkowej *Phleum pratense* i chabra łąkowego *Centaurea jacea*. Mimo obecności gatunków typowych dla siedliska 6510, ze względu na intensywne użytkowanie i przekształcenie łąki na pierwotnie siedlisku najwyraźniej łąk wilgotnych, powierzchnia ta nie została zakwalifikowana jako siedlisko 6510 „niżowe świeże łąki użytkowane ekstensywnie (*Arrhenatherion elatioris*)”. Płaty tych zbiorowisk łąkowych zostały udokumentowane zdjęciem fitosocjologicznym (por. **Zał. Nr 3**).

Rys. 5. Rozmieszczenie siedlisk przyrodniczych i stanowisk flory w granicach obszaru opracowania.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Inwentaryzacji szaty roślinnej (Ziarnek, Popko 2023).

Na niewielkich powierzchniach na obszarze opracowania stwierdzono także występowanie:

- wilgotnego wymokliska w południowej części obszaru z mietlicą rozłogową *Agrostis stolonifera* i sitem rozpieczętym *Juncus effusus*,
- roślinności zarośniętego, sztucznego niewielkiego zbiornika wodnego z szuwarem manny mielec *Glyceria maxima*, i pałki szerokolistnej *Typha latifolia*,

- wąskich pasów zbiorowisk szuwarowych w rowach i kanałach melioracyjnych – z szuwarem trzciny pospolitej *Phragmites australis*, lub z udziałem mozgi trzcinowatej *Phalaris arundinacea*, situ rozpięzchłego *Juncus effusus*, turzycy błotnej *Carex acutiformis*, kosaćca żółtego *Iris pseudacoru*, pałki szerokolistnej *Typha latifolia*.

Fot. 2. Wilgotne łąki przy wschodniej granicy obszaru zmiany Studium – w dolinie Dzierżęcinki.

Roślinność leśna i zadrzewienia

Na obszarze opracowania znajduje się tylko jeden niewielki płat roślinności leśnej – w południowo-wschodnim narożniku działki nr 144. Roślinność ma tu charakter łąkowy z wyraźnymi przejawami grądowacenia (przesuszenie siedliska i brak zalewów powierzchniowych). Drzewostan tworzy olsza czarna, gęsty podszyt tworzy bez czarna z niewielkim udziałem głogu dwuszyjowego. Runo jest gęste i wielogatunkowe złożone z takich gatunków jak: kuklik pospolity *Geum urbanum*, prosownica rozpięzchła *Milium effusum*, malina właściwa *Rubus idaeus*, czartawa pospolita *Circaea lutetiana*, kostrzewa olbrzymia *Festuca gigantea*, czy podagrycznik pospolity *Aegopodium podagraria*.

Nieliczne, wąskie zadrzewienie przydrożne tworzą głównie śliwa domowa i bez czarna, a podrzędnie także jesion wyniosły, czeremcha zwyczajna, dąb szypułkowy, olsza czarna i wierzba krucha (także w postaci ogławianej). Przy drodze tuż przy gospodarstwie rosną liczne świerki. W warstwie krzewów bzoń czarnym towarzyszą tu: róża dzika, śliwa tarnina i kalina koralowa.

Gatunki chronione

Zgodnie z inwentaryzacją szary roślinnej (Ziarnek, Popko 2023), na terenie opracowania oraz jego sąsiedztwie nie stwierdzono występowanie gatunków objętych ochroną ścisłą lub częściową, wymienionych w Zał. 1 i 2 Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz.U. 2014, Nr 0, poz. 1409). Autorzy opracowania zwracają również uwagę na brak cenniejszych i rzadszych gatunków segetalnych w florze zbiorowisk upraw polnych.

Stanowiska 2 gatunków roślin podlegających częściowej ochronie stwierdzono wyłącznie poza obszarem zmiany Studium, na obrzeżach lasu, w otoczeniu jego południowej granicy. Są to stanowiska:

- wiciokrzewu pomorskiego *Lonicera periclymenum*
- kruszczyka szerokolistnego *Epipactis helleborin*.

Również dane z inwentaryzacji przyrodniczej województwa (2010) nie wykazują występowania stanowisk roślin podlegających ochronie gatunkowej w granicach opracowania.

Siedliska przyrodnicze

Zgodnie z inwentaryzacją szary roślinnej (Ziarnek, Popek 2023), na obszarze opracowania wykazano występowanie 1 typu siedliska przyrodniczego wymienionego w Zał. I Dyrektywy Siedliskowej i w Zał. 1 Rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz.U. 2014, poz. 1713):

- 91E0 - lasy łęgowe (podtyp siedliska 91E0-3 – niżowy łęg jesionowo-olszowy Fraxino-Alnetum).

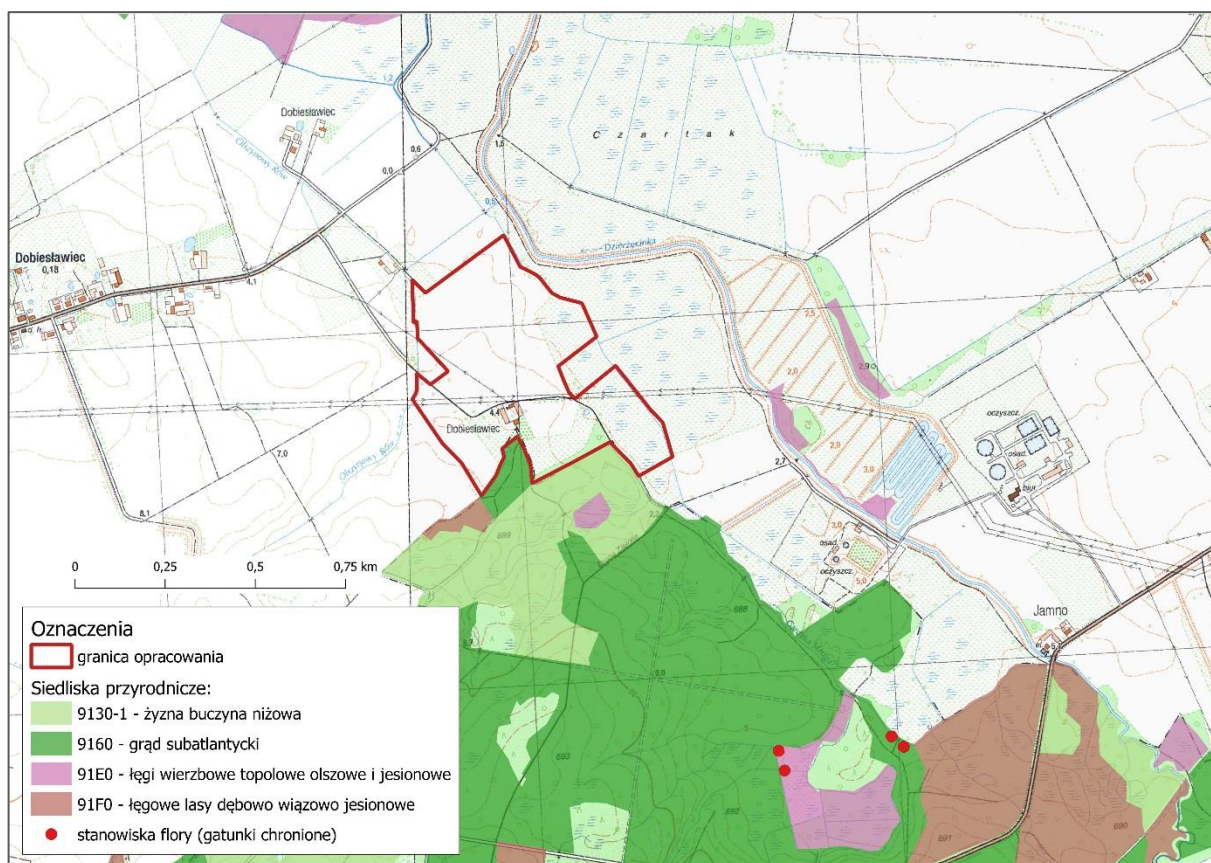
Siedlisko łęgu odnotowano w południowej części obszaru opracowania (rys. 5).

Na podstawie danych z Inwentaryzacji przyrodniczej województwa (2010) na terenie opracowania nie stwierdzono występowania siedlisk przyrodniczych z Zał. I Dyrektywy Siedliskowej i z Zał. 1 Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz.U. 2014, poz. 1713). Wartym zaznaczenia jest jednak, iż takie siedliska znajdują się bezpośrednio za południową granicą zmiany studium (por. rys. 6 powyżej). Należą do nich m.in.:

- Grądy subatlantyckie (9160);
- Łęgi wierzbowe topolowe, olszowe i jesionowe (91E0);
- Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (91F0).

Wykonana na terenie opracowania i jego sąsiedztwie inwentaryzacja przyrodnicza (Ziarnek, Popko 2023) również wskazuje na obecność siedlisk przyrodniczych w bezpośrednim otoczeniu obszaru opracowania. W ww. opracowaniu przy granicy obszaru zmiany Studium stwierdzono siedliska (por. rys. 5 wcześniej):

- Kwaśnych buczyn (9110)
- Grądów subatlantyckich (9160);
- Łęgów wierzbowych, topolowych, olszowych i jesionowych (91E0).

Rys. 6. Obszar opracowania na tle siedlisk przyrodniczych i stanowisk chronionych gatunków roślin wykazanych w inwentaryzacji przyrodniczej województwa zachodniopomorskiego.
 Źródło: Opracowanie własne na podstawie Inwentaryzacji przyrodniczej województwa zachodniopomorskiego z 2010 r. oraz danych z Banku Danych o Lasach.

2.4. Fauna

Obszar opracowania, według podziału zoogeograficznego Polski A. Kostrowickiego (1991) jest w obrębie Regionu Środkoeuropejskiego, rozciągającego się na cały obszar Polski z wyjątkiem gór.

Podstawą charakterystyki fauny na terenie objętym zmianą Studium były następujące opracowania i dane:

- Raport z inwentaryzacji fauny w obszarze planowanych inwestycji (Mohr i in. 2020)²;
- dane z inwentaryzacji przyrodniczej woj. zachodniopomorskiego 2010 (dane udostępnione przez RDOŚ Szczecin).

Podstawą wnioskowania dotyczącego aktualnych zasobów i walorów faunistycznych terenu opracowania była inwentaryzacja z 2020 roku (Mohr 2020), jako materiał aktualny i stanowiący zdecydowanie najbardziej szczegółowe opracowanie w tym zakresie. Obszar niniejszej inwentaryzacji obejmuje wschodnią część Raport ten sporządzono na podstawie badań terenowych wykonanych w roku 2020 przez zespół specjalistów: dr Adam Mohr (koordynacja

² Raport z inwentaryzacji fauny w obszarze planowanych inwestycji w obszarze pn. „Jez. Jamno Południe” obejmującym działki 764/1, 766/1, 773/3, 809/11, 809/7, 410, 411, 415, 416, 810/3, 812/1, 813/1 obręb 0053 Koszalin, 122/1, 123/1, 147/1, obręb 0021 Dobiesławiec wraz ze strefą potencjalnego oddziaływania zabudowy tych terenów, 2020 r.

prac, redakcja opracowania, dane i opracowanie z zakresu ornitofauny, herpetofauny i teriofauny z wyłączeniem nietoperzy); prof. dr hab. Oleg Aleksandrowicz (dane i opracowanie z zakresu bezkręgowców); dr hab. Tomasz Hetmański (dane i opracowanie z zakresu chiropterofauny), oraz Leszek Smyk (obserwacje terenowe z zakresu ornitofauny, okazyjne obserwacje innych grup kręgowców z wyłączeniem nietoperzy). Inwentaryzacja ta stanowi załącznik nr 4 do niniejszej prognozy.

Poniżej przedstawiono wyniki tego opracowania w odniesieniu do obszaru przedmiotowej zmiany Studium gminy Będzino.

Bezkęgowce

W zinwentaryzowanym obszarze objętym projektem zmiany Studium (część wschodnia) wraz z otoczeniem stwierdzono 2 gatunki owadów objętych ochroną częściową zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 6 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. poz. 1348). Wśród 377 stwierdzonych taksonów, do objętych tą formą ochrony należy: 2 gatunki trzmieli (*Bombus muscorum* trzmiel żółty oraz *Bombus terrestris* trzmiel ziemny). Wykazane gatunki trzmieli były nieliczne i występowały przeważnie na kwiatkach na łąkach. Niska liczebność wynika z ograniczonych zasobów kwitnących roślin. Łąki były koszone, więc kwiaty były dostępne głównie na miedzach i przydrożach. Wykazane gatunki trzmieli są w Polsce i na Pomorzu bardzo pospolite (Pawlikowski, 1996). Populacje ich są stabilne, a planowana zmiana terenu mogąca z założenia prowadzić do przekształcenia jedynie z części z odpowiednich dla nich siedlisk występujących w rejonie terenu zmiany Studium, nie zagrażają dobremu stanowi ich ochrony na poziomie populacyjnym.

Reasumując, stwierdzono, że badany teren objęty zmianą studium nie wyróżnia się przyrodniczym znaczeniem dla rzadkich i cennych gatunków bezkręgowców. Planowane przeznaczenie terenów nie zagraża populacjom chronionych częściowo gatunków trzmieli. Ewentualne przekształcenie części z występujących mikrosiedlisk tych gatunków nie będzie wpływać istotnie na dobry stan ochrony tych gatunków w skali lokalnej z uwagi na duże zasoby analogicznych siedlisk w okolicy terenu opracowania. Co za tym idzie, nie należy oczekiwać istotnego oddziaływania w skali regionalnej i krajowej.

Kęgowce

Płazy

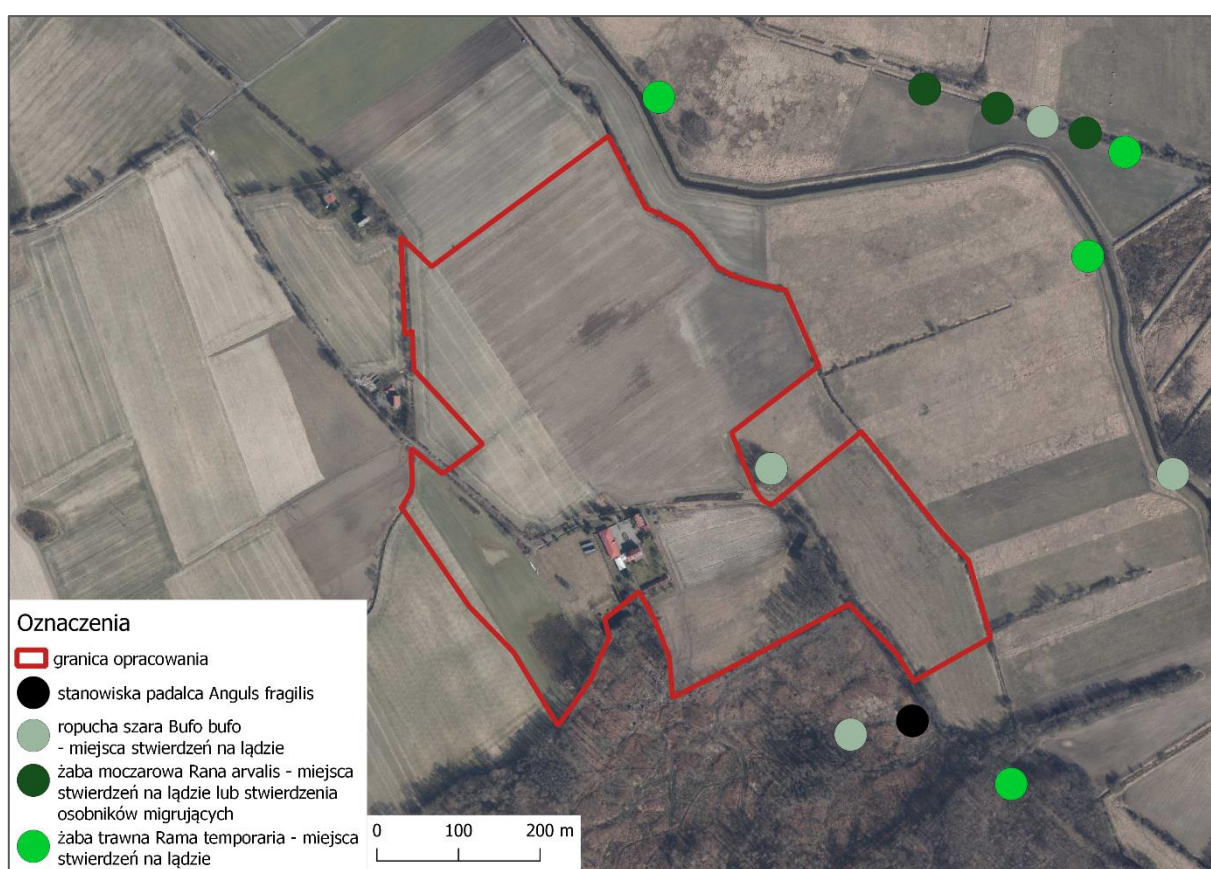
Na obszarze opracowania stwierdzono występowanie co najmniej 5 gatunków płazów oraz obecność dwóch obszarów mających znaczenie dla ich rozrodu. Do stwierdzonych gatunków należą: żaba trawna *Rana temporaria*, żaba moczarowa *Rana arvalis*, żaby zielone (kompleks hybrydowy żaba jeziorkowa – żaba śmieszka – żaba wodna), ropucha szara *Bufo bufo* i traszka zwyczajna *Lissotriton vulgaris*.

Rozkład przestrzenny stwierdzeń i analiza rozkładu siedlisk wskazuje, że rzeka Dzierżęcinka wraz z towarzyszącymi jej łąkami stanowi habitat letni i obszar nielicznych przemieszczeń sezonowych kilku stwierdzonych gatunków należących do najpowszechniejszych w Polsce i na Pomorzu: żaby trawnej, żaby moczarowej, ropuchy szarej i nie wykluczone, że także traszki zwyczajnej. W przypadku tego ostatniego gatunku i żab tzw. „brunatnych”, możliwy jest także rozród w niebadanych rowach melioracyjnych ze stagnującą

miejscami wodą. Główny wektor przemieszczeń sezonowych płazów tworzy tam Dzierżęcinka (przebiegająca za wschodnią granicą zmiany studium).

Bezpośrednio w granicach zmiany studium nie stwierdzono występowania żadnych płazów. Godowiska ropuchy szarej *Bufo bufo* zaobserwowano pośród niewielkich zadrzewień za wschodnią granicą opracowania, natomiast w zbiorowiskach leśnych na południe zaobserwowano stanowiska padalca *Anguils fragilis* oraz żaby trawnej *Rana temporaria*.

Wszystkie płazy krajowe objęte są ochroną gatunkową na podstawie Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U. 2016 poz. 2183). Spośród taksonów stwierdzonych na powierzchni zmiany studium (oraz bezpośrednim sąsiedztwie) żaba trawna i ropucha szara podlegają ochronie częściowej (Zał. 2). Wszystkie stwierdzone w granicach obszaru opracowania gatunki płazów należą do taksonów niezagrażonych, tworzących liczne i stabilne populacje na Pomorzu.

Rys. 7. Obszar opracowania na tle stanowisk chronionych gatunków zwierząt.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Raportu z inwentaryzacji fauny (Mohr 2020).

Reasumując przedstawione wyniki inwentaryzacji – na terenie objętym zmianą studium nie występują siedliska mające znaczenie dla rozrodu płazów. Nieliczne takie siedliska występują za jego wschodnią oraz południową granicą. Znacznie bardziej wartościowe pod tym względem są kanały laguny oczyszczalni ścieków (znajdującej się w kierunku południowo-wschodnim od terenu zmiany studium). Ponadto tereny podmokłe i łąki wzdłuż koryta Dzierżęcinki wykorzystywane są do przemieszczeń, migracji i żerowania. Pozostałe powierzchnie – obszary zabudowy i pola orne, znajdujące się w granicach analizowanej powierzchni nie posiadają żadnego znaczenia dla herpetofauny.

Gady

W granicach obszaru objętego projektem zmiany studium nie stwierdzono występowania gadów. Poza obszarem opracowania, w rejonie odstojników oczyszczalni ścieków „Jamno” (ok. 1 km w kierunku południowo-wschodnim) stwierdzono występowanie pojedynczych osobników jaszczurki żyworodnej *Zootoca vivipara*. Ponadto, przy południowo-wschodniej granicy obszaru odnotowano występowanie padalca *Anguis fragilis* - na skraju sąsiadującego kompleksu leśnego (por. mapa – rys. powyżej).

Wszystkie gady krajowe objęte są ochroną gatunkową na podstawie Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U. 2016 poz. 2183). Spośród taksonów stwierdzonych w sąsiedztwie obszaru zmiany studium zarówno padalec jak jaszczurka żyworodna podlegają ochronie częściowej (Zał. 2). Oba gatunki należą do taksonów niezagrażonych, tworzących liczne i stabilne populacje na Pomorzu.

Ptaki

Bezpośrednio na terenie wskazanym jako obszar objęty zmianą studium stwierdzono występowanie dwóch stanowisk gatunków ptaków zaliczanych do rzadkich i nielicznych w kraju. Z gatunków wymienionych w Załączniku I Dyrektywy Ptasiej w granicach tego terenu stwierdzono stanowiska lęgowe (por. mapa – rys. poniżej):

- gąsiorka *Lanius collurio* – gatunku zagrożonego w skali Europy, jednak powszechnie występującego, średnio liczego i niezagrażonego w skali kraju,
- żurawia *Grus grus* – gatunku zagrożonego w skali Europy, posiadającego w Polsce status liczebności „nieliczny”.

Gąsiorek jest ptakiem lęgowym wykorzystującym do lęgów zakrzewienia i zadrzewienia wśród pól i użytków zielonych. Derkacz związany jest siedliskowo z użytkami zielonymi, gdzie gniazduje, zwłaszcza na powierzchniach wykaszanych ekstensywnie.

Z kolei żuraw gniazduje na płycznach zbiorników wodnych, mokradłach, oraz w podmokłych lęgach lub olsach. Pomimo bardzo korzystnych trendów populacyjnych odnotowanych w ostatnich dziesięcioleciach posiada status gatunku nielicznego. Niezagrożony w Polsce, zagrożony w skali kontynentu (DP 1). Na Pomorzu jako ptak lęgowy występuje powszechnie zarówno w krajobrazie rolniczym jak i w obszarach leśnych. Centrum jednego z terytoriów leżało w południowej części obszaru opracowania, gdzie występuje płat podmokłego siedliska spełniający wymogi gniazdowe tego gatunku

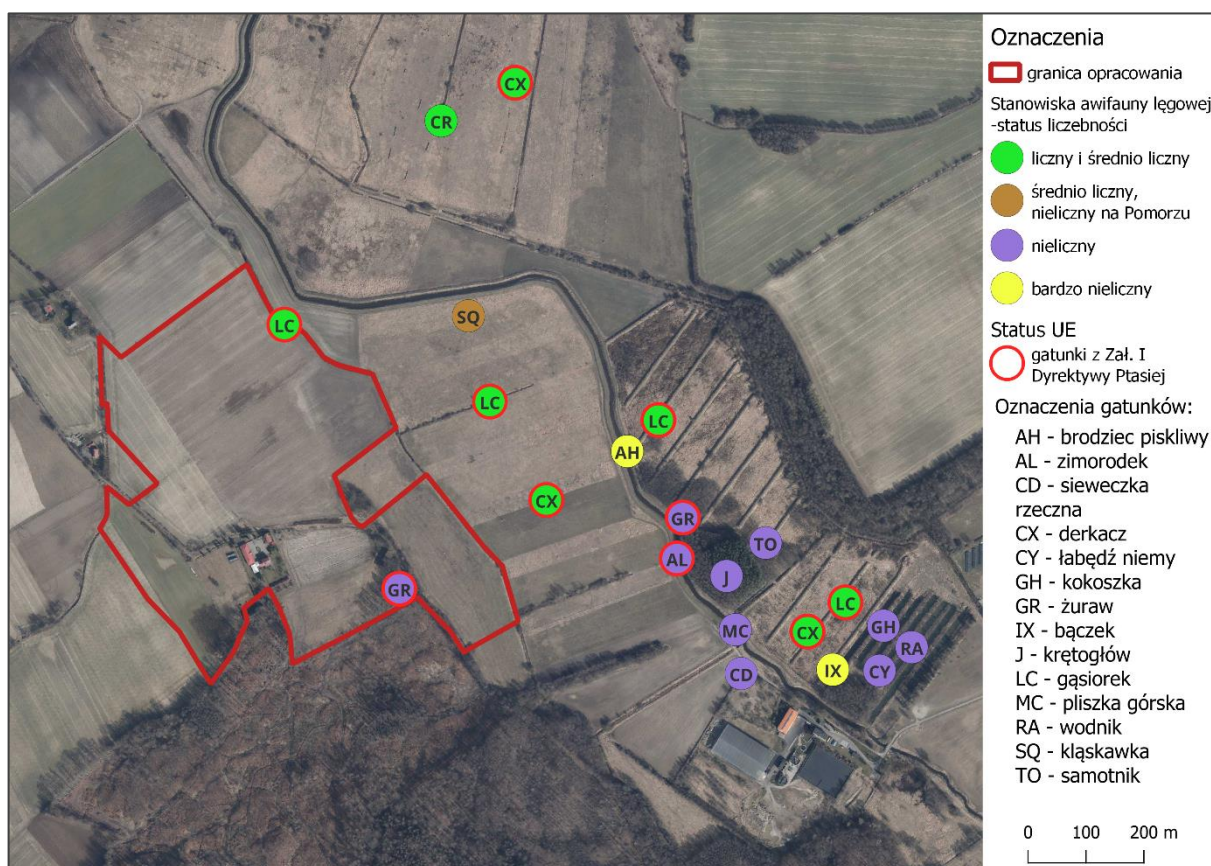
Ponadto w sąsiedztwie obszaru opracowania odnotowano stanowiska kilku kolejnych gatunków wymienionych w Zał. I Dyrektywy Ptasiej, a także o statusie gatunków nielicznych i bardzo nielicznych w Polsce. Ich rewiry lęgowe znajdują się głównie na terenie rozlewisk oczyszczalni ścieków oraz wzdłuż biegu Dzierżęcinki. Są to następujące gatunki:

- brodziec piskliwy *Actitis hypoleucos*
- pliszka żółta *Motacilla cinerea*
- zimorodek *Alcedo atthis*
- sieweczka rzeczna *Haradrius dubius*
- W otoczeniu obszaru opracowania odnotowano 1 parę brodziec piskliwego *Tringa hypoleucos* (gatunek o statusie liczebności „bardzo nieliczny” w kraju), związaną w

okresie lęgowym z odcinkiem Dzierżęcinki znajdującej się za wschodnią granicą zmiany studium. Ponadto w dalszym otoczeniu stwierdzono stanowisko samotnika *Tringa ochropus* (nieliczny w kraju). Stanowiska te mogą być efemeryczne – wykorzystywane w poszczególnych sezonach w zależności od poziomu wody.

- W opracowaniu inwentaryzacyjnym stwierdzono, że pozostała część krajobrazu rolniczego nie wyróżnia się także pod względem bogactwa i zagęszczenia awifauny lęgowej. Ogólne zagęszczenie ptaków lęgowych wykazane dla badanego terenu i często bardziej mozaikowych wilgotnych siedlisk występujących w jego bezpośrednim sąsiedztwie, wynosiło 185 par/100ha.

Najmniejszymi zagęszczeniami cechowały się rozległe płyty pól ornych o charakterze monokulturowym lokalnie tylko wzbogacone przez pasy zadrzewień (28 gatunków i 112,8 par/100ha). Tego typu siedliska dominują w północnej i środkowej części obszaru opracowania. Obszar znajdujący się za wschodnią granicą zmiany studium zawiera siedliska bardziej mozaikowe i bardziej wilgotne, o relatywnie większym potencjale faunistycznym, towarzyszące ciekowi Dzierżęcinki. Liczenia transektowe w obrębie tych siedlisk wykazały wysoką bioróżnorodność - 53 gatunki lęgowe gniazdujące w zagęszczeniu 260,8 par/100ha.

Rys. 8. Stanowiska lęgowe najważniejszych gatunków ptaków w granicach zmiany Studium i w jego otoczeniu.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Raportu z inwentaryzacji fauny (Mohr 2020).

Jednocześnie stwierdzono, że rejon objęty zmianą studium nie ma ponadprzeciętnego znaczenia dla koczujących w porze lęgowej stad zagrożonych i rzadkich ptaków niełgowych. Stanowi dość regularnie wykorzystywany niewielki fragment rozległego terytorium

żerowiskowego błotniaków stawowych i miejsce sporadycznego pojawiania się kilku innych gatunków ptaków drapieżnych oraz bocianów białych gniazdujących podobnie jak obserwowane błotniaki z dala od badanego terenu i strefy możliwego oddziaływania na lęgi.

W okresie zimowania oraz migracji wiosennej i jesiennej stwierdzono tu 49 gatunków ptaków. Nie odnotowano grupowania się gatunków rzadkich i zagrożonych, jak też regularnego wykorzystania terenu jako miejsce wypoczynku przez migrujące lub zimujące gatunki szponiaste. Te ostatnie stwierdzano natomiast nierzadko jako przelatujące przez rejon zmiany studium. Stosunkowo najliczniej stwierdzano pospolite gatunki ptaków wróblowych, występujące powszechnie i zazwyczaj bardzo licznie w krajobrazie rolniczym Pomorza w porach migracji i podczas łagodnych zim bardzo licznie: kwiczoły, szpaki, zięby, trznadłe i skowronki. Z rzadszych gatunków odnotowano 1 obserwację siedzącego rybołowa. Gatunek ten regularnie przelatuje podczas wędrówki jesiennej przez Pomorze zatrzymując się chętnie we wrześniu nad bogatymi w ryby jeziorami lub w rejonach gdzie występują stawy rybne.

Uzyskane dane monitoringowe charakteryzujące wykorzystanie obszaru w granicach projektowanego dokumentu przez ptaki wędrowne nie wskazują na jakiegokolwiek znaczenie tego obszaru dla zatrzymujących się i tworzących zgrupowania ptaków blaszkodziobych i siewkowatych.

Nietoperze

W wyniku prowadzonych nasłuchów, w obszarze opracowania stwierdzono występowanie 5 gatunków nietoperzy. Były nimi: borowiec wielki *Nyctalus noctula*, mroczek późny *Eptesicus serotinus*, karlik większy *Pipistrellus nathusii*, karlik malutki *Pipistrellus pipistrellus* oraz karlik drobny *Pipistrellus pygmaeus*. Wykazane osobniki tych gatunków żerowały głównie wzdłuż śródpolnych pasów drzew i krzewów oraz nad rzeką Dzierżęcinka (za wschodnią granicą zmiany studium). Na badanym terenie nie stwierdzono kolonii rozrodczych nietoperzy.

Badania przeprowadzono częściowo na terenie projektu zmiany studium, obejmującym transekt chiropterologiczny „B”, przebiegający w okolicy istniejącej zabudowy zagrodowej. Badania miejsc żerowania i przebywania nietoperzy przeprowadzono w maju, czerwcu i lipcu 2020 roku. Stwierdzone nietoperze występowały w granicach powierzchni jako żerujące. Ich liczebność nie była wysoka. Prawie wszystkie stwierdzone gatunki są silnie związane biologią rozrodu z budynkami. Jedynie borowiec wielki obok budynków zasiedla chętnie dziuple drzewne. Nie stwierdzono jednak miejsc rozrodu tego gatunku na terenie opracowania.

Wszystkie gatunki nietoperzy objęte są ścisłą ochroną gatunkową na podstawie Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U. 2016 poz. 2183). Żaden ze stwierdzonych gatunków nie jest wymieniony w zał. II Dyrektywy Siedliskowej, natomiast wszystkie nietoperze zostały ujęte w zał. IV Dyrektywy Siedliskowej (Gatunki roślin i zwierząt ważnych dla wspólnoty, które wymagają ścisłej ochrony). Wszystkie są w Polsce gatunkami niezagrożonymi - nie figurują na Czerwonej Liście Głowaciński i in. 2002.

Na podstawie wyników badań należy stwierdzić, że obszar zmiany Studium jest miejscem żerowania nielicznych nietoperzy, które prawdopodobnie przylatują tu z sąsiednich wsi i przysiółków. Stosunkowo najkorzystniejsze żerowiska rozciągają się wzdłuż Dzierżęcinki

(za wschodnią granicą zmiany studium), nad łąkami lub innymi użytkami zielonymi występującymi wzdłuż tego ciek. Przypuszcza się, że zabudowa zagrodowa w granicach terenu zmiany studium może stanowić kryjówki dla mroczka późnego. Występujące za południową granicą siedliska leśne, grupujące starsze egzemplarze drzew mogą w niektórych fazach cyklu życiowego stwierdzonych nietoperzy pełnić rolę okresowych kryjówek.

Ssaki lądowe (oprócz nietoperzy)

Zidentyfikowany zespół teriofauny występującej w rejonie obszaru objętego zmianą studium tworzą 23 niezagrożone w kraju gatunki ssaków, w ogromnej większości należące do licznych i pospolitych w odpowiednich dla siebie siedliskach zarówno w kraju jak i w regionie. Wśród nich nie stwierdzono gatunków objętych ochroną ścisłą. Dziewięć z występujących gatunków objętych jest ochroną częściową na podstawie ustawy o ochronie przyrody, 11 podlega pozyskaniu łowieckiemu regulowanemu przez ustawę Prawo Łowieckie, a cztery nie są objęte żadną formą ochrony (tab. 1).

Z uwagi na to, że nie prowadzono odłowów, a zebrany materiał wyplukowy nie był obfity, należy założyć, że na tym terenie obok wykazanych w tab. 2 gatunków występuje prawdopodobnie więcej gatunków pospolitych rodentów, których obecności nie wykryto, w tym zwłaszcza mysz domowa *Mus musculus* i szczur wędrowny *Rattus norvegicus*. Te wszędobylskie i silnie synantropijne gatunki nie mają jednak znaczenia w waloryzacji teriologicznej terenu.

Jeden ze stwierdzonych częściowo chronionych gatunków łasicowatych – wydra *Lutra lutra* – jako zagrożony w skali kontynentu wymieniony jest w załączniku 2 Dyrektywy Siedliskowej. W sąsiedztwie granic zmiany studium stwierdzono terytorium żerowiskowe 1-2 osobników. Obszar ten rozciąga się od brzegów jeziora Jamno w rejonie ujścia Dzierżęcinki do zbiorników odstojnikowych oczyszczalni ścieków. Sam teren zmiany studium oddalony jest od koryta Dzierżęcinki o ok. 50 m (północna część obszaru), wzdłuż którego stwierdzano tropy i odchody, jak też raz obserwowano bezpośrednio pojedynczą dorosłą wydrę.

Tab. 1. Gatunki ssaków zaliczone do teriofauny badanego terenu objętego projektem zmiany studium i jego okolicy oraz status zagrożenia i ochrony występujących gatunków

Lp.	Gatunek	Sposób stwierdzenia w obszarze	IUCN	PCLZ	Status ochronny w Polsce	Ochrona przez konwencje i dyrektywy
1	<i>Erinaceus sp. (europaeus /roumanicus)</i> jeż zachodni /jeż wschodni	A, B, D	LC	-	OCz	BernC-App 3/ -
2	<i>Talpa europaea</i> kret europejski	B, D	LC	-	OCz	-
3	<i>Sorex araneus</i> ryjówka aksamitna	D	LC	-	OCz	BernC-App 3
4	<i>Neomys sp.</i> rzęsorek	D	LC	-	OCz	BernC-App 3
5	<i>Lepus europaeus</i> zając szarak	A, B	LC	-	Ł	BernC-App 3
6	<i>Sciurus vulgaris</i> wiewiórka	A, B	LC	-	OCz	BernC-App 3
7	<i>Ondatra zibethicus</i> piżmak	B	LC	-	Ł	-
8	<i>Clethrionomys glareolus</i> nornica ruda	C	LC	-	-	-
9	<i>Arvicola terrestris</i> karczownik ziemnowodny	B	LC	-	OCz	-
10	<i>Microtus agrestis</i> normik bury	C	LC	-	-	-
11	<i>Microtus arvalis</i> normik zwyczajny	C	LC	↓	-	-
12	<i>Apodemus agrarius</i> mysz polna	C	LC	-	-	-
13	<i>Nyctereutes procyonoides</i> jenot	A, B, E	LC	-	Ł	-
14	<i>Vulpes vulpes</i> lis	A, B, E	LC	-	Ł	-
15	<i>Meles meles</i> borsuk	B, E	LC	-	Ł	BernC-App 3
16	<i>Lutra lutra</i> wydra	A, B	NT	-	OCz	BernC-App 2 HabD-App 2 HabD-App 4
17	<i>Martes foina</i> kuna domowa (kamionka)	B, E	LC	-	Ł	BernC-App 3
18	<i>Mustela putorius</i> tchórz zwyczajny	B, E	LC	-	Ł	BernC-App 3 HabD-App 4 HabD-App 5
19	<i>Mustela nivalis</i> łasica	A	LC	-	OCz	BernC-App 3
20	<i>Mustela vison</i> norka amerykańska	E	LC	-	Ł	-
21	<i>Sus scrofa</i> dzik	A, B, E	LC	-	Ł	BernC-App 3
22	<i>Cervus elaphus</i> jeleń europejski	A, B, E	LC	-	Ł	BernC-App 3
23	<i>Capreolus capreolus</i> sarna europejska	A, B, E	LC	-	Ł	BernC-App 3

Objaśnienia:

PCLZ- Czerwona lista zwierząt ginących i zagrożonych w Polsce (Głowaciński i in., 2002),

IUCN -The IUCN Red List of Threatened Species - **Czerwona Księga Gatunków Zagrożonych** publikowana przez Międzynarodową Unię Ochrony Przyrody i jej Zasobów (IUCN), kategorie zagrożenia: **LC** -najmniejszej troski (*least concern*)

Dyrektywy i konwencje:

HabD - Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 roku, w sprawie ochrony siedlisk naturalnych oraz dzikiej fauny i flory (Habitatowa) i załączniki do niej (App 2,3,4,5)

BernC - Konwencja Berneńska i załączniki do niej (App.)

OCz – częściowa ochrona gatunkowa (zał.2 do rozporządzenia Min. Środowiska z dnia 16 grudnia 2016r).

OŚ - ścisła ochrona gatunkowa (zał.1 do rozporządzenia Min. Środowiska z dnia 16 grudnia 2016r).

Ł – gatunek łowny

Sposób stwierdzenia:

A- obserwacja bezpośrednia,

B- ślady bytowania (tropy, kał, ślady żerowania, nory, kopczyki, legowiska itp.),

C- materiał kostny w wypluwce,

D- odnalezienie martwych osobników,

E- inwentaryzacja łowiecka (RPŁ dla obwodu łowieckiego).

3. Ochrona przyrody i krajobrazu oraz środowiska kulturowego

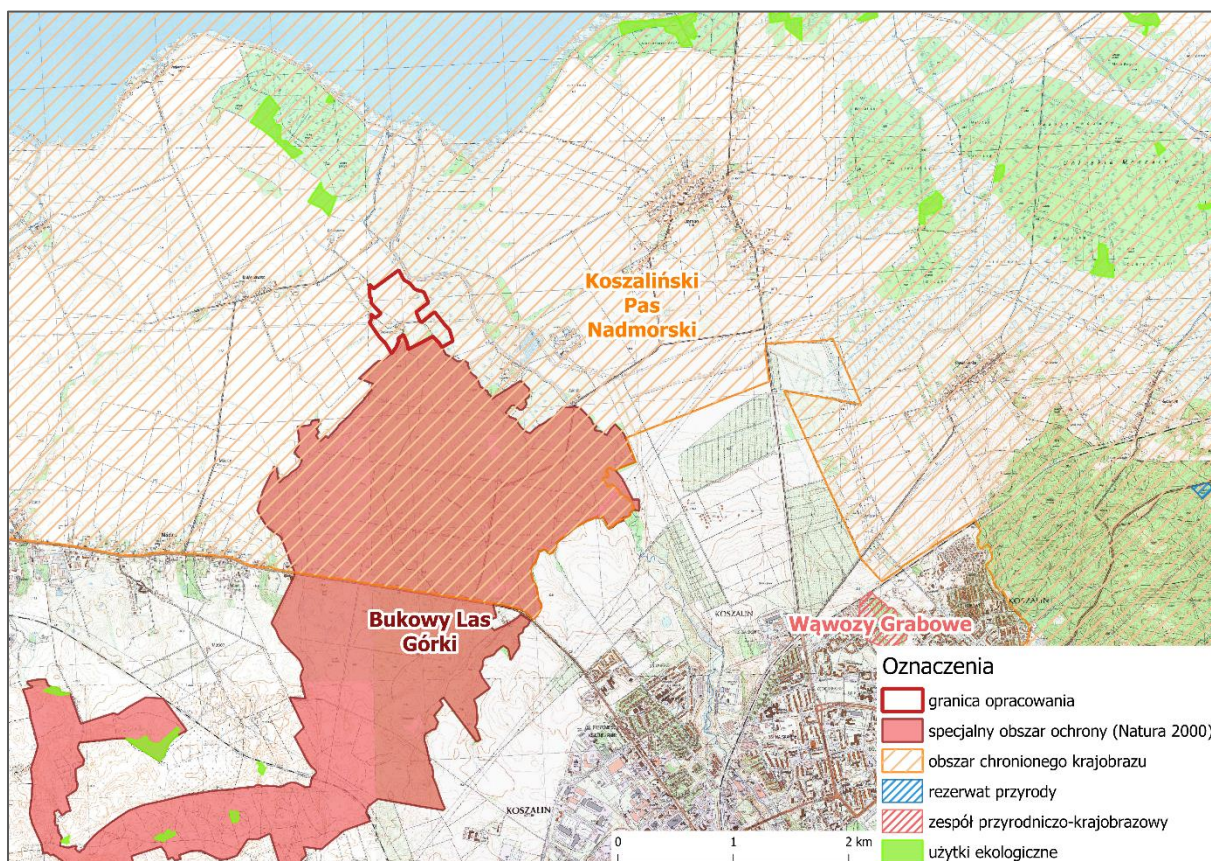
3.1. Istniejące formy ochrony przyrody

Obszar opracowania zlokalizowany jest w całości w granicach jednej obszarowej formy ochrony przyrody:

- Obszaru Chronionego Krajobrazu „Koszaliński Pas Nadmorski”.

W otoczeniu obszaru zmiany Studium, do ok. 5 km od jego granic, znajdują się następujące formy ochrony przyrody (por. Rys. 9):

- Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk „Bukowy Las Górki” PLH320062 – zlokalizowany bezpośrednio przy południowej granicy obszaru opracowania;
- Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk „Jezioro Bukowo” PLH320041 – zlokalizowany w odległości ok. 4,5 km w kierunku północnym;
- Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków „Zatoka Pomorska” PLB990003 – zlokalizowany w odległości ok. 4,5 km w kierunku północnym;
- Zespół przyrodniczo-krajobrazowy „Wąwozy Grabowe” – zlokalizowany w odległości ok. 4 km w kierunku południowo-wschodnim;
- Użytek ekologiczny Bagna Mścice – zlokalizowany w odległości ok. 0,8 km w kierunku północno-zachodnim.

Rys. 9. Lokalizacja obszaru opracowania na tle istniejących form ochrony przyrody.
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GDOŚ.

W granicach obszaru opracowania ani najbliższym sąsiedztwie nie występują pomniki przyrody.

Pozostałe formy ochrony przyrody występują w znacznym oddaleniu, ponad 5 km od obszaru objętego ocenianym dokumentem planistycznym. Poniżej przedstawiono krótką charakterystykę form ochrony przyrody znajdujących się na obszarze opracowania, lub w jego bliskim sąsiedztwie.

OChK „Koszaliński Pas Nadmorski”, w obrębie którego znajduje się obszar zmiany Studium utworzony został w 1975 roku (Uchwała Wojewody z dnia 17 listopada 1975 r. X/46/75, Dz. Urz. WRN w Koszalinie Nr 9. poz. 49). Jego łączna powierzchnia wynosi 36 229 ha. Aktualny status prawny obszaru reguluje Uchwała Nr XXXII/375/09 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 15 września 2009 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Zach. z 2021 r. poz. 2091).

Obszar ten wyróżnia się niezwyklejmi walorami krajobrazowymi, w którego skład wchodzi wydm nadmorskie, tereny leśne oraz łąki z roślinnością halofilną. Obejmuje on pradolinę nadmorską wraz z jeziorami przybrzeżnymi, równinę polodowcową oraz wzgórza morenowe znajdujące się w jego zachodniej części. Na tym obszarze zachowany jest pas drzewiastej i zaroślowej roślinności wydmowej wraz z podmokłymi łąkami i trzcinowiskami na zapleczu wydm oraz z efektownymi falezami i piaszczystymi plażami na wybrzeżu. W granicach OChK znajdują się siedliska ważne dla bytowania, cennych kręgowców, takich jak traszka zwyczajna, ropucha szara, żaby: jeziorkowa, trawna i moczarowa, jaszczurki: żyworodna i padalec, derkacz, ksyk, kania ruda i błotniaki: stawowy oraz łąkowy, świerszczak oraz strumieniówka, dzierzby, nietoperze i łasicowate. W pasie nadmorskim znajdują się obszary klifowe, nadmorskie wydm szare, inicjalne stadia nadmorskich wydm białych, lasy mieszane na wydmach nadmorskich, żyzne buczyny, kwaśne buczyny, grąd subatlantycki, kwaśne dąbrowy, lasy łąkowe oraz łąki świeże użytkowane ekstensywnie i podmokłe łąki eutroficzne oraz przymorskie jezioro Jamno z mierzeją oddzielającą go od morza oraz przylegające do jeziora kompleksy lasów i bagiennych łąk.

Obszar Natura 2000 PLH320062 „Bukowy Las Górki” – graniczy z południową częścią obszaru zmiany Studium. Zgodnie z danymi ze Standardowego Formularza Danych (SDF) jego powierzchnia wynosi 964,6 ha. Obszar został zatwierdzony decyzją Komisji Europejskiej w 2011 roku, a aktualny stan formalno – prawny reguluje Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 14 października 2021 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Bukowy Las Górki (PLH320062) (Dz.U. 2021, poz. 2155).

Według Standardowego Formularza Danych (SDF) Obszar "Bukowy Las Górki" stanowi zwarty kompleks leśny, położony w krajobrazie morenowym, w bliskości jeziora Jamno i miasta Koszalin. W obszarze występują płaty starodrzewi z dominacją grądów subatlantyckich, łągu jesionowego i buczyn - cały kompleks leśny jest wyjątkowo dobrze zachowany. Unikatem w skali Pomorza jest występowanie łągów jesionowych w typie siedliska "91F0", tworzą one ekoton między buczynami a łągami olszowymi. W obszarze występuje wiele gatunków atlantyckich roślin - np. złoć pochwoлиста i górskich - np. pierwiosnka wyniosła (unikat w regionie). Ostoja odgrywa istotną rolę dla uzupełnienia reprezentacji typowych dla Pomorza leśnych siedlisk przyrodniczych, w tym wyjątkowo tu dobrze wykształconych grądów subatlantyckich (9160) w ich odmianie przymorskiej, z cennym i unikatowym zestawem związanej z nimi flory. Jak na Pomorze Zachodnie, bardzo dobrze wykształcone są tu lasy łąkowe. W granicach ostoi odnotowano występowanie 5 typów siedlisk przyrodniczych,

z których 4 zostały uznane za przedmiot ochrony: grądy subatlantyckie, żyzne buczyny, łągi wierzbowe topolowe olszowe i jesionowe oraz łągowe lasy dębowo - wiązowo – jesionowe (por. tabela poniżej). W granicach ostoi stwierdzono także występowanie jednego gatunku ssaka z Zał. II Dyrektywy Siedliskowej – wydry *Lutra lutra*.

Tab. 2. Informacja przyrodnicza dotycząca siedlisk przyrodniczych w granicach obszaru Natura 2000 PLH320062 „Bukowy Las Górki”. Czcionką pogrubioną wyróżniono siedliska stanowiące przedmiot ochrony ostoi.

Kod	Siedlisko	Powierzchnia (ha)	Reprezentatywność	Powierzchnia	Zachowanie	Ocena ogólna
9130	Żyzne buczyny (Dentario glandulosae-Fagenion, Galio odorati-Fagenion)	461.95	A	C	A	B
9160	Grąd subatlantycki (Stellario-Carpinetum)	276.07	A	C	A	B
91D0	Bory i lasy bagienne (Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis, Vaccinio uliginosi-Pinetum, Pino mugo-Sphagnetum, Sphagno girgensohnii-Piceetum i brzoźowo-sosnowe bagienne lasy borealne)*	0.77	D			
91E0	Łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnenion glutinoso-incanae, olsy źródliskowe)*	41.38	A	C	A	B
91F0	Łągowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (Ficario-Ulmetum)	64.34	B	C	A	B

Źródło: SDF obszaru Natura 2000 PLH320062 „Bukowy Las Górki” (data aktualizacji 2022-03) – www.gdos.gov.pl

3.2. Planowane formy ochrony przyrody i korytarze ekologiczne

W ramach waloryzacji przyrodniczej gminy Koszalin zaproponowano w granicach obszaru opracowania oraz jego sąsiedztwie nowe użytki ekologiczne oraz zespoły przyrodniczo-krajobrazowe (Rys. 10).

W granicach zmiany Studium znajduje się jedna planowana forma ochrony przyrody:

- proponowany użytk ekologiczny „Ujście Dzierżęcinki” - o łącznej powierzchni ok. 370,29 ha, znajdujący się częściowo w zachodniej i północnej części granic zmiany Studium (powierzchnia użytku w tych graniach - ok. 5,56 ha³).

Ponadto, w otoczeniu obszaru planowanej zmiany Studium znajdują się następujące proponowane formy ochrony przyrody:

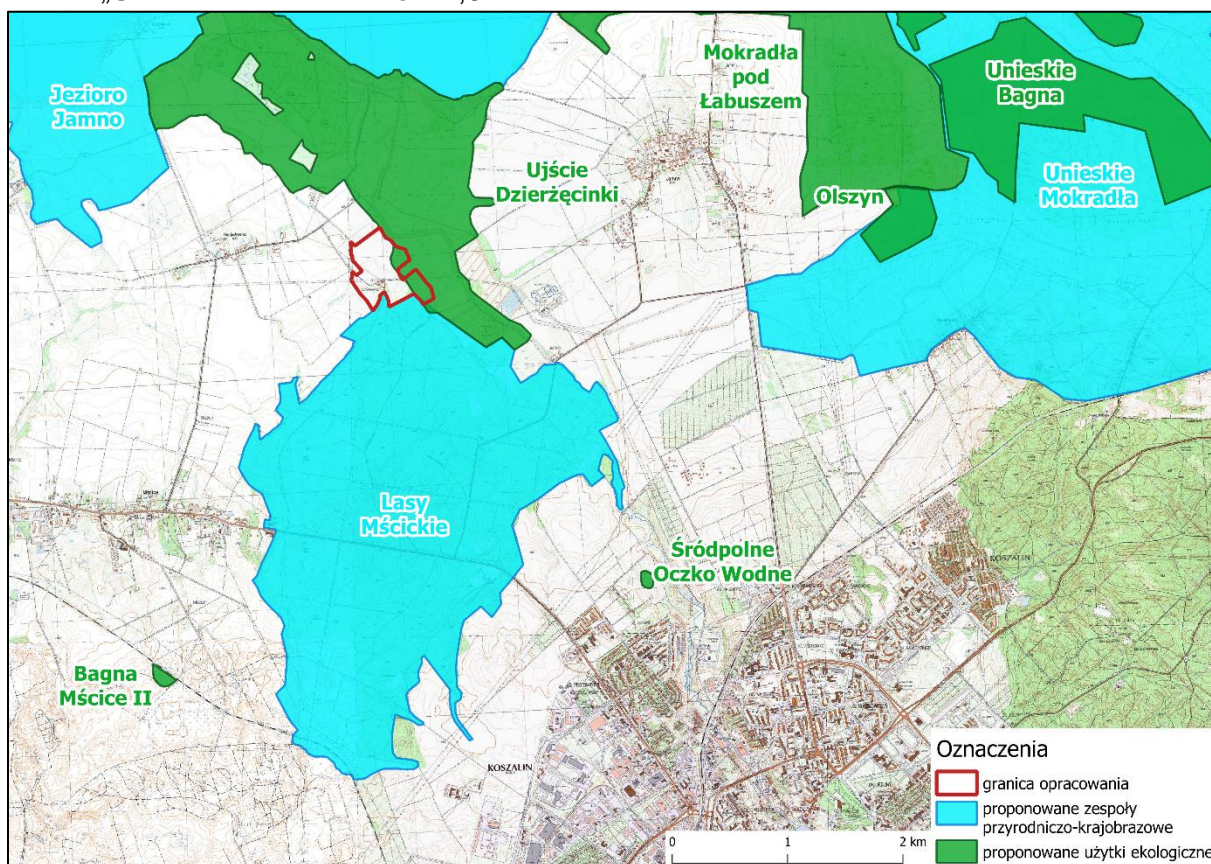
Użytki ekologiczne:

- „Mokradła pod Łabuszem” – ok. 2,5 km na północny wschód;
- „Śródpolne oczko wodne” – ok. 3 km na południe;
- „Olszyn” – ok. 3,7 km na wschód;
- „Bagna Mścice II” – ok. 3,7 km na południowy zachód.

Zespoły przyrodniczo – krajobrazowe:

³ wg granic użytku z Inwentaryzacji przyrodniczej woj. zachodniopomorskiego (2010)

- „Lasy Mścickie” – przylegające bezpośrednio do południowej granicy obszaru zmiany Studium;
- „Jezioro Jamno” – ok. 1,2 km na północ;
- „Unieskie Mokradła” – ok. 2,8 km na wschód.

Rys. 10. Proponowane formy ochrony przyrody w sąsiedztwie obszaru opracowania.
Źródło: opracowanie własne.

Kwestia realnej możliwości powołania ww. proponowanych form ochrony jest dyskusyjna. Wszystkie wymienione obiekty zostały zaproponowane do objęcia ochroną w Inwentaryzacji przyrodniczej gm. m. Koszalin (2003) i do chwili obecnej nie podjęto żadnych działań w kierunku ich ustanowienia przez gminę.

W przypadku proponowanego zespołu przyrodniczo-krajobrazowego „Lasy Mścickie” – nie jest zasadne jego tworzenie z uwagi na objęcie ochroną w postaci obszaru Natura 2000 PLH PLH320062 „Bukowy Las Górki”. Utworzenie użytków ekologicznych w pozostałych przypadkach, w zaproponowanych granicach obejmujących w większości przypadków bardzo duże powierzchnie – rzędu 300-400 i więcej hektarów, jest mało realne. Wskazana byłaby weryfikacja aktualnych walorów tych obiektów i na jej podstawie doprecyzowanie aktualnych celów i przedmiotów ochrony oraz proponowanych granic.

Celem ochrony projektowanego użytku ekologicznego „Ujście Dzierżęcinki” (położony częściowo w granicach opracowania) wg Waloryzacji przyrodniczej gminy m. Koszalin jest ochrona olsu wraz z przylegającymi do niego łąkami położonymi nad przyujściową częścią rzeki Dzierżęcinki oraz fragmentu brzegu jeziora Jamno.

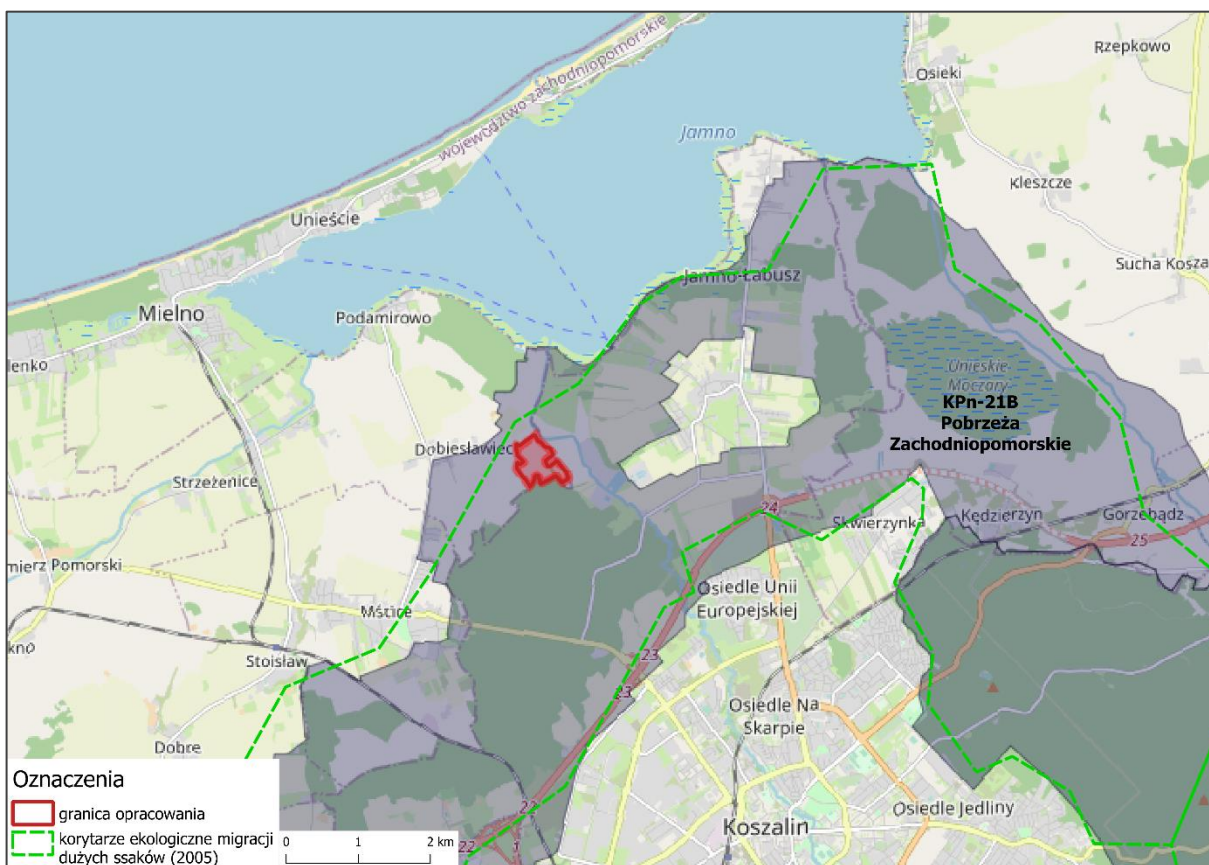
Zgodnie z danymi z waloryzacji przyrodniczej terenu proponowanego użytku obejmuje ols oraz częściowo użytkowane i zarastające łąki na torfach nad Dzierżęcinką, nad jeziorem Jamno.

Stwierdzono tutaj występowanie następujących gatunków zwierząt: świerszczak, derkacz, przepiórka, wodnik, żuraw, potrzos, słowik szary, łożówka, brzęczka, rokitniczka, sarna, dzik, żaba wodna. Jest to lokalna ostoja zwierzyny łownej. Dzierżęcinka na tym odcinku jest wykorzystywana przez narybek sandacza. Do zagrożeń obiektu zaliczono: brak użytkowania części łąk, zarastanie łąk, presję inwestycyjną - tworzenie działek rekreacyjnych w niedalekim sąsiedztwie oraz kłusownictwo na jeziorze.

Wskazania konserwatorskie i planistyczne: zapobieganie zarastaniu łąk. Wprowadzenie wypasu zwierząt. W miarę możliwości doprowadzać do okresowego zalewania łąk. W przypadku właściwego zagospodarowania łąk mogą stać się one ważnym miejscem żerowania i odpoczynku dla ptaków wędrujących wzdłuż polskiego wybrzeża.

Korytarze ekologiczne

W odniesieniu do dużych ssaków, szlaki migracji opracowane zostały przez Zakład Badania Ssaków PAN w Białowieży (obecnie Instytut Biologii Ssaków) w roku 2005 (Jędrzejewski i in. 2005).

Rys. 11. Korytarze ekologiczne rangi krajowej wg aktualnej koncepcji (Jędrzejewski i in. 2011) – kolor szary oraz wcześniejszej wersji (Jędrzejewski i in. 2005).

Źródło: opracowanie własne na podstawie: <https://mapa.korytarze.pl/> oraz danych przestrzennych GDOŚ.

Zgodnie z tą koncepcją, teren inwestycji znajduje się w całości w granicach korytarza ekologicznego „Pomorze 1”, o randze krajowej (rys. powyżej).

Nowsze ujęcie powiązań ekologicznych, opracowane przy współudziale Pracowni na rzecz Wszystkich Istot (Jędrzejewski i in. 2011)⁴ również wskazuje na przebieg korytarza o randze krajowej na obszarze opracowania. Jest to korytarz **KPn-21B Pobrzeża Zachodniopomorskie**. Korytarz ten zapewnia ciągłość ekologiczną na osi wschód-zachód, tworząc północny łącznik między korytarzem wzdłuż rzeki Parsęty a korytarzem w Puszczy Koszalińskiej (zgodnie z danymi GDOŚ). Należy pamiętać o tym, że metodyka wyznaczania korytarzy w przedstawionej koncepcji, związana jest z oceną potencjalnych możliwości przemieszczeń dużych ssaków.

W ujęciu regionalnym obszar objęty zmianą studium położony jest w obrębie regionalnego korytarza ekologicznego rzeki Dzierżęcinki i osnowy ekologicznej miasta Koszalina.

3.3. Walory krajobrazowe

Aktualną fizjonomię krajobrazu terenu opracowania określają głównie rzeźba terenu i użytkowanie gruntów. Generalnie w granicach opracowania występuje krajobraz rolniczy – grunty orne oraz nieliczne we wschodniej części – łąki i pastwiska. Gdziekolwiek występują również nieliczne zadrzewienia śródpolne. Fizjonomię krajobrazu urozmaica kanał Dobiesławiec (stanowiący wschodnią granicę zmiany studium) oraz sąsiadująca rzeka Dzierżęcinka wraz z jej obwałowaniami. Dodatkowo, na odbiór lokalnego krajobrazu duży wpływ ma również sąsiadujący obszar Natura 2000, w postaci rozległego kompleksu leśnego. Najbliższa zwarta zabudowa znajduje się w znacznej odległości – w granicach opracowania i jego najbliższym sąsiedztwie widoczne są jedynie pojedyncze zagrody.

Obszar opracowania znajduje się w granicach obszaru chronionego krajobrazu Koszaliński Pas Nadmorski. W ramach tej formy ochrony przyrody, poza przyległymi lasami i wydmami, teren ten objęty został ochroną ze względu na walory krajobrazowe występujących tam podmokłych łąk i cennych siedlisk łągowych.

3.4. Ochrona środowiska kulturowego

W granicach obszaru opracowania nie występują obiekty lub zespoły obiektów wpisane do rejestru lub ewidencji zabytków. Nie występują również strefy ochrony konserwatorskiej lub strefy ochrony ekspozycji, ani inne dobra kultury współczesnej.

⁴ Jędrzejewski W., Nowak S., Stachura K., Skierczyński M., Mysłajek R. W., Niedziałkowski K., Jędrzejewska B., Wójcik J. M., Zalewska H., Pilot M., Górny M., Kurek R. T., Ślusarczyk R. Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce. Zakład Badania Ssaków PAN, Białowieża 2011

4. Diagnoza stanu środowiska

4.1. Źródła i stan antropizacji środowiska przyrodniczego

Aktualny stan środowiska na obszarze opracowania wynika z charakteru, długotrwałości i natężenia oddziaływań antropogenicznych oraz naturalnych uwarunkowań, takich jak odporność elementów środowiska i przebieg procesów w nim zachodzących.

Jakość powietrza

Na terenie opracowania jedynym źródłem, które zanieczyszczałby powietrze, jest niewielka zabudowa zagrodowa w południowej części opracowania. Na jakość powietrza mają wpływ głównie zabudowania znajdujące się poza obszarem opracowania (zanieczyszczenia energetyczne, emisja niska). Istotnym emitorem zanieczyszczeń powietrza w sąsiedztwie terenu opracowania jest miasto Koszalin. Zanieczyszczenia komunikacyjne ograniczają się do tych pochodzących z dróg lokalnych i dojazdowych w granicach i w sąsiedztwie obszaru zmiany Studium. Droga krajowa nr 11 oraz droga S6 znajdują się w odległości ponad 2 km od granicy opracowania, w kierunku południowym. Ze względu na znaczną odległość oraz ukształtowanie terenu (tereny leśne na wzniesieniach, odizolowujące obszar od drogi) nie prognozuje się jednak, by zanieczyszczenia emitowane przez tę drogę wpływały znacząco na jakość powietrza w granicach zmiany Studium. Do zanieczyszczeń pochodzących z ruchu kołowego na drogach zalicza się przede wszystkim tlenki węgla i tlenki azotu.

Znacznie bardziej dogodne warunki do dyspersji zanieczyszczeń panują w bezpośrednim sąsiedztwie obszaru opracowania. Niewielkie zróżnicowanie terenu (głównie tereny rolne, otwarte) sprzyjają przedostawaniu się zanieczyszczeń – np. z miejscowości Dobiesławiec, Mścice, czy też z miasta Koszalin – m.in. na obszar zmiany Studium. Zgodnie z danymi GUS z sieci gazowniczej w gminie Będzino w 2021 roku korzystało zaledwie ok. 40% mieszkańców. Zgodnie z Raportem z wykonania Gminnego Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Będzino za lata 2018-2019, w gminie na przestrzeni lat zauważalny jest wzrost proekologicznych inwestycji, w tym rozwój sieci gazowniczej. Na gminnym BIP brakuje raportów z realizacji przywołanego programu za okres nowszy niż lata 2018-2019. W gminie nie funkcjonuje infrastruktura ciepłownicza.

Obszar opracowania, zgodnie z Załącznikiem do ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. Uł. Z 2022 r. poz. 2556), należy do strefy zachodniopomorskiej (PL3203). Dla wyznaczonej strefy wg Rocznej oceny jakości powietrza w województwie zachodniopomorskim za 2022 r., wydzielono klasy:

- klasa A, jeżeli stężenia zanieczyszczenia na terenie strefy nie przekraczają poziomów docelowych,
- klasa A1, jeżeli stężenia zanieczyszczenia pyłem zawieszonym PM_{2,5} na terenie strefy nie przekraczają poziomów dopuszczalnych II fazy,
- klasa C, jeżeli stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy docelowe,
- klasa C1, jeżeli stężenia zanieczyszczenia pyłem zawieszonym PM_{2,5} na terenie strefy przekraczają poziom dopuszczalny II fazy,
- klasa D1, jeżeli poziom stężeń ozonu nie przekracza poziomu celu długoterminowego,
- klasa D2, jeżeli poziom stężeń ozonu przekracza poziom celu długoterminowego.

Klasyfikację stref, z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia ludzi przedstawiono w tabeli poniżej.

Tab. 4. Klasyfikacja obszaru strefy pomorskiej z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia.

Obszar strefy	Klasy dla poszczególnych zanieczyszczeń w obszarze strefy											
	SO ₂	NO ₂	PM10	Pb	C ₆ H ₆	CO	As	Cd	Ni	B(a)P	O ₃	PM2,5
zachodniopomorska	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A1

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie zachodniopomorskim, raport wojewódzki za rok 2022, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Departament Monitoringu Środowiska, Szczecin 2023.

W związku z przekazanymi powyżej danymi, warto nadmienić, iż stężenia zanieczyszczeń wykazują zmienność sezonową, która spowodowana jest zróżnicowanymi warunkami klimatycznymi. Na podwyższenie stężeń większości zanieczyszczeń wpływają takie cechy klimatu, jak: niska temperatura, znikome opady atmosferyczne oraz słaby wiatr. Wyższe zanieczyszczenia powietrza mogą występować tu w okresie jesienno-zimowym ze względu na obszary zabudowy mieszkaniowej w sąsiedztwie zmiany Studium, będące źródłami emisji zanieczyszczeń.

Zmienność sezonową wykazuje również pył zawieszony i dwutlenek azotu. Wartości stężeń w miesiącach zimnych są wyższe niż w miesiącach ciepłych. Dla tych zanieczyszczeń istotny jest również wpływ innych źródeł zanieczyszczeń niż procesy spalania w celach grzewczych. W stężeniach pyłu dużą rolę odgrywa emisja tzw. "niezorganizowana" np. pylenie ze źle zagospodarowanych obszarów, pokrytych kurzem ulic. W stężeniach dwutlenku azotu poza emisją z procesów spalania występuje również emisja ze środków transportu. Wielkość zanieczyszczeń może również zwiększyć się za sprawą wzmożonego ruchu na drogach w okresie letnim.

Najbliższa stacje pomiaru zanieczyszczeń administrowane przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska znajduje się w Koszalinie – PL0756A przy ul. Chopina. Dokonuje się na niej między innymi pomiarów: dwutlenku siarki, benzo(a)pirenu, dwutlenku azotu oraz pyłów zawieszonych PM10.

Tab. 5. Średnie roczne stężenie wybranych zanieczyszczeń w sąsiedztwie obszaru opracowania.

Rodzaj zanieczyszczeń	Średnie roczne stężenie
Benzo(a)piren	0,7 ng/m ³
Dwutlenek azotu	11,5 µg/m ³
Dwutlenek siarki	4,3 µg/m ³
Pyły zawieszane PM10	13,9 µg/m ³

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GIOŚ.

Klimat akustyczny

Dopuszczalny poziom hałasu w środowisku - polskie wymagania prawne w zakresie ochrony środowiska przed hałasem odnoszą się osobno do dwóch pór doby, tj. pory dziennej

i nocnej. Wartości dopuszczalnych poziomów długotrwałego poziomu dźwięku określone zostały w załączniku do Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. 2014, poz. 112).

Tab. 6. Dopuszczalne poziomy hałasu drogowego w środowisku.

Lp.	Rodzaj terenu	Dopuszczalny długookresowy średni poziom dźwięku w [dB]	
		pora dnia -L _{DWN}	pora nocy - L _N
2	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, b) Tereny zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, c) Tereny domów opieki społecznej, d) Tereny szpitali w miastach	64	59
3	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego, b) Tereny zabudowy zagrodowej, c) Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe, d) Tereny mieszkaniowo-usługowe.	68	59

Źródło: opracowanie własne na podstawie załącznika nr 3 z Rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz.U. 2014 nr 0 poz. 112).

Dla terenów wymagających intensywnej ochrony przed hałasem określone są najniższe poziomy dopuszczalne, natomiast dla terenów gdzie ochrona przed hałasem nie jest zagadnieniem krytycznym poziomy dopuszczalne są najwyższe. Przyjęta podstawa kategoryzacji terenów – jego funkcja urbanistyczna – jednoznacznie wskazuje na ścisłe związki między ochroną środowiska przed hałasem a zagospodarowaniem przestrzennym.

Na terenie zmiany Studium występuje zabudowa zagrodowa, która jest funkcją chronioną akustycznie – wymienioną w tabeli powyżej. W związku z czym dla oceny zagrożenia hałasem należy przyjąć dopuszczalne poziomy wskaźników L_{DWN} i L_N – odpowiednio 68dB i 59dB dla zabudowy zagrodowej.

Na terenie opracowania ani w najbliższym sąsiedztwie nie występują znaczące źródła hałasu. Najbliższym takim emitorem jest ruch drogowy na drodze S6 oraz drodze krajowej nr 11. Biorąc jednak pod uwagę, iż znajdują się one w odległości około 2 km od granicy opracowania – hałas emitowany przez te drogi prawdopodobnie nie spowoduje przekroczenia norm dot. poziomu hałasu na opracowywanym terenie.

Należy jednak zaznaczyć, że subiektywne poczucie hałasu mogące powodować uczucie zamęczenia i dyskomfortu, kwalifikowane jako średnia uciążliwość (por. tab. 5) może pojawiać się już od natężenia powyżej 52dB/A, zatem niższego niż dopuszczalna norma dla hałasu komunikacyjnego (por. tab. 7).

Tab. 7. Subiektywna skala uciążliwości hałasu komunikacyjnego.

Wartości poziomu hałasu	OCENA
-------------------------	-------

$L_{Aeq} < 52$	mała uciążliwość hałasu
$52 \leq L_{Aeq} \leq 62$	średnia uciążliwość
$63 \leq L_{Aeq} \leq 70$	duża uciążliwość
$L_{Aeq} > 70$	bardzo duża uciążliwość

Źródło: Kurpiewski A., Kucharski R. J., Pełka W., 1998, Wskazówki metodyczne opracowania planu akustycznego miasta średniej wielkości, Państwowa Inspekcja Ochrony Środowiska, Biblioteka Monitoringu Środowiska, Warszawa.

Jakość wód powierzchniowych i podziemnych

W granicach opracowania dominującym obiektem hydrograficznym jest Kanał Dobiesławiec (przebiegający wzdłuż wschodniej granicy opracowania), który uchodzi bezpośrednio do jeziora Jamno.

Wody powierzchniowe wraz z podziemnymi stanowią na terenie opracowania zintegrowany system wodonośny. Ze względu na niski poziom zalegania wód gruntowych zanieczyszczenie wód powierzchniowych wpływać będzie również na jakość wody znajdującej się pod powierzchnią ziemi.

Obszar opracowania znajduje się w zasięgu jednej zlewni Jednolitej Części Wód Powierzchniowych⁵: JCWP jeziorna – LW20904 – Jamno. Stan wód określony dla tej JCWP w dużej mierze zależy również od sąsiadującej rzeki Dzierżęcinki (JCWP rzeczna – RW600009456149 – Dzierżęcinka), która również uchodzi do jeziora Jamno.

Powyższe JCWP znajdują się w dorzeczu rzeki Odry i zostały objęte Planem Gospodarowania Wodami Dorzecza Rzeki Odry z 2022 r. (wg danych z aktualizacji Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 16 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry – Dz. U. 2023, poz. 335). W ramach prac nad Planem dokonano oceny stanu chemicznego, potencjału ekologicznego oraz ogólnego stanu wód dla poszczególnych JCWP.

- LW20904 – słaby potencjał ekologiczny, stan chemiczny poniżej dobrego, ogólny zły stan wód;
- RW600009456149 – słaby potencjał ekologiczny, stan chemiczny poniżej dobrego, ogólny zły stan wód.

Ponadto, obszar opracowania znajduje się w granicy JCWPd o numerze PLGW60009. Stan tej JCWPd określony został jako dobry – zarówno ogólny, chemiczny jak i ilościowy. Ryzyko osiągnięcia celów środowiskowych jest niezagrażone.

4.2. Ocena odporności środowiska na obciążenie antropogeniczne oraz zdolności do regeneracji

Teren opracowania w chwili obecnej jest przekształcony w nieznacznym stopniu, wynikającym przede wszystkim z dotychczasowego użytkowania rolniczego.

Obszar opracowania charakteryzuje się umiarkowaną odpornością środowiska na obciążenia antropogeniczne. O dość wysokiej odporności decydują przede wszystkim:

⁵ wg danych z aktualizacji Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 16 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry – Dz. U. 2023.335)

- d) położenie w większości na terenach płaskich i falistych, poza zagrożeniami wzmożeniem procesów erozji wodnej;
- e) brak zagrożeń osuwiskowych oraz terenów szczególnego ryzyka powodzi;
- f) brak znaczących przekształceń powierzchni ziemi, w tym rzeźby terenu i gleb w wyniku dotychczasowych działań inwestycyjnych i dotychczasowego zagospodarowania terenu;
- g) kompleks leśny znajdujący się za południową granicą terenu opracowania, zatrzymujący częściowo niektóre zanieczyszczenia pyłowe emitowane z dróg krajowych oraz z centrum miasta Koszalina;
- h) obecny stopień zainwestowania terenu nie jest na tyle wysoki, by zaburzyć połączenia ekologiczne z regionem, dzięki czemu potencjał zachowania bioróżnorodności jest nadal wysoki.

O obniżeniu odporności środowiska decydują:

- i) zwiększone ryzyko zanieczyszczania lokalnych wód powierzchniowych – naturalnych cieków i rowów melioracyjnych występujących w granicach terenu;
- j) tereny występowania podtopień i mocno uwilgotnione (łąki we wschodniej części opracowania), charakteryzujące się podatnością na zanieczyszczenia;
- k) położenie części obszaru w obrębie korytarza ekologicznego rangi krajowej, przez co intensywne zagospodarowanie terenów w jego strefie, a także przyległych do niego może wpłynąć na obniżenie bioróżnorodności i zachowanie jego funkcji (bariera migracji, izolacja korytarza od terenów przyległych).

4.3. Wstępna prognoza zmian w przypadku braku realizacji zmiany Studium

Zmiany w środowisku analizowanego terenu można prognozować na podstawie obserwowanych obecnie tendencji. Obecnie teren opracowania jest zainwestowany w nieznacznym stopniu.

Polityka przestrzenna w granicach obszaru opracowania kształtowana jest przede wszystkim za pomocą ustaleń obowiązującej zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Będzino, uchwalonej Uchwałą nr XLIV/271/21 Rady Gminy Będzino z dnia 28.10.2021 r., będącej dziewiątą zmianą studium uchwalonego Uchwałą nr XXIII/155/2000 Rady Gminy w Będzinie z dnia 17 lipca 2000 r. Obowiązujące Studium przewiduje dla obszaru opracowania tereny

W granicach zmiany Studium nie obowiązują żadne miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. W związku z tym, wszelki ruch inwestycyjny realizowany jest za pośrednictwem decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu. Jako, że obowiązujące Studium nie przewiduje żadnych funkcji rozwoju zabudowy na analizowanym obszarze, należy więc spodziewać się, iż w przypadku braku realizacji założeń zmiany niniejszego dokumentu ruch inwestycyjny na tym obszarze nie ulegnie zmianom i teren ten nadal wykorzystywany będzie w sposób rolniczy.

5. Charakterystyka ustaleń projektu zmiany Studium

5.1. Powiązania z innymi dokumentami planistycznymi

Planowana zmiana obowiązującego Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Będzino (aktualna wersja uwzględniająca zmianę z 2021 r.⁶ - dalej SUIKZP 2021), obejmuje część obrębu geodezyjnego Dobiesławiec.

Na szczeblu lokalnym planowania przestrzennego przyjęte w projektowanym dokumencie rozwiązania planistyczne są zbieżne z dokumentem „Strategia Rozwoju Gminy Będzino na lata 2016-2022” – w zakresie działania: Rozbudowa infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej (w tym sportowej) – pole działania 1.1/1.2.

Ponadto jest zgodne z celami przyjmowanymi również w pracach nad aktualną wersją strategii rozwoju gminy – na lata 2023 – 2030.

Na szczeblu ponadlokalnym wprowadzane do projektu ocenianego dokumentu ustalenia planistyczne powiązane są pośrednio z następującymi dokumentami:

- Planem zagospodarowania przestrzennego województwa zachodniopomorskiego (PZPWZ 2020) przyjętym uchwałą nr XVII/214/20 z 24 czerwca 2020 r. zmieniającą uchwałę w sprawie uchwalenia Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Zachodniopomorskiego.
- Strategią Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2030 - przyjętą Uchwałą Nr VIII/100/19 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 28 czerwca 2019 r.
- Strategią Rozwoju Powiatu Koszalińskiego na lata 2017-2020.

5.2. Ustalenia projektu zmiany Studium

Zasadniczym celem zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Będzino jest zmiana sposobu zagospodarowania terenu zlokalizowanego we wschodniej części gminy Będzino, w obrębie Dobiesławiec, przy granicy z miastem Koszalin, poprzez przeznaczenie go pod (rys. poniżej):

- tereny zorganizowanej rekreacji ogólnodostępnej (pole golfowe) - tereny US na rysunku,
- tereny usług sportowo-turystycznych - UST.

Zasadniczo projektu zmiany Studium nie ingeruje w większość dotychczasowych zapisów dokumentu.

Istotne z punktu widzenia wprowadzanych funkcji są zwłaszcza zmiany ustaleń zawartych w rozdz. III pkt. 8.0. - **Wypoczynek i turystyka**

W zakresie związanym z kształtowaniem struktury tych funkcji wprowadzono ustalenia: (punkt c)

- *na terenach usług sportowo-turystycznych UST minimalna wielkość nowo wydzielonej działki dla potrzeb domków turystycznych – 1000 m²,*
- *domki turystyczne wysokość do 9,5 m,*
- *na terenach usług sportowo-turystycznych UST kształtowanie nowej zabudowy w*

⁶ Uchwała Nr XLIV/271/21 Rady Gminy w Będzinie z dnia 28 października 2021 r. w sprawie zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Będzino

nawiązaniu do lokalnej tradycji budowlanej,

(punkt d):

lokalizację w obrębie ewidencyjnym Dobiesławiec zorganizowanej rekreacji ogólnodostępnej US (usług sportowych) – pole golfowe, (kontynuacja inwestycji realizowanej w granicach miasta Koszalina), z uzupełniającą funkcją usług sportowo-turystycznych UST (w tym adaptacja istniejącej zabudowy na obiekty obsługi pola golfowego i usług turystycznych); włączenie lokalizowanego pola golfowego do strefy przyjeziornego rozwoju i aktywizacji turystyki i wypoczynku; połączenie, poprzez tereny sportowe (pole golfowe) trasą pieszą i rowerową, projektowanej głównej trasy pieszej i rowerowej, biegnącej wzdłuż drogi gminnej z Dobiesławca z terenami usług turystycznych położonych w, sąsiadującej z gminą Będzino, dzielnicy Koszalina Jamno-Zachód.

Należy zwrócić uwagę na część zmian, mających znaczenie dla ochrony środowiska. Zostały one zawarte w rozdz. III - kierunki zagospodarowania przestrzennego - polityka przestrzenna gminy Będzino. Są to :

pkt. 3.2. – Zakres ochrony środowiska przyrodniczego

d) *na terenach zmiany studium, zagospodarowanie terenu należy kształtować w sposób niewpływający negatywnie na walory przyrodnicze obszaru, w szczególności na występujące w granicach obszaru chronione siedliska przyrodnicze i stanowiska chronionych gatunków.*

pkt. 4.8 Zakres ochrony środowiska kulturowego

f) *wskazania ochrony wynikające z zapisów Planu zagospodarowania przestrzennego województwa zachodniopomorskiego przyjętego uchwałą nr XVII/214/20 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 24 czerwca 2020 r. (Dz. Urz. Woj. Zachodn. Z 2020 r., poz. 3564), dotyczące Obszarowej ochrony obiektów dziedzictwa i krajobrazu kulturowego, w szczególności:*

Ochrona walorów wskazanych obszarów kulturowo-krajobrazowych, w tym zachowanie ich charakterystycznych cech kulturowych i krajobrazowych w drodze łącznego stosowania przepisów dotyczących ochrony zabytków, krajobrazu i środowiska przyrodniczego oraz poprzez:

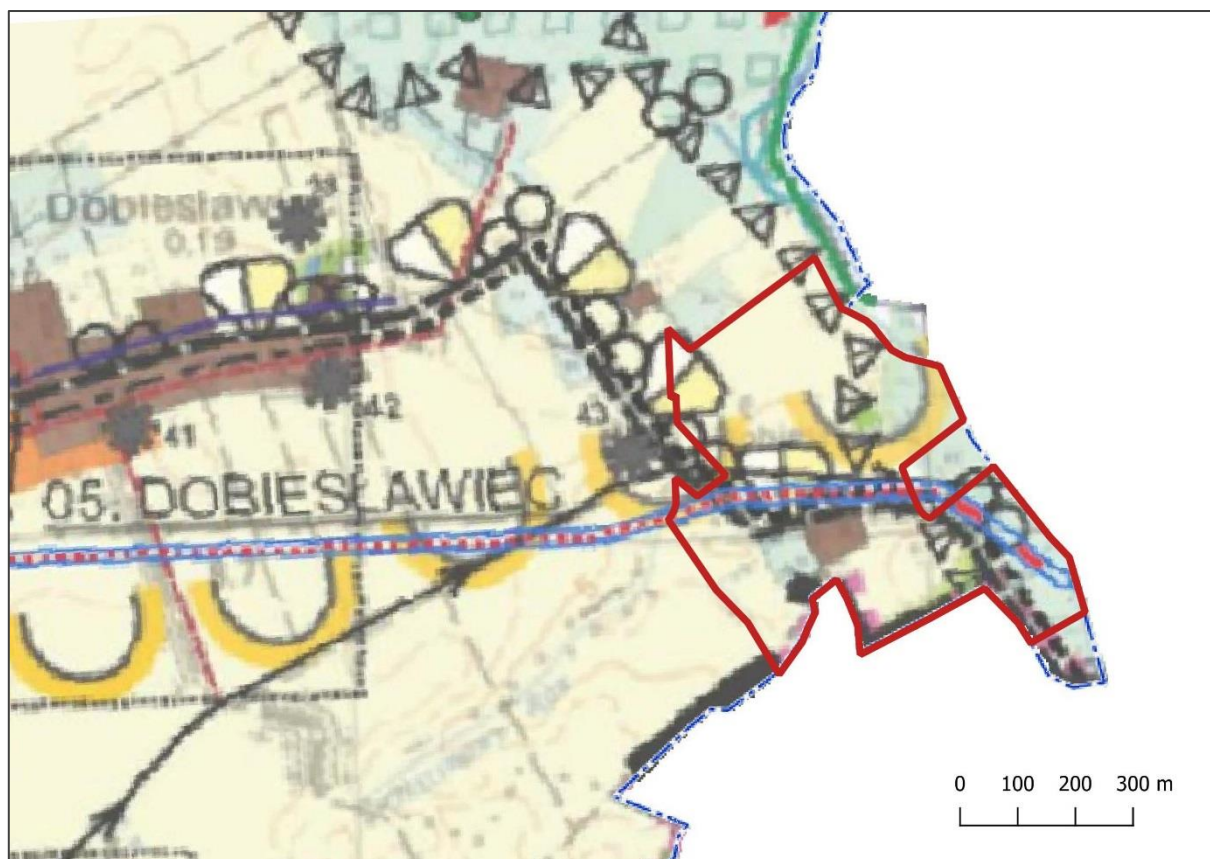
- uszanowanie lokalnych tradycji budowlanych, w zakresie używanych materiałów, technik i tradycji budowlanych, podczas remontów; renowacji, adaptacji, rozbudowy itp.,*
- kształtowanie nowej zabudowy w nawiązaniu do lokalnej tradycji budowlanej,*
- poprzedzanie lokalizacji obiektów wielkokubaturowych i dominant wysokościowych analizami wpływu tych inwestycji na krajobraz, w celu minimalizacji negatywnego oddziaływania,*
- ujednolicenie i dostosowanie elementów małej architektury, płotów, ogrodzeń, nawierzchni ciągów pieszych do lokalnej tradycji budowlanej.*

6. Analiza oddziaływań wynikających z realizacji ustaleń projektowanego dokumentu na środowisko

6.1. Zmiany przeznaczenia terenu i spodziewane skutki środowiskowe

Obowiązujące Studium wskazuje na terenie objętym projektowaną zmianą następujące tereny (por. rys. poniżej):

- użytki zielone (tereny bagienne i podmokłe) – do zachowania – w pasie wzdłuż wschodniej granicy opracowania
- grunty orne wysokiej jakości – wskazane do intensywnej produkcji;
- obszary zabudowane – aktualna zabudowa gospodarstwa.

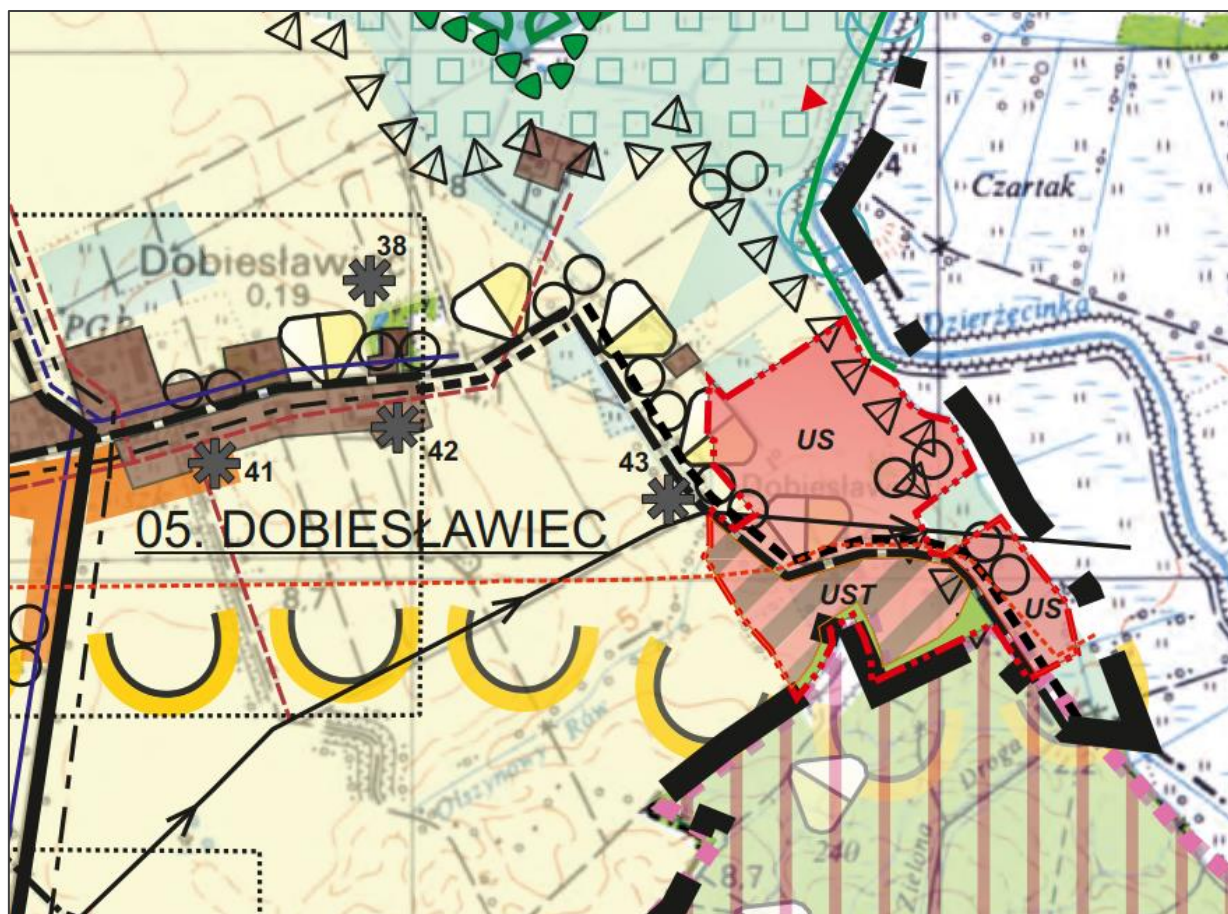
Rys. 12. Granice obszaru projektowanej zmiany na tle fragmentu rysunku obowiązującego Studium (SUiKZP 2021).

Ustalenia analizowanego projektu zmiany Studium dotyczą praktycznie całego terenu w jego granicach, poza terenem leśnym przy jego południowej granicy.

Zasadniczą zmianą sposobu zagospodarowania terenu wynikającą z realizacji projektu tej zmiany w stosunku do aktualnego dokumentu będzie:

- wprowadzenie terenów zorganizowanej rekreacji ogólnodostępnej (pole golfowe) - tereny **US** na rysunku w północnej i wschodniej części obszaru,
- wprowadzenie terenu usług sportowo-turystycznych – **UST** – w rejonie istniejącej zabudowy gospodarstwa (obecnie obiekt turystyczny - pensjonat) – południowa część obszaru.

Na wskazane wyżej cele rozwoju funkcji usług rekreacji ogólnodostępnej (pole golfowe) oraz usług sportowo-turystycznych projekt zmiany Studium przewiduje łącznie powierzchnię 25,7 ha. Wykazane zmiany będą dotyczyły w większości terenów otwartych, niezainwestowanych, rolniczych – stanowiących głównie grunty rolne, a we wschodniej części także użytki zielone. Projekt zmiany Studium pozostawia teren leśny wchodzący w granice opracowania bez zmian (nie obejmuje go planowanymi funkcjami US i UST – por. rys. poniżej).

Rys. 13. Zmiany struktury funkcjonalno - przestrzennej wynikające z realizacji ustaleń projektu zmiany Studium – tereny US i UST.

Realizacja funkcji usług sportowo-turystycznych i funkcji rekreacji na terenach dotąd niezainwestowanych terenów rolniczych, w tym użytków zielonych będzie miała wpływ na część elementów środowiska przyrodniczego. Można tutaj zidentyfikować następujące oddziaływania bezpośrednie:

- trwała zmiana dotychczasowego sposobu użytkowania gruntów,
- modyfikacja aktualnej roślinności – wprowadzenie zabudowy turystycznej na tereny UST oraz wzrost intensywności użytkowania łąk i wprowadzenie muraw związanych z realizacją pola golfowego – przynajmniej na części powierzchni – związanej z budową tzw. „dołka” (element zagospodarowania pola golfowego),
- przekształcenia dotychczasowych zespołów fauny występujących na obszarze objętym zagospodarowaniem sportowo-turystycznym i rekreacyjnym,
- przekształcenie przypowierzchniowej warstwy litologiczno – glebowej i na małych powierzchniach i utworzenie powierzchni utwardzonych, lub ze zmienioną nawierzchnią

- tereny UST (zabudowa turystyczna) oraz tereny US (piasek do konstrukcji elementów „dołków” do golfa),
- lokalizacja trwałej zabudowy (budyneków) na terenach o funkcji usług sportu i turystyki UST,
- trwała zmiana dotychczasowego krajobrazu na terenie UST i jego modyfikacja na terenie US – z zachowaniem jego podstawowych cech - otwartego charakteru z dominacją terenów zielonych (muraw trawiastych i łąk) i udziałem zakrzewień i szuwarów.

Pośrednimi skutkami realizacji zamierzonych w planie przekształceń będą m.in:

- wyłączenie gruntów ornych i użytków zielonych klasy IV z użytkowania rolniczego,
- potencjalne ograniczenie drożności regionalnego korytarza ekologicznego rzeki Dzierżęcinki.

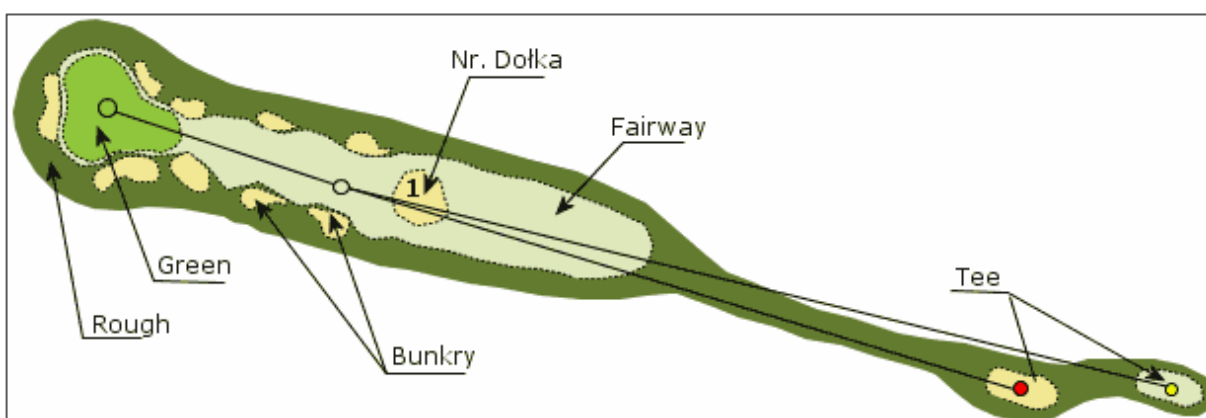
Jednocześnie należy zwrócić uwagę, że zmiana Studium zachowuje w dotychczasowym użytkowaniu powierzchnie leśną w południowo-wschodniej części obszaru, przy granicy z obszarem Natura 2000.

W dalszej części prognozy ocenione zostały opisane i zidentyfikowane powyżej oddziaływania wynikające z realizacji nowych funkcji na terenach dotąd nie zainwestowanych.

6.2. Wpływ na powierzchnię ziemi i gleby

Na etapie inwestycyjnym na powierzchni przeznaczonej pod funkcje rekreacji ogólnodostępnej (pole golfowe) może ulec niewielkiej modyfikacji powierzchnia ziemi i pokrywa glebowa.

Działania te będą związane z potencjalną realizacją „dołków” golfowych. Zgodnie z zasadami ich konstrukcji część ich powierzchni może być wysypana materiałem piaszczystym (zmiana w zakresie pokrywy glebowej i powierzchni terenu na niewielkiej przestrzeni). Pokrywa glebowa na niewielkiej powierzchni może zostać zniszczona lub przekształcona (na etapie realizacji procesu inwestycyjnego) po czym częściowo zostanie odtworzona (etap użytkowania, poinwestycyjny).

Rys. 14. Przykładowy schemat budowy „dołka” pola golfowego. Oznaczenia: Bunkry – powierzchnie piaszczyste (lub oczka wodne).

Źródło: <http://www.tgconstruction.com/pola-golfowe/dolek-golfowy-rough-fairway-tee-green/>

Na terenie UST przewiduje się lokalizację obiektów zabudowy związanej z funkcją sportowo – turystyczną. Będzie to związane z przekształceniem powierzchni ziemi na etapie

inwestycyjnym, w tym pojawieniem się zabudowy oraz sztucznych nawierzchni utwardzonych. W związku z równinnym charakterem rzeźby terenu, nie przewiduje się możliwości wystąpienia zmian konfiguracji ukształtowania powierzchni i konieczności niwelacji terenu.

Należy zwrócić uwagę, że zgodnie z rozdz. II pkt. 4.1 oceniany dokument jednoznacznie wskazuje na konieczność uwzględnienia uwarunkowań związanych z położeniem obszarów w granicach obszaru chronionego krajobrazu Koszaliński Pas Nadmorski. Zapisy Studium stanowią, że:

- „Na obszarze tym obowiązują zakazy zawarte w uchwale Nr XXXII/375/09 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 15 września 2009 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z 2021 r., poz. 2091)”.

Zgodnie z ww. uchwałą Sejmiku (§ 3 pkt. 5) na terenie OChK i tym samym na obszarze opracowania zakazuje się :

- wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym, przeciwpowodziowym lub przeciwosuwiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych.

W związku z tym należy stwierdzić, że realizacja ustaleń projektu zmiany Studium, zgodna z zapisami dokumentu, nie spowoduje znaczącego wpływu na powierzchnię ziemi, poprzez trwałe zniekształcenie rzeźby terenu.

Powierzchnia terenu przeznaczona pod realizację funkcji sportu i turystyki (UST) może potencjalnie zostać pokryta nawierzchniami sztucznymi, utwardzonymi, szczelnymi, lub o znacznie zmniejszonej przepuszczalności (powierzchnie asfaltowe, betonowe, nawierzchnie brukowe itp.). W związku z tym w aktualnej wersji projektu zmiany Studium określone zostały odpowiednie parametry dotyczące minimalnej wielkości działek (min. 1000 m²) oraz udziału powierzchni biologicznie czynnej (min. 60%). Należy uznać je za odpowiednie dla ograniczenia nadmiernego wzrostu udziału powierzchni nieprzepuszczalnych.

Nie przewiduje się wystąpienia istotnych przekształceń tego rodzaju w przypadku terenów rekreacji ogólnodostępnej – US (planowane pole golfowe).

6.3. Wpływ na wody powierzchniowe i podziemne

Niezbędnym elementem zapewniającym ochronę jakości wód powierzchniowych i podziemnych jest odpowiednia gospodarka wodno-ściekowa. Projekt zmiany Studium nie wprowadza modyfikacji zapisów dotyczących odprowadzania ścieków z terenów gminy Będzino. Na podstawie wskazanych w projekcie zmiany Studium wskaźników urbanistycznych dla strefy UST (nowo wydzielane działki budowlane – minimalna powierzchnia 800m²) można zakładać możliwość powstania do ok. 90 nowych domków turystycznych. Biorąc zatem pod uwagę możliwość znaczącego zwiększenia ilości zabudowy w obszarze objętym terenem UST, w planowanej zmianie dokumentu wskazane jest ustalenie dotyczące docelowego włączenia tych obszarów do projektowanej w aktualnej wersji SUIKZP 2021 sieci kanalizacji sanitarnej, przebiegającej w sąsiedztwie (ok. 500 m na północ od wskazanego obszaru UST). W związku z tym zalecono wprowadzenie w zapisach zmiany Studium planowanego rozwoju sieci do wyznaczonego obszaru UST. Należy podkreślić, że w aktualnej wersji ocenianego

dokumentu zalecenie to zostało wprowadzone w rozdz. III pkt. 9.0. – Infrastruktura techniczna (odpowiednio punkt. 9.2).

Kierunek obsługi w zakresie odbioru ścieków sanitarnych nie ulega zmianie i jest określony w aktualnej wersji Studium. Zgodnie z tymi ustaleniami odprowadzenie ścieków sanitarnych z wschodniej części gminy Będzino odbywa się do grupowej oczyszczalni ścieków w Koszalinie (oczyszczalnia Jamno) w sposób odpowiedni regulują te kwestie poprzez ustalenie odprowadzania ścieków sanitarnych do sieci kanalizacyjnej. Jak wskazano obiekt ten, wspólnie z oczyszczalnią w Kiszkwie (obsługa zachodniej części gminy) zabezpiecza odbiór ścieków całej gminy.

Wskazane jest również przewidzenie możliwości stosowania nawierzchni półprzepuszczalnych i przepuszczalnych (zielone parkingi) dla utrzymania możliwości infiltracji wód opadowych w grunt.

Realizacja funkcji rekreacji ogólnodostępnej (US - otwarte tereny zieleni trawistej, pole golfowe) nie będą powodowały zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych w wyniku wytwarzania ścieków sanitarnych.

Generalnie w zakres możliwego oddziaływania planowanego pola golfowego wchodzi:

- pobór wód na potrzeby nawadniania muraw trawiastych i związane z tym potencjalne obniżenie poziomu wód powierzchniowych lub podziemnych;
- potencjalne zanieczyszczenie wód przez stosowane nawozy (wspomaganie wzrostu traw).

Wziąwszy pod uwagę wilgotny, miejscami podmokły charakter występujących na tym terenie łąk, ich nawadnianie na potrzeby utrzymania planowanego pola golfowego najprawdopodobniej nie będzie w ogóle konieczne. Wobec braku bardziej szczegółowych danych koncepcyjnych i projektowych, na obecnym etapie nie jest możliwe określenie czy murawy trawiaste będą nawożone.

Należy zaznaczyć, że przewidywane w planowanej zmianie Studium pole golfowe na terenach US (łączna powierzchnia 18,5 ha) zalicza się do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Kwalifikacja taka wynika bezpośrednio z § 3 ust. 1 pkt. 59 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. 2019 poz. 1839), zgodnie z którym planowane zamierzenie należy traktować jako „obiekty przeznaczone do prowadzenia działalności gospodarczej związanej z rozrywką lub rekreacją, pola golfowe, stadiony i tory wyścigowe (...), wraz z towarzyszącą im infrastrukturą, inne niż wymienione w pkt 57”. W związku z tym szczegółowe ustalenie możliwego oddziaływania na wody powierzchniowe i podziemne, na podstawie szczegółowej koncepcji nawadniania pola i informacji dotyczących stosowanych nawozów, powinno mieć miejsce na etapie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008 r. (t.j. Dz.U. 2023 poz. 1094).

Podobnie potencjalna zabudowa na terenie UST (ok. 7,2 ha), traktowana całościowo, kwalifikuje się jak wyżej, jako przedsięwzięcie mogące znacząco oddziaływać na środowisko, jako zespoły zabudowy, które w zależności od charakteru docelowych rozwiązań projektowych mogą być kwalifikowane jako ww. przedsięwzięcia na podstawie z § 3 ust. 1 pkt. 52-53 ww. rozporządzenia.

Na obecnym poziomie planowania, przy braku danych dotyczących skali i rodzaju obiektów, a także szczegółowych rozwiązań w zakresie gospodarki wodno-ściekowej nie jest możliwa szczegółowa analiza oddziaływania na wody powierzchniowe i podziemne.

Biorąc pod uwagę ogólnie przyjęte w Studium rozwiązanie w zakresie gospodarki ściekowej oraz rozpatrując charakter zmian funkcjonalnych wprowadzanych ustaleniami projektu zmiany dokumentu (tereny usług sportowo-turystycznych i funkcji rekreacji – pole golfowe), na obecnym poziomie planowania należy uznać, że nie nastąpi negatywny wpływ na wody powierzchniowe i podziemne, a tym samym osiągnięcie celów środowiskowych założonych w aktualizacji Planu Gospodarowania Wodami na obszarze dorzecza Odry⁷ (cele środowiskowe Ramowej Dyrektywy Wodnej).

6.4. Oddziaływanie na szatę roślinną

W zakresie oddziaływania na szatę roślinną, realizacja ustaleń projektu zmiany Studium spowoduje w głównej mierze przekształcenie terenów użytkowanych rolniczo (grunty orne, podrzędnie łąki), co nie będzie się wiązać z istotną utratą walorów biocenotycznych. Oznaczać będzie jednak częściowe zniszczenie i przekształcenie charakteru roślinności (obszar UST) oraz zmiany struktury i intensyfikacji użytkowania łąk w przypadku terenu 2US.

Zmiany związane z realizacją funkcji usług sportowo-turystycznych UST dotyczą gruntów rolnych i częściowo (wschodnia i południowa część tej strefy) obszarów użytków zielonych, stanowiących intensywnie użytkowane, podsiewane i ubogie florystycznie łąki. Realizacja zabudowy nie spowoduje tu istotnego negatywnego wpływu na walory fitocenotyczne i florystyczne, jak również na siedliska przyrodnicze (nie wykazano ich występowania na powierzchni wskazanej pod rozwój funkcji UST – por. mapa Zał. 2 i inwentaryzacja – Zał. 3 do prognozy).

Zmiany struktury roślinności związane z realizacją pola golfowego (tereny US) odnoszą się do obszaru gruntów orných (zasiewy zbóż) w części północnej (1US) i do użytków zielonych (łąki) w części południowo-wschodniej (2US).

W części północnej należy zakładać, że zmiany te nie będą miały negatywnego oddziaływania na walory przyrodnicze. Występujące na tej części obszaru grunty orne nie posiadają walorów przyrodniczych, a rozwijające się w ich obrębie zbiorowiska segetalne są kadłubowo wykształcone i ubogie florystycznie (por. rozdz. 2.2 oraz Zał. 3 do Prognozy).

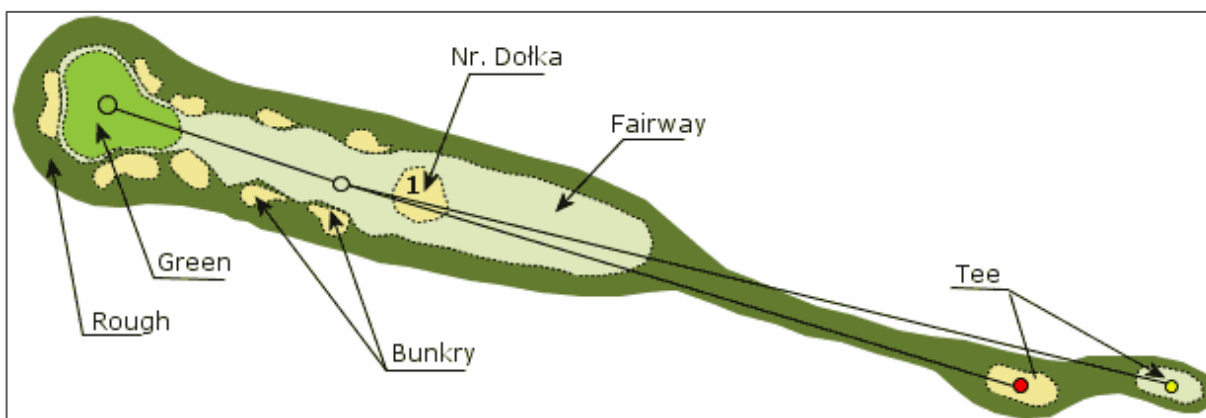
W odniesieniu do południowo-wschodniej części obszaru zmiany te będą dotyczyć powierzchni łąk o urozmaiconym składzie florystycznym, stanowiących jednak (jak wykazano w inwentaryzacji – por. Zał. 3) podsiewane łąki kośne, nie kwalifikujące się do siedlisk przyrodniczych. W związku z tym należy zakładać, że nie wystąpi negatywne oddziaływanie realizacji ustaleń zmiany Studium na walory przyrodnicze tej części powierzchni.

Ponadto na części powierzchni obszarów US można zakładać dalej idące przekształcenia roślinności, związane z jej eliminacją. Działania te będą związane z potencjalną realizacją „dołków” golfowych. Zgodnie z zasadami ich konstrukcji część ich powierzchni może być wysypana materiałem piaszczystym. Ponadto na terenie takim należy przewidzieć powstanie alejek do przemieszczania się po terenie pola (por. fot. 1). Będzie to oznaczało zniszczenie roślinności na relatywnie niewielkiej powierzchni planowanego pola golfowego.

⁷ Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 16 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry – Dz. U. 2023.335)

Roślinność gruntów ornych i łąkowa, występująca aktualnie na terenie przeznaczonym pod pole golfowe, zostanie na pewnych powierzchniach zmieniona pod względem struktury i składu gatunkowego poprzez intensyfikację zabiegów związanych z użytkowaniem darni (wysiewanie traw na gruntach ornych, wykaszanie i strzyżenie oraz kultywowanie części muraw). Konstrukcja „dołka” na polu golfowym zakłada kilka stref zieleni trawiastej, o zróżnicowanej wysokości i częstotliwości strzyżenia. Należą do nich:

- Rough – teren trawiastej zieleni naturalnej („nieużytki” - powierzchnie nie służące bezpośrednio do gry), zajmujące zdecydowaną większość powierzchni, gdzie należy zakładać utrzymanie struktury zieleni zbliżonej do użytkowanych łąk kośnych,
- Fairway - teren gry, koszony pas trawiasty (wysokość od 10-20 mm) o relatywnie niewielkiej powierzchni,
- Green – krótkostrzyżone, kultywowane murawy trawiaste (wysokość 3-5 mm) – o niewielkiej powierzchni, w bezpośrednim sąsiedztwie dołka.

Rys. 15. Przykładowy schemat budowy „dołka” pola golfowego z oznaczeniem różnych stref roślinności trawiastej. Rough – teren trawiastej zieleni naturalnej („nieużytki” nie służące bezpośrednio do gry), Fairway - teren gry, koszony pas trawiasty (wysokość od 10-20 mm). Green – krótkostrzyżone, kultywowane murawy trawiaste (wysokość 3-5 mm), Bunkry – powierzchnie piaszczyste (lub oczka wodne) – pozbawione roślinności.

Źródło: <http://www.tgconstruction.com/pola-golfowe/dolek-golfowy-rough-fairway-tee-green/>

Aktualnie, nie ma możliwości dokładnej oceny udziału powierzchniowego poszczególnych stref, a co za tym idzie dokładnego oszacowania powierzchni przewidywanych zmian roślinności. Będzie to możliwe wyłącznie na podstawie dokładnego projektu pola golfowego. Należy jednak zakładać, że powierzchnie zajęte przez strefy intensywnie koszone i kultywowane zajmować będą niewielką część powierzchni całości terenu, a zdecydowana większość obejmie zbiorowiska o charakterze seminaturalnych łąk kośnych.

Zgodnie z danymi z inwentaryzacji i waloryzacja szaty roślinnej (Ziarnek, Popko 2023 – por. zał. 3), na terenie planowanego pola golfowego (teren US) i obszaru rozwoju funkcji turystyczno-sportowych (UST) stwierdzono:

- występowanie na znacznych powierzchniach w północnej i środkowej części obszaru gruntów ornych z kadłubowo wykształconymi, ubogimi florystycznie zbiorowiskami segetalnymi oraz wąskimi pasami roślinności ruderalnej przy drogach.

- występowanie stosunkowo ubogich florystycznie podsiewanych łąk, z udziałem powierzchni miejscami nawiązujących do ziołorośli i szuwarów – nie przedstawiających istotnych walorów florystycznych i fitocenotycznych;
- brak stanowisk gatunków roślin objętych ścisłą lub częściową ochroną gatunkową w granicach obszaru objętego zmianą Studium.

W związku z tym należy stwierdzić, że prognozowane zmiany roślinności na zdecydowanej większości terenów wskazanych pod rozwój funkcji US i UST nie spowodują znaczącego wpływu na walory florystyczne i fitocenotyczne występujących tu aktualnie pól uprawnych, a także zbiorowisk łąk, podrzędnie szuwarów.

Fot. 3. Murawy trawiaste o różnym stopniu intensywności koszenia – pole golfowe w Paczółtowicach (Kraków Valley Golf & Country Club). Fot. W. Staszek.

Na terenie leśnym, w południowej części obszaru opracowania, stwierdzono występowanie siedliska przyrodniczego łągu 91E0. Siedlisko to, jak i cały obszar leśny znajdujący się w granicach zmiany Studium, powinno pozostać poza możliwością zmiany dotychczasowej funkcji (teren leśny – oznaczony w ewidencji gruntów).

W celu zapewnienia utrzymania lokalnej bioróżnorodności i minimalizacji oddziaływania na siedliska przyrodnicze w Prognozie zalecono:

- pozostawienie w stanie nienaruszalnym powierzchni stwierdzonego siedliska 91E0 w południowej części terenu.

Ponadto w rozdz. II pkt. 4.1 oceniany dokument jednoznacznie wskazuje na konieczność uwzględnienia uwarunkowań związanych z położeniem obszarów w granicach obszaru chronionego krajobrazu Koszaliński Pas Nadmorski. Zapisy Studium stanowią, że:

- „Na obszarze tym obowiązują zakazy zawarte w uchwale Nr XXXII/375/09 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 15 września 2009 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z 2021 r., poz. 2091)”.

Zgodnie z ww. uchwałą Sejmiku (§ 3 pkt. 3) na terenie OChK i tym samym na całym obszarze zmiany Studium zakazuje się :

- likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;

W związku z tym należy stwierdzić, że realizacja ustaleń projektu zmiany Studium, zgodna z zapisami zawartymi tym dokumencie, nie spowoduje negatywnego wpływu na roślinność wysoką, a także zakrzewień i szuwarów wzdłuż rowów melioracyjnych (południowa i wschodnia część obszaru).

Projektowany dokument zachowuje w dotychczasowym użytkowaniu niewielkie powierzchnie leśne położone w pobliżu południowej granicy obszaru objętego zmianą Studium. Zapewnia to utrzymanie wykazanego tu siedliska przyrodniczego łągu olszowo–jesionowego (91E0). Rozwiązanie to należy ocenić jako pozytywne dla zachowania walorów przyrodniczych szaty roślinnej.

Ponadto w aktualnej wersji projektu zmiany Studium, wprowadzono zalecenia wskazane w Prognozie odnoszącej się do poprzedniej wersji dokumentu, dotyczące zachowania pasa zieleni naturalnej i zieleni leśnej wzdłuż krawędzi lasu, przy południowej granicy terenu 3.UST. Zapewni to ochronę zbiorowisk leśnych i siedlisk przyrodniczych (łąg jesionowo-olszowy, kwaśna buczyna) występujących na terenie leśnym przed pośrednim oddziaływaniem wynikającym ze zmiany użytkowania terenu.

W związku z tym należy stwierdzić, że realizacja ustaleń projektu zmiany Studium nie spowoduje negatywnego oddziaływania na cenne i chronione siedliska roślin i gatunki flory, w tym siedliska i gatunki wymagające ochrony w postaci obszarów Natura 2000.

Należy zatem stwierdzić, że realizacja ustaleń planowanego dokumentu, po uwzględnieniu wskazanych wcześniej zaleceń w zakresie utrzymania bioróżnorodności, nie wpłynie znacząco negatywnie na walory przyrodnicze szaty roślinnej na obszarze opracowania.

6.5. Oddziaływanie na faunę

Realizacja ustaleń projektu zmiany Studium w zakresie lokalizacji funkcji usług sportowo-turystycznych i funkcji rekreacji (pole golfowe) będzie się wiązać z modyfikacją występujących tu aktualnie biotopów – terenów upraw rolnych oraz podrzędnie łąk kośnych. W związku z tym charakter użytkowania przestrzeni, a zatem dotychczasowy stan siedlisk fauny zmieni się.

Na terenach objętych planowaną realizacją funkcji usług sportowo-turystycznych i funkcji rekreacji (pole golfowe) nie wykazano (por. rozdz. 2.4 oraz **Zał. 4** do Prognozy):

- występowania siedlisk rozrodczych płazów, stanowisk gadów;
- terenów istotnych dla nietoperzy, intensywnie przez nie wykorzystywane, w tym siedlisk rozrodczych.

Stwierdzono natomiast występowanie stanowisk lęgowych (kategoria rozpoznania – A – prawdopodobnie lęgowe) 2 gatunków ptaków wymienionych w Zał. I Dyrektywy Ptasiej. Są to:

- żurawia *Grus grus* – 1 stanowisko
- gąsiorek *Lanius collurio* – 1 stanowisko lęgowe.

Stanowisko lęgowe żurawia wykazano na terenie podmokłego lasu lęgowego przy południowej granicy obszaru opracowania. Teren ten został wyłączony z realizacji funkcji planowanych w zmianie Studium. Mimo to bliskie położenie terenu funkcji sportowo-turystycznych z dopuszczoną zabudową, w przypadku ich realizacji w pobliżu rewiru żurawia prawdopodobnie spowoduje opuszczenie siedliska lęgowego przez ten gatunek.

Należy stwierdzić zatem, że realizacja planowanych funkcji sportowo-turystycznych prawdopodobnie spowoduje negatywny wpływ na stanowisko lęgowe żurawia.

Rewir lęgowy gąsiora przy północno-wschodniej granicy obszaru jest związany z zakrzewieniami przy kanale Dobiesławiec. Zgodnie z wcześniejszymi założeniami, związanymi z koniecznością respektowania zasad zachowania zadrzewień w granicach OChK Koszaliński Pas Nadmorski (por. rozdz. 6.4) należy zakładać zachowanie zadrzewień i zakrzewień na tych terenach, co pozwoli na utrzymanie potencjału siedliska lęgowego dla gąsiora. Należy również założyć, że ustalenia ocenianego dokumentu w kontekście powyższych rozważań pozostawiają w stanie niezmienionym najbardziej istotne dla lokalnej awifauny – zadrzewienia i powierzchnie leśne na terenie opracowania. Zatem potencjał siedliskowy dla części gatunków awifauny związanych z tymi siedliskami nie ulegnie zmianie.

W dalszym otoczeniu terenu przeznaczanego pod zmianę funkcji i tereny sportu i rekreacji odnotowano stanowiska kilku kolejnych gatunków wymienionych w Zał. I Dyrektywy Ptasiej, a także o statusie gatunków nielicznych i bardzo nielicznych w Polsce. Ich rewiry lęgowe znajdują się głównie na terenie rozlewisk oczyszczalni ścieków oraz wzdłuż biegu Dzierżęcinki – w dużej odległości od rozpatrywanego obszaru objętego zmianą Studium (ponad 500 m). Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na ich siedliska lęgowe.

Podsumowując należy stwierdzić, że realizacja ustaleń zmiany Studium może spowodować:

- zanik siedliska lęgowego żurawia (1 stanowisko).
- modyfikację siedlisk pól uprawnych i łąk na pozostałych powierzchniach, wiążącą się ze zmianą struktury gatunkowej pozostałych gatunków – głównie pospolitych ptaków wróblowych typowych dla terenów rolniczych.

Jednocześnie należy wskazać działania ograniczające możliwość negatywnego wpływu na awifaunę, w tym ww. stanowisko żurawia:

- utrzymanie powierzchni użytków zielonych (ekstensywnie koszonych) oraz pasów szuwarów w południowo-wschodniej części terenu (wskazane na mapie – **Zał. 2** do opracowania).

Utrzymanie ekstensywnego użytkowania tej powierzchni może okazać się kluczowe dla zachowania stanowiska lęgowego żurawia, pomimo przekształceń terenów w jego otoczeniu od strony zachodniej (tereny UST).

Ustalenia projektu zmiany Studium nie spowodują naruszenia pozostałych biotopów istotnych dla zachowania bioróżnorodności. Siedliska posiadające znaczenie dla rozrodu płazów, a także występowania jaszczurki żyworodnej stwierdzono poza obszarem planowanych funkcji sportu i rekreacji - po drugiej stronie rzeki Dzierżęcinki, w dużej odległości od obszaru opracowania. Realizacja ustaleń zmiany Studium nie wpłynie zatem na zachowanie najważniejszych siedlisk herpetofauny.

Teren objęty zmianą Studium nie wyróżnia się pod względem znaczenia dla rzadkich i cennych gatunków bezkręgowców.

Realizacja funkcji usług sportowo-turystycznych i funkcji rekreacji będzie oznaczać przede wszystkim intensyfikację użytkowania muraw trawiastych, w tym pojawienie się na stosunkowo niewielkiej powierzchni siedlisk o zubożonym składzie gatunkowym roślin i bardzo niskiej runi. Wpłynie to na lokalne ograniczenie bioróżnorodności bezkręgowców oraz ograniczenie przydatności tych powierzchni dla żerowania pozostałych grup systematycznych fauny. Zdecydowanie większa powierzchnia obszaru pozostanie siedliskiem nawiązujących do intensywnie użytkowanych, wielokośnych łąk. Obszar ten może w dalszym ciągu zapewniać możliwość żerowania drobnych i większych kręgowców, w tym także ptaków.

Jak wykazano w tym i w poprzednim podrozdziale (6.4) zapisy projektowanego dokumentu zapewniają zachowania zieleni wysokiej (zadrzewienia), jak również terenów leśnych. Należy to ocenić pozytywnie pod kątem zapewnienia schronień, siedlisk rozrodczych i żerowisk dla lokalnej awifauny, nietoperzy, bezkręgowców i drobnych ssaków.

Kwestią istotną w zakresie prognozy wpływu na faunę ustaleń projektu zmiany Studium jest zachowanie możliwości przemieszczania się zwierząt po planowanych terenach sportowo-turystycznych i rekreacji. Rozpatrywany teren położony jest w bezpośrednim otoczeniu regionalnego korytarza ekologicznego rzeki Dzierżęcinki (wskazanego w aktualnym Studium) i osnowy ekologicznej miasta Koszalina.

Należy zwrócić uwagę, że część nowych przeznaczeń terenu – w zakresie usług sportu i turystyki (teren UST) oraz rekreacji ogólnodostępnej (US) dotyczy obszarów upraw rolniczych, których znaczenie dla zachowania migracji fauny jest niewielkie. Istotne znaczenie w zakresie utrzymania tych powiązań ma przede wszystkim pas łąk związanych z podmokłą doliną Dzierżęcinki w otoczeniu kanału Dobiesławiec, znajdujących się w południowo-wschodniej części obszaru opracowania, w sąsiedztwie pasów zadrzewień i lasu. Jak ustalono wcześniej zadrzewienia te muszą zostać zachowane, a ponadto korzystny wpływ na zachowania możliwości migracji fauny, będzie mieć postulowane utrzymanie ekstensywnego użytkowania łąk oraz pasów szuwarów w południowo-wschodniej części terenu – 2US - (wskazane na mapie – Zał. 2 do opracowania).

W związku z tym należy stwierdzić, że projektowany dokument, przy przyjęciu postulowanych rozwiązań nie wpłynie istotnie negatywnie na zachowanie powiązań przyrodniczych w granicach korytarza ekologicznego.

Zapewnienie kluczowej dla funkcji korytarza ekologicznego ochrony powiązań przyrodniczych jest możliwe także poprzez zapewnienie zakazu grodzenia terenów przeznaczonych w projektowanym dokumencie pod funkcje sportu, turystyki i rekreacji. Wyeliminuje to potencjalny wpływ na zakłócenie migracji kręgowców lądowych - głównie ssaków, gadów i płazów. Ustalenia tego typu są możliwe do rozważenia, wydają się jednak zbyt szczegółowe w stosunku do ogólnego charakteru zapisów Studium.

6.6. Wpływ na klimat lokalny

Prognozuje się, że realizacja ustaleń projektu zmiany Studium, nie będzie skutkować zmianami klimatu lokalnego. Realizacja pola golfowego w ramach terenów sportu

i rekreacji nie spowoduje zmiany charakteru powierzchni czynnej (murawy trawiaste), ani eliminacji istniejącej zieleni wysokiej. Nie wystąpią zatem zmiany kształtowania się lokalnych warunków topo- i bioklimatycznych. Planowane zmiany przeznaczenia terenów UST i US będą zatem całkowicie obojętne dla kształtowania się warunków klimatu lokalnego. W przypadku terenów UST zaznaczy się nieznaczny wpływ na wzrost szorstkości terenu i ograniczenie przewietrzania, jednak ze względu na niewielką dopuszczalną wysokość zabudowy (do 9,5 m) i nieznaczną jej intensywność (duże działki) będzie to wpływ stricte lokalny, nieznaczny. Niewielkiej zmianie mogą też ulec warunki aerosanitarne – związane z potencjalnymi emisjami z obszaru zabudowy (teren UST).

6.7. Wpływ na zanieczyszczenie powietrza

Realizacja terenów ogólnodostępnej rekreacji (pole golfowe) nie wpłynie na stan aerosanitarny obszaru opracowania. Nie powstaną tu powstaną stałe źródła emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych. Niewielkie, krótkotrwałe i przemijające emisje zanieczyszczeń mogą być związane z zabiegami koszenia muraw trawiastych. Należy jednak wziąć pod uwagę, że będą one niewielkie, porównywalne z emisją z maszyn rolniczych w trakcie koszenia traw, a aktualne trendy stosowane w zakresie utrzymania pól golfowych przewidują coraz szersze stosowanie maszyn o napędzie elektrycznym. Planowane zmiany przeznaczenia terenów US będą w praktyce obojętne dla stanu atmosfery.

Lokalizacja potencjalnej zabudowy turystycznej (teren UST) spowoduje powstanie nowych źródeł emisji, związanych z koniecznością indywidualnego zaopatrzenia w energię ciepłą. Na poziomie zmiany Studium nie jest rozstrzygnięty sposób zaopatrzenia potencjalnej zabudowy w ciepło. Dotychczasowe zapisy dokumentu w tym zakresie przewidują zastępowanie tradycyjnych źródeł ciepła przez stosowanie ekologicznych czynników grzewczych. Przewiduje się wykorzystanie innych ekologicznych źródeł energii cieplnej w rozwiązaniach indywidualnych (ogrzewanie olejowe, elektryczne z wykorzystaniem energii naturalnej). Przy tych założeniach należy przewidywać, że rozwój zabudowy na tym terenie nie spowoduje istotnych emisji i negatywnego wpływu na stan powietrza atmosferycznego.

6.8. Wpływ na klimat akustyczny

Realizacja terenów sportu i rekreacji nie wpłynie na zmianę aktualnego klimatu akustycznego. Nie powstaną nowe, stałe źródła hałasu. Przejściowy wpływ w zakresie hałasu, o niewielkiej skali przewiduje się jedynie na etapie realizacji pola oraz potencjalnej zabudowy (teren UST). W trakcie użytkowania w praktyce większości pól golfowych stosowane są przede wszystkim wózki golfowe o napędzie elektrycznym, których emisja hałasu jest minimalna. Niewielkie, krótkotrwałe i przemijające emisje hałasu mogą być związane także z zabiegami koszenia muraw. Będą one jednak nieznaczne, porównywalne z emisją z maszyn rolniczych w trakcie koszenia traw, a aktualne trendy stosowane w zakresie utrzymania pól golfowych przewidują coraz szersze stosowanie maszyn o napędzie elektrycznym.

Krótkotrwałe i przemijające emisje hałasu mogą być związane z imprezami organizowanymi na terenie planowanego pola golfowego. Bliższe oszacowanie tego rodzaju hałasu będzie zależało od charakteru organizowanej imprezy i potencjalnie możliwych do zastosowania środków technicznych i nie jest możliwe do oszacowania.

Tym niemniej należy zaznaczyć, że standardowo użytkowane pola golfowe są obiektami nie powodującymi negatywnego wpływu na klimat akustyczny w otoczeniu.

Na terenie możliwego rozwoju zabudowy turystycznej (teren UST), z uwagi na specyfikę tej funkcji nie przewiduje się możliwości wystąpienia istotnych źródeł hałasu i negatywnego wpływu na klimat akustyczny.

6.9. Oddziaływania w zakresie pól elektromagnetycznych

W zakresie określonych w prognozie zmian przeznaczeń terenu (tereny sportu i turystyki oraz rekreacji) projektowany dokument nie wprowadza nowych obiektów lub elementów infrastruktury będących istotnymi źródłami promieniowania elektromagnetycznego. Realizacja ustaleń projektowanego dokumentu nie spowoduje zatem wystąpienia emisji pól elektromagnetycznych, mogących mieć wpływ na zdrowie i życie mieszkańców.

Projektowany dokument utrzymuje natomiast dotychczasowy przebieg planowanej kablowej i napowietrznej linii energetycznej WN 110kV – przecinającej obszar objęty projektowanym dokumentem z zachodu na wschód i południowy-wschód (przy wschodniej granicy obszaru zmiany Studium). Planowana linia będzie źródłem promieniowania elektromagnetycznego, jednak na odcinku przebiegu jako linia kablowa będzie ono oddziaływaniem związanym z realizacją ustaleń poprzedniego zmiany Studium (2021 r.) i podlegało już ocenie na etapie prognozy dla wcześniejszego dokumentu (zmiany Studium). Jej realizacja nie jest ustaleniem ocenianej zmiany dokumentu w niniejszej Prognozie.

6.10. Wpływ na warunki życia człowieka

Realizacja ustaleń projektowanego dokumentu nie wpłynie istotnie negatywnie na warunki życia i zdrowie mieszkańców. Realizacja terenów sportu i turystyki (UST) oraz rekreacji ogólnodostępnej (tereny US – pole golfowe) nie spowoduje emisji zanieczyszczeń powietrza, hałasu, zanieczyszczeń wód powierzchniowych i gruntowych. Nie wystąpią zatem uciążliwości związane z pogorszeniem stanu środowiska i ograniczenia w zakresie możliwości wykorzystania jego zasobów.

Z punktu widzenia mieszkańców gminy Będzino i pobliskiego miasta Koszalin realizacja pola golfowego przyczyni się do powstania nowego obszaru sportu i rekreacji, wykorzystywanego przez stosunkowo wąskie, ale wzrastające wraz z popularyzacją w Polsce tej dyscypliny sportu i wypoczynku, grono osób.

Obszar rozwoju zabudowy turystycznej (teren UST) zaplanowany został przy przebiegu planowanej linii elektroenergetycznej 110kV, ustalonej w poprzedniej zmianie Studium (2021 r.). W kontekście przebiegu przez planowaną strefę zabudowy sportowo-turystycznej należy zaznaczyć, że zgodnie z aktualnym rysunkiem Studium będzie to linia kablowa. Rozwiązanie to, związane z podziemnym poprowadzeniem kabla powoduje eliminację występowania oddziaływania pola elektromagnetycznego na powierzchni terenu. Rozwiązanie takie zapewni dotrzymanie norm promieniowania elektromagnetycznego na terenie planowanego rozwoju zabudowy w granicach terenu UST.

6.11. Oddziaływanie na krajobraz

Realizacja ustaleń zmiany Studium spowoduje przekształcenie dotychczasowej, fizjonomii krajobrazu na przestrzeni terenów przeznaczonych pod funkcje usług sportowo-turystycznych i funkcji rekreacji.

Zmiany te będą przede wszystkim istotne na terenie planowanych funkcji sportu i turystyki z możliwą lokalizacją zabudowy. Realizacja ustaleń projektu zmiany dokumentu spowoduje tu powstanie kompleksu zabudowy na powierzchni ok. 7,2 ha i w liczności szacowanej na do ok. 90 budynków (domków turystycznych). Przyczyni się to do zmiany dotychczasowego rolniczego, otwartego krajobrazu w południowej części obszaru zmiany Studium, w krajobraz osadniczy. Zgodnie z wprowadzonymi w projekcie zmiany Studium ustaleniami, zabudowa ma być typowa dla regionu (por. ustalenia w rozdz. 5.2). Zgodnie z tymi zapisami należy przewidywać, że realizacja zabudowy na tej powierzchni nie wpłynie znacząco negatywnie na walory krajobrazu i nie spowoduje dysharmonii z otoczeniem.

Na etapie inwestycyjnym na powierzchni rekreacji ogólnodostępnej - US (planowane pole golfowe) może ulec niewielkiej modyfikacji powierzchnia ziemi, roślinność i pokrywa glebowa. Działania te będą związane z potencjalną realizacją „dołków” golfowych. Powierzchnia terenu przeznaczona pod realizację funkcji rekreacji nie zostanie pokryta nawierzchniami sztucznymi, utwardzonymi, szczelnymi, zachowując jednocześnie bardzo wysoki udział powierzchni biologicznie czynnej. Nie zostaną zlokalizowane nowe dominujące pod względem wysokości, czy powierzchni obiekty, które mogłyby istotnie wpłynąć na walory krajobrazowe. W związku z tym na zdecydowanej większości obszaru utrzymane będzie dotychczasowe pokrycie terenu – fizjonomicznie związane z użytkowanymi kośnie użytkami zielonymi i murawami. Jednocześnie, jak ustalono wcześniej (por. rozdz. 6.2) realizacja zmiany Studium nie spowoduje istotnych zmian rzeźby terenu i zapewnia jednocześnie zachowanie zadrzewień i zakrzewień (rozdz. 6.4). W związku z tym należy uznać, że planowana lokalizacja funkcji rekreacji na terenach US nie wpłynie istotnie na zmiany zasadniczych cech i walorów krajobrazu. Użytkowanie planowanego pola golfowego sprowadzi się w praktyce do wzrostu intensywności koszenia i pielęgnacji muraw trawiastych.

Przewidywane modyfikacje krajobrazu będą dotyczyły zatem głównie intensywności użytkowania łąk kośnych i w zakresie przestrzennym będą odnosiły się do terenu nie posiadającego cech krajobrazu o znaczeniu priorytetowym (por. rozdz.3.2).

Obszar objęty planowanym dokumentem położony jest w OChK Koszaliński Pas Nadmorski. Na podstawie przykładów dotyczących lokalizacji tego typu obiektów, w tym w granicach form chroniących walory krajobrazowe – jak parki krajobrazowe i obszary chronionego krajobrazu, należy stwierdzić, że obiekty te nie są zagrożeniem dla walorów fizjonomicznych krajobrazu, zwłaszcza gdy wpisują się w dotychczasową strukturę wykorzystania terenu i użytkowania gruntów (por. fot. 4 i 5).

Dokładną analizę wpływu na formy ochrony przyrody, w tym OChK Koszaliński Pas Nadmorski przedstawiono w rozdz. 7.1 i 7.2.

Fot. 4. Krajobraz pola golfowego w Paczółtowicach (Kraków Valley Golf & Country Club) – w Parku Krajobrazowym Dolinki Krakowskie. Fot. W. Staszek.

Fot. 5. Krajobraz pola golfowego w Paczółtowicach (Kraków Valley Golf & Country Club) – w Parku Krajobrazowym Dolinki Krakowskie. Fot. W. Staszek.

6.12. Wpływ na środowisko kulturowe

Teren w granicach projektowanego dokumentu położony jest poza cennymi i chronionymi obiektami środowiska kulturowego.

W związku z tym, nie przewiduje się negatywnego wpływu na środowisko kulturowe.

6.13. Sytuacje awaryjne

Lokalizacja terenów sportu i rekreacji - w zakresie ustalonym w zmianie Studium, nie jest zaliczana do działań mogących przyczynić się do wystąpienia poważnej awarii. Ustalenia projektowanego dokumentu w zakresie zmian w stosunku do aktualnie obowiązującego Studium nie spowodują możliwości wystąpienia zagrożeń środowiska, zdrowia i życia oraz mienia wywołanych sytuacją awaryjną.

Nie przewiduje się możliwości wystąpienia sytuacji awaryjnych wynikających z realizacji ustaleń projektowanego dokumentu.

6.14. Oddziaływania skumulowane i transgraniczne

W zakresie oddziaływania o charakterze skumulowanym należy rozpatrywać przede wszystkim zwiększenie terenów o funkcji rekreacyjnej w rejonie miejscowości Jamno i doliny Dzierżęcinki, związane z realizacją ustaleń 2 miejscowych planów zagospodarowania na terenie gminy miejskiej Koszalin:

- planu Jamno – Zachód (1) - przyjętego chwałą Nr LXI/874/2023 Rady Miejskiej W Koszalinie z dnia 23 marca 2023 r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru „Jamno-Zachód” w Koszalinie.
- projektu planu Jamno – Zachód (2) – aktualnie procedowanego (plan został aktualnie wyłożony wraz z prognozą do publicznego wglądu, przechodząc całą procedurę uzgodnieniową).

W zakresie kreowania przewidzianej w ocenianym dokumencie funkcji rekreacji (pole golfowe – tereny 1+2 US) wymienione wyżej 2 plany przewidują pod analogiczną funkcję tereny:

- 12UT/Zu o powierzchni ok. 8,689 ha (mpzp Jamno-Zachód (1)),
- 17UT/Zu o powierzchni ok. 0,845 ha (mpzp Jamno-Zachód (1)),
- 19Zn/UR o powierzchni ok. 11,840 ha (mpzp Jamno-Zachód (1)),
- 24UT/Zu o powierzchni ok. 20,496 ha (mpzp Jamno-Zachód (1)),
- 1US-ZN o powierzchni ok. 22,5 ha (mpzp Jamno-Zachód (2)),
- 2US-ZN o powierzchni ok. 1,8 ha (mpzp Jamno-Zachód (2)).

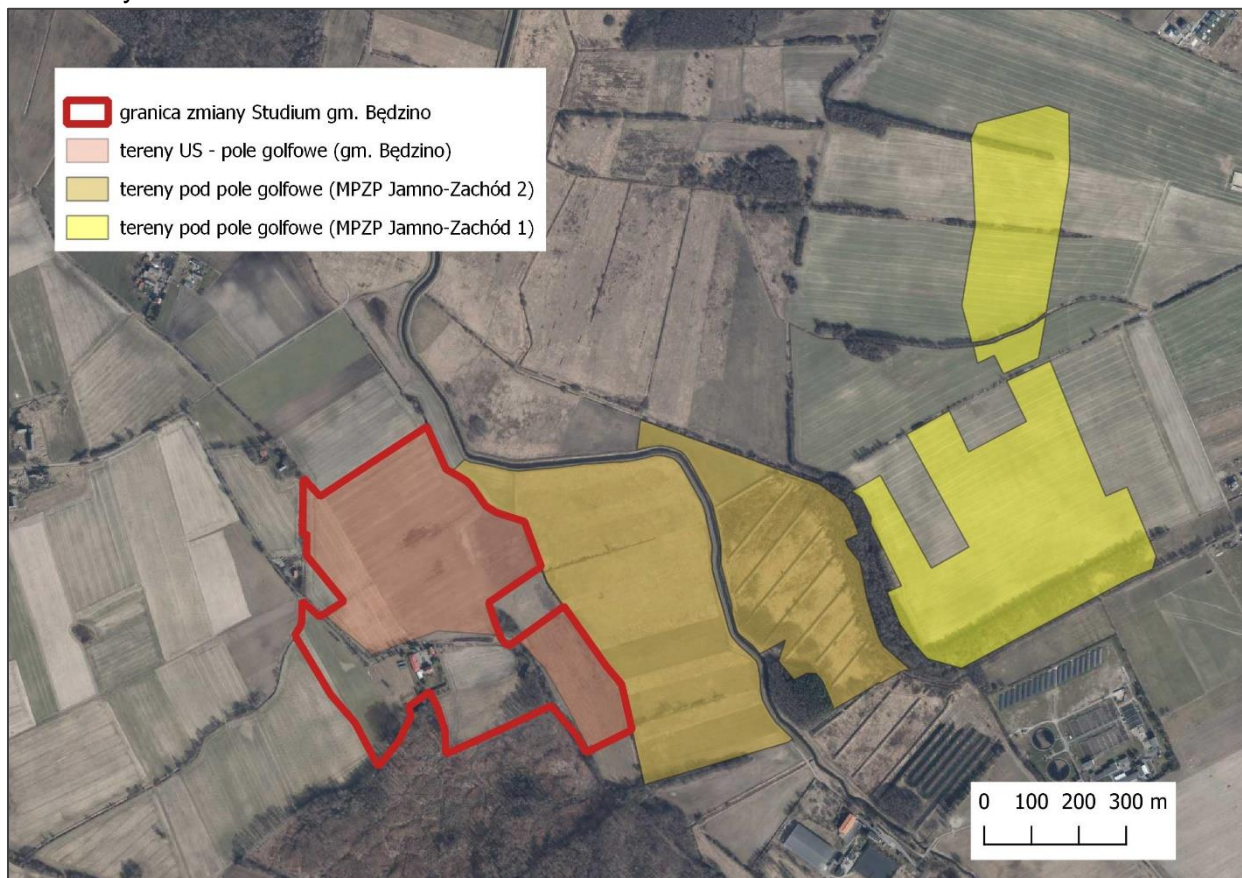
Ogółem pod potrzeby usług rekreacji związanej z budową i funkcjonowaniem pola golfowego oba dokumenty przeznaczają łącznie tereny o powierzchni ok. 66,2 ha. Oddziaływania wynikające ze skumulowanego wpływu realizacji obu dokumentów planistycznych, przekształcających duże powierzchnie terenów otwartych w tereny zieleni rekreacyjnej (pole golfowe), obejmują w szczególności:

1. trwała zmiana dotychczasowego sposobu użytkowania gruntów na dużej powierzchni,
2. modyfikacja aktualnej roślinności – wzrost intensywności użytkowania łąk i wprowadzenie muraw związanych z realizacją pola golfowego,
3. przekształcenia dotychczasowych zespołów fauny występujących na obszarze objętym zagospodarowaniem sportowo - rekreacyjnym,
4. nieznaczne przekształcenie przypowierzchniowej warstwy litologiczno – glebowej i na małych powierzchniach i utworzenie powierzchni utwardzonych, lub ze zmienioną nawierzchnią (piasek do konstrukcji elementów „dołków” do golfa),
5. możliwe ograniczenie możliwości migracji organizmów żywych (fauna lądowa).

Oddziaływania te będą głównie koncentrować się w obrębie przylegających do siebie terenów planowanych pod realizację pola golfowego w obrębie projektu mpzp Jamno-Zachód (2) (tereny 1US-ZN i 2US-ZN) oraz dwóch powierzchni wskazanych pod realizację tej funkcji w ocenianej zmianie Studium gminy Będzino (tereny US). Skumulowane oddziaływanie w tym zakresie może objąć łączny obszar sąsiadujących ze sobą bezpośrednio terenów przeznaczonych pod realizację pola o powierzchni 40,9 ha (por. rys. 16), z czego 16,6 ha w granicach gminy Będzino (wynikających z realizacji ocenianego dokumentu).

Należy zwrócić uwagę, że bezpośrednio sąsiadujący z obszarem zmiany Studium plan Jamno – Zachód (2) nie wprowadza funkcji związanych z zabudową. W związku z tym nie wystąpi skumulowane oddziaływanie rozwoju zabudowy w rejonie ocenianego dokumentu (kumulacja oddziaływań z zabudową turystyczną na terenie UST). Dopiero dalej położony plan Jamno –

Zachód (1) wprowadza szereg innych funkcji związanych również z zabudową o funkcji turystycznej i rekreacyjnej, które zlokalizowane będą po wschodniej części rzeki Dzierżęcinki na terenach rolnych (głównie grunty orne) w odległości minimum ok. 0,7 – 0,8 km od lokalizacji funkcji sportowo-turystycznej na obszarze zmiany Studium w gminie Będzino. Nie dojdzie w tym przypadku zatem do bezpośredniej kumulacji oddziaływań spowodowanych realizacją zabudowy.

Rys. 16. Analiza możliwego oddziaływania skumulowanego w zakresie rozwoju funkcji rekreacyjnej (pole golfowe) na terenie gminy Będzino i w jej sąsiedztwie.

Z uwagi na lokalny charakter zmian i oddziaływań realizacja ustaleń projektu zmiany Studium nie spowoduje wystąpienia jakichkolwiek transgranicznych oddziaływań na środowisko.

6.15. Rozwiązania alternatywne w stosunku do przedstawionych w dokumencie

Możliwe rozwiązania wariantowe - alternatywne, sformułowane w toku analiz związanych z Prognozą opracowaną do poprzedniej wersji ocenianego dokumentu odnosiły się do możliwości minimalizacji potencjalnych oddziaływań głównie na walory biocenotyczne i krajobrazowe oraz z optymalizacją zagospodarowania terenu. Były one następujące:

1. Przeznaczenie pasa terenu wzdłuż południowej granicy działki 143/1 – przy granicy z obszarem Natura 2000, jako obszar zieleni naturalnej - wykluczenie w tym pasie możliwości realizacji funkcji sportowo-turystycznych (UST).

W aktualnej wersji zmiany Studium rozwiązanie to zostało przyjęte – uwzględniono wskazany w poprzedniej Prognozie pas terenu wzdłuż granicy działki 143/1 na całej długości jako obszar zieleni naturalnej.

Nie wskazuje się innych racjonalnych rozwiązań alternatywnych.

7. Problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu

7.1. Uwarunkowania ochrony przyrody w tym obszary Natura 2000

Na obszarze projektu zmiany Studium i w jego bliskim otoczeniu występują następujące formy ochrony przyrody, w rozumieniu Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2022 r. 2, poz. 916 ze zm.):

- Obszar Chronionego Krajobrazu „Koszaliński Pas Nadmorski” – obejmujący całość terenu w granicach projektu zmiany Studium,
- Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk „Bukowy Las Górki” PLH320062 – zlokalizowany bezpośrednio przy południowej granicy obszaru opracowania.

Wpływ na OChK „Koszaliński Pas Nadmorski”

Jak wykazano w rozdz. 6.2, 6.3, 6.4, a także 6.11 planowane przeznaczenie terenów pod funkcje usług sportowo-turystycznych i funkcji rekreacji (UST i US – planowane pole golfowe), przy założeniu realizacji wskazań związanych z minimalizacją oddziaływania (por. rozdz. 8 prognozy), nie powinno spowodować znaczącego negatywnego wpływu na walory krajobrazowe i przyrodnicze obszaru (w zakresie walorów szaty roślinnej).

Przewiduje się możliwość oddziaływania na lokalne zasoby fauny (awifauna lęgowa, migracja fauny lądowej). Zakres tego oddziaływania będzie uzależniony od szczegółowych rozwiązań na etapie realizacji i użytkowania planowanego pola golfowego, w mniejszym zakresie zabudowy turystycznej (teren UST). Z uwagi na lokalizację tych funkcji w dużej mierze w obrębie gruntów ornych (pola uprawne) oraz ubogich gatunkowo, podsiewanych łąk oraz zaproponowane działania w zakresie minimalizacji wpływu (por. rozdz. 6.4, 6.5), nie przewiduje się znaczącego oddziaływania w zakresie walorów przyrody ożywionej. W sposób jednoznaczny i szczegółowy wystąpienie i zakres tego oddziaływania będą możliwe do oceny dopiero na podstawie szczegółowego projektu budowlanego i koncepcji zagospodarowania terenu. Na obecnym etapie, dysponując jedynie wstępnymi wskazaniem, zagadnienie to nie jest możliwe do jednoznacznej oceny. W związku z tym szczegółowe ustalenie możliwego oddziaływania na faunę i walory przyrodnicze OChK „Koszaliński Pas Nadmorski” powinno mieć miejsce na etapie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008 r. (tj. Dz. U. z 2023 r., poz. 1094 ze zm.).

Wpływ na SOO Natura 2000 „Bukowy Las Górki” PLH320062

Jak wykazano w rozdz. 3.1 przedmiotem ochrony w granicach ostoi SOO „Bukowy Las Górki” są następujące typy siedlisk przyrodniczych:

- 9130 - żyzne buczyny (Dentario glandulosae-Fagenion, Galio odorati-Fagenion),
- 9160 - grąd subatlantycki (Stellario-Carpinetum),
- 91E0 - łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnenion glutinoso-incanae, olsy źródliskowe)*,

- 91F0 - Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (Ficario-Ulmetum).

Całość obszaru ostoi i tym samym płaty podlegających ochronie ww. siedlisk przyrodniczych znajdują się poza granicami projektu zmiany Studium, w tym nowych przeznaczeń związanych z lokalizacją funkcji usług sportowo-turystycznych i funkcji rekreacji na terenach UST (zabudowa turystyczna) i US (planowane pole golfowe).

Należy zatem wykluczyć możliwość bezpośredniego oddziaływania na ww. siedliska przyrodnicze w granicach obszaru OSO „Las Bukowy Górki” – zniszczenia, fragmentacji lub bezpośredniego wpływu na ich integralność.

Biorąc pod uwagę możliwe oddziaływania o charakterze pośrednim rozważyć należy:

- możliwość zmian florystycznych w obrębie siedlisk przylegających bezpośrednio do obszaru zabudowy turystycznej (UST) i planowanego pola golfowego (US) – możliwość przenikania gatunków obcych siedliskowo i geograficznie, zaburzeń struktury siedliska.
- potencjalną możliwość zmian stosunków wodnych i pośredniego wpływu na ekosystemy hydrogeniczne – siedliska łęgów 91E0 i 91F0.

Potencjalne zawleczenie gatunków obcych siedliskowo i geograficznie z obszaru zabudowy i zmiany struktury siedliska są możliwe jako efekt styku z terenami o odmiennym użytkowaniu, także w wyniku prześwietlenia drzewostanów oraz prac inwestycyjnych powodujących zmiany struktury gruntu i gleb w sąsiedztwie występowania siedlisk. Teren funkcji sportowo-turystycznych (planowana zabudowa) przylega do siedlisk 9130-1 żyźnej buczyny niżowej i 9160 – grądu subatlantyckiego (wg danych z Inwentaryzacji... 2010 – por. rys. poniżej)⁸.

Według danych z inwentaryzacji obszaru zmiany Studium (Ziarnek, Popek 2023) są to odpowiednio siedliska kwaśnej buczyny (kod 9110) i łęgu (91E0). Niezależnie od ostatecznej kwalifikacji typologicznej siedlisk przyrodniczych występujących przy południowej granicy terenu funkcji sportu i turystyki (UST) należy stwierdzić, że:

- przy południowo-wschodniej granicy terenu UST w ocenianej zmianie Studium występuje zalesiony pas terenu (las wg ewidencji gruntów) – jego zachowanie umożliwi odpowiednie buforowanie potencjalnego wpływu zmian zagospodarowania sąsiedniego terenu na siedliska przyrodnicze (żyźne lub kwaśne buczyny) znajdujące się w granicach ostoi. Pas ten o szerokości ok. 15-18 m występuje przy południowej granicy działki nr 144 i południowo-wschodniej granicy działki 143/1.
- wzdłuż pozostałej części południowej granicy terenu UST (południowa granica działki 143/1) nie występuje roślinność leśna lub o charakterze naturalnych okrajków. W związku z tym możliwe jest oddziaływanie planowanego terenu zabudowy turystycznej (UST) na zmiany struktury gatunkowej siedlisk przyrodniczych (grądu lub kwaśnej buczyny).

⁸ Rozmieszczenie i rodzaje siedlisk przyrodniczych w strefie przy granicy obszaru opracowania różnią się między danymi z Inwentaryzacji 2010 i inwentaryzacją dla terenu zmiany Studium (Ziarnek, Popek 2023). Z uwagi na całościowe ujęcie obszaru Natura 2000 w Inwentaryzacji (2010) uwzględniono te dane, do różnic odnosząc się w tekście analizy.

Rys. 17. Lokalizacja siedlisk przyrodniczych w ostoi PLH320062 „Bukowy Las Górki” na tle terenów podlegających zmianom zagospodarowania w projekcie zmiany Studium.

W związku z tym we wstępnej wersji Prognozy zaproponowano następujące rozwiązania zmierzające do eliminacji potencjalnego oddziaływania terenu funkcji sportowo-turystycznych (UST) na siedliska przyrodnicze w granicach obszaru Natura 2000 „Bukowy Las Górki”. Są one następujące:

- Zachowanie pasa lasu, wykazanego w ewidencji gruntów, w południowej części działek 144 i 143/1 w dotychczasowym zagospodarowaniu i jego wykluczenie z możliwości realizacji funkcji sportowo-turystycznych (UST).
- Przeznaczenie pasa roślinności naturalnej szerokości 15-20 m wzdłuż pozostałej części południowej granicy działki 143/1 – przy granicy z obszarem Natura 2000, wykluczenie z możliwości realizacji funkcji sportowo-turystycznych (UST).

Zalecenia te zostały w całości uwzględnione w aktualnej wersji ocenianej zmiany Studium (por. również rozdz. 8).

W przypadku pola golfowego (teren US) oddziaływanie na przylegające płyty siedlisk przyrodniczych jest możliwe zwłaszcza w sytuacji wysiewania łąk różnymi gatunkami traw. Najbliżej zlokalizowane siedliska przyrodnicze żyznych buczyn 9130 w granicach ostoi „Las Bukowy Górki” sąsiadują co prawda z powierzchnią planowanego pola golfowego (teren 2US w południowo-wschodniej części obszaru zmiany Studium), są jednak izolowane pasem zadrzewień i okrajków. Strefa ta będzie pełnić rolę naturalnego bufora ochronnego i jest w zupełności wystarczająca dla zapewnienia ochrony siedlisk przyrodniczych żyznych buczyn i grądów przed potencjalnym przenikaniem gatunków obcych.

W związku z tym należy w tym przypadku wykluczyć możliwość wystąpienia negatywnych oddziaływań o charakterze pośrednim na przedmioty ochrony obszaru SOO „Las Bukowy Górki”.

Potencjalne pośrednie oddziaływania planowanego pola golfowego w zakresie zmian warunków wodnych mogłyby zaistnieć w sytuacji dużego poboru wód na potrzeby nawadniania muraw trawiastych, w wyniku związanego z tym obniżenia poziomu wód gruntowych. Wziąwszy pod uwagę wilgotny, miejscami podmokły charakter występujących na tym terenie łąk, ich nawadnianie na potrzeby utrzymania planowanego pola golfowego najprawdopodobniej nie będzie w ogóle stosowane. Ponadto w sąsiedztwie obszaru planowanego pola (teren US) w granicach ostoi Natura 2000 występują wyłącznie siedliska przyrodnicze żyznych buczyn 9130 i grądów 9160 (por. rys. powyżej) – wykształcające się na glebach świeżych, poza strefą oddziaływania płytkich wód gruntowych (wg inwentaryzacji obszaru Studium (Ziarnek, Popek 2023) są to siedliska kwaśnej buczyny 9110). Najbliżej położone płaty siedlisk przyrodniczych łągów w granicach przedmiotowego obszaru Natura 2000 znajdują się odpowiednio ponad 120 i ponad 250 m od terenów rozwoju funkcji rekreacji (pole golfowe). Należy zatem wykluczyć prawdopodobieństwo pośredniego wpływu na siedliska łągów 91E0 i 91F0.

Pozostałe istniejące formy ochrony przyrody

Obszar objęty projektowanym dokumentem położony jest peryferyjnie w stosunku do pozostałych obszarowych form ochrony przyrody, w tym ostoi Natura 2000. Występują one w odległości ponad 4,0 km od jego granic. Nie przewiduje się wystąpienia oddziaływań na inne istniejące formy ochrony przyrody znajdujące się w otoczeniu obszaru objętego zmianą Studium.

Obszar objęty projektowanym dokumentem znajduje się w dużej odległości od pozostałych najbliższych obszarów sieci Natura 2000, poza omówionym powyżej obszarem PLH320062 Bukowy Las Górki. Stwierdza się, że realizacja ustaleń projektu zmiany Studium, zgodna z jego zapisami, przy uwzględnieniu wskazanych wyżej działań minimalizujących, nie spowoduje negatywnych oddziaływań na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000, nie wpłynie na walory przyrodnicze tych ostoi i nie wpłynie na ich integralność oraz spójność.

Z uwagi na dużą odległość i zakres przewidywanych zmian związanych z realizacją i użytkowaniem planowanego pola golfowego oraz zabudowy turystycznej nie wystąpi negatywny wpływ na istniejący użytek ekologiczny Bagna Mścice – zlokalizowany w odległości ok. 0,8 km w kierunku północno-zachodnim oraz na zespół przyrodniczo – krajobrazowy „Wąwozy Grabowe” – zlokalizowany w odległości ok. 4,1 km w kierunku południowo-wschodnim.

W związku z tym należy stwierdzić, że projektowany dokument, po przyjęciu opisanych wyżej rozwiązań w zakresie minimalizacji potencjalnych oddziaływań (odnoszących się do obszaru Natura 2000 „Bukowy Las Górki”), w sposób należyty uwzględni pozostałe cele i problemy ochrony środowiska na terenach objętych zmianą Studium, jak i w ich otoczeniu.

7.2. Planowane formy ochrony przyrody

W granicach projektowanego dokumentu znajduje się jedna planowana forma ochrony przyrody:

- proponowany użytek ekologiczny „Ujście Dzierżęcinki” - o łącznej powierzchni ok. 370,29 ha, znajdujący się częściowo we wschodniej części granic zmiany Studium (powierzchnia użytku w granicach obszaru zmiany wynosi ok. 5,56 ha⁹) – nachodząc na wschodnie części terenów rekreacji ogólnodostępnej (US).

Celem ochrony projektowanego użytku ekologicznego „Ujście Dzierżęcinki” jest ochrona olsu wraz z przylegającymi do niego łąkami położonymi nad przyujściową częścią rzeki Dzierżęcinki oraz fragmentu brzegu jeziora Jamno.

Zasadniczo można stwierdzić, że ustalenia projektu zmiany Studium w zakresie dopuszczania możliwości realizacji funkcji rekreacji ogólnodostępnej (planowane pole golfowe), nakładające się przestrzennie na granice projektowanego użytku, nie wpłyną na olsy i strefę brzegową jeziora Jamno (położone w znacznej odległości od granic obszaru zmiany). Są to fragmenty użytku najbardziej niedostępne, stale i okresowo podmokłe, położone poza granicami projektowanego dokumentu, w znacznej odległości od niego. W wyniku realizacji ustaleń zmiany Studium olsy, wilgotne i podmokłe łąki i przybrzeżne trzcinowiska nad jeziorem Jamno pozostaną w niezmienionym stanie. Jednak w wyniku realizacji terenów sportu i rekreacji na części obszaru wilgotnych łąk w dolinie Dzierżęcinki powstaną tereny z udziałem zieleni trawiastej, o strukturze intensywnie użytkowanych wielokośnych łąk i muraw, odbiegające charakterem od aktualnych zbiorowisk łąkowych. W związku z tym utrzymanie pełnych walorów biotycznych i funkcjonalnych planowanego użytku w granicach terenu 2US nie będzie możliwe.

W związku z tym należy stwierdzić, że planowana zmiana zagospodarowania i realizacja pola golfowego wpłynie na dotychczasowe walory przyrodnicze, a dalsze planowanie utworzenia użytku na powierzchni objętej projektowanym dokumentem będzie niecelowe. W przypadku przyjęcia rozwiązań zmiany Studium gminy Będzino wskazane będzie przeprowadzenie korekty granic planowanego użytku i rezygnacja z jego powołania na terenach wskazanych w projekcie zmiany Studium pod funkcję 2US.

Kwestia realnej możliwości powołania ww. proponowanego użytku ekologicznego jest dyskusyjna. Obiekt ten (podobnie jak kilka innych w otoczeniu) został zaproponowany do objęcia ochroną w Inwentaryzacji przyrodniczej gm. m. Koszalin (2003), obejmując bardzo dużą jak na tą formę ochrony powierzchnię – ok. 370 ha (średnia powierzchnia użytku ekologicznego w województwie - wynosi ok. 4,9 ha¹⁰). Do chwili obecnej nie podjęto żadnych działań w kierunku ustanowienia tej formy ochrony przez gminę.

Jednocześnie obszar ten, przy zastosowaniu rozwiązań związanych z minimalizacją oddziaływania na walory szaty roślinnej i fauny (por. rozdz. 6.4 i 6.5 oraz 8), może nadal pełnić funkcje przyrodnicze.

⁹ wg granic użytku z Inwentaryzacji przyrodniczej woj. zachodniopomorskiego (2010)

¹⁰ na podstawie danych przestrzennych GIS z Inwentaryzacji przyrodniczej woj. zachodniopomorskiego (2010)

7.3. Ocena zgodności z przepisami prawnej ochrony przyrody

Teren objęty planowanym dokumentem znajduje się w granicach obszaru chronionego krajobrazu „Koszaliński Pas Nadmorski”. Na jego obszarze obowiązują zatem zakazy i nakazy dotyczące tej formy ochrony, które mogłyby zostać naruszone przez ustalenia zawarte w projekcie zmiany Studium.

W granicach OChK „Koszaliński Pas Nadmorski”, zgodnie z Uchwałą Nr XXXII/375/09 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 15 września 2009 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego z 2021 r., poz. 2091) obowiązują następujące zakazy (§ 3):

- zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
- realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu art. 51 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska;
- likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
- wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu;
- wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym, przeciwpowodziowym lub przeciwosuwiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych;
- dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka;
- likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych;
- lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej;
- lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 200 m od linii brzegów klifowych oraz w pasie technicznym brzegu morskiego.

Ocenę zgodności ustaleń projektowanego dokumentu z ww. zakazami przedstawiono w tabeli poniżej.

Tab. 9. Ocena zgodności realizacji ustaleń projektu zmiany Studium w zakresie terenów usług sportowo-turystycznych i funkcji rekreacji UST i US z zakazami obowiązującymi w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu „Koszaliński Pas Nadmorski”

Zakazy (punkty § 3 – uchwały Sejmiku)	Ocena zgodności/ niezgodności z zakazem
1) zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk,	Główne siedliska rozrodcze herpetofauny i stanowiska awifauny znajdują się poza terenem objętym zmianą Studium).

<p>innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;</p>	<p>W trakcie realizacji zabudowy turystycznej (teren UST) i pola golfowego może potencjalnie dojść do przypadkowego zabijania dziko występujących zwierząt, a także naruszenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu. Na podstawie danych ze szczegółowej inwentaryzacji fauny (rozdz. 2.4 i Zał. 4) należy uznać, że zagrożenie to jest niewielkie.</p> <p>W prognozie zalecono dodatkowe ograniczenia zakresu działalności w celu zachowania najważniejszych siedlisk ptaków (stanowisko lęgowe żurawia - por. rozdz. 6.5 i 8).</p>
<p>2) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko</p>	<p>Planowana realizacja pola golfowego (tereny US) oraz potencjalnej zabudowy turystycznej (teren UST – o pow. 7,2 ha) kwalifikowane są, zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008 r. (ustawa OOS) jako przedsięwzięcie mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Kwalifikacja taka wynika bezpośrednio z § 3 ust. 1 pkt. 59 oraz odpowiednio pkt. 52-53 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. 2019 poz. 1839). Jednak zgodnie z art. 23 ust. ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz.U. 2023 poz. 1336) zakaz realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko nie dotyczy :</p> <ul style="list-style-type: none"> – przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak negatywnego wpływu na ochronę przyrody i ochronę krajobrazu obszaru chronionego krajobrazu (art. 17 ust. 3 ww. ustawy) <p>Zarówno potencjalna zabudowa jak i planowane pole golfowe są przedsięwzięciami mogącymi potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, dla którego sporządzenie raportu o oddziaływaniu na środowisko nie jest obowiązkowe. Kwestia braku negatywnego oddziaływania na walory przyrodnicze i krajobrazowe OChK „Koszaliński Pas Nadmorski” <u>będzie musiała zostać szczegółowo oceniona w procedurze oceny oddziaływania na środowisko na etapie wydanie decyzji środowiskowej.</u> Na podstawie przedstawionych w niej analiz i ocen, odnoszących się do szczegółowych rozwiązań projektowych planowanego pola, będzie możliwe ostateczne wykazanie spełnienia warunku art. 17 ust. 3 ustawy i zgodności z zakazem obowiązującym w granicach OChK.</p>
<p>3) likwidowania i niszczenia zadrzewień</p>	<p>ustalenia Studium odwołują się do konieczności respektowania zakazów obowiązujących na terenie OCHK (rozdz. II pkt. 4.1 tekstu Studium), w tym zatem również zakazu:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych (§ 3 pkt. 3 – Uchwały Sejmiku). <p>Zgodność z zakazem</p>
<p>4) wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu;</p>	<p>zmiana Studium nie wskazuje terenów pod eksploatację kopalin.</p> <p>Zgodność z zakazem</p>
<p>5) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu</p>	<p>ustalenia Studium odwołują się do konieczności respektowania zakazów obowiązujących na terenie OCHK (rozdz. II pkt. 4.1 tekstu Studium), w tym zatem również zakazu :</p>

	<p>– wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym, przeciwpowodziowym lub przeciwosuwiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych (§ 3 pkt. 5 – Uchwały Sejmiku).</p> <p>Zgodność z zakazem</p>
6) dokonywania zmian stosunków wodnych	j.w. implementacja zakazu § 3 pkt. 6 – Uchwały Sejmiku.
7) likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych;	j.w. implementacja zakazu § 3 pkt. 7 – Uchwały Sejmiku.
8) budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od: a) linii brzegów rzek, jezior i innych naturalnych zbiorników wodnych	<p>Tereny zabudowy turystycznej (UST) znajdują się w odległości ponad 100 m od rzek i jezior. Najbliższy ciek (kanał Dobiesławiec) zlokalizowany jest ponad 125 m od terenu wskazanego pod możliwość realizacji zabudowy turystycznej. Ponadto zgodnie z przedłożoną dokumentacją Wód Polskich kanał ten nie jest rzeką a urządzeniem wodnych melioracji o symbolu JB8 (por. rozdz. 2.2).</p> <p>W stosunku do terenów US – możliwy zakaz realizacji obiektów budowlanych (do takich można zaliczyć elementy planowanego pola golfowego) będzie dotyczyć pasa 100 m od rzeki Dzierżęcinki – zgodnie z zapisami w treści projektowanego dokumentu (rozdz. II pkt. 4.1 tekstu Studium) - implementacja zakazu § 3 pkt. 8 – Uchwały Sejmiku</p>
9) lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 200 m od krawędzi brzegów klifowych oraz w pasie technicznym brzegu morskiego	nie dotyczy – obszar objęty zmianą Studium położony jest poza wybrzeżem morza

Zapisy ocenianego dokumentu w sposób bezpośredni lub pośredni wprowadzają i respektują ograniczenia obowiązujące na terenie OChK, zgodne z Uchwałą Nr XXXII/375/09 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 15 września 2009 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu.

Realizacja ustaleń projektu zmiany Studium nie spowoduje zatem wystąpienia sprzeczności z zakazami i nakazami określonymi w przepisach dotyczących ochrony przyrody. Należy jednak zaznaczyć, że właściwa i szczegółowa ocena wpływu rozwoju planowanych funkcji sportu i rekreacji na walory przyrodnicze i krajobrazowe OChK „Koszaliński Pas Nadmorski” będzie możliwa na etapie uzyskania wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008 r. (t.j. Dz.U. 2023 poz. 1094).

W odniesieniu do pozostałych regulacji dotyczących ochrony przyrody - w zakresie ochrony gatunkowej roślin, zwierząt i grzybów, należy stwierdzić, że na obszarze objętym projektowanym dokumentem, w tym na terenach przeznaczonych pod funkcje usług sportowo-turystycznych i funkcji rekreacji, nie stwierdzono występowania chronionych gatunków roślin i grzybów (por. rozdz. 2.3 oraz Zał. 3 do Prognozy). Wykazano natomiast siedliska gatunków ptaków podlegających ochronie. Zalecenia zawarte w rozdz. 6.4 i 6.5, jak również w rozdz. 8 odnoszą się do ograniczenia możliwości potencjalnego oddziaływania na stanowiska i siedliska gatunków chronionych. Ustalenie te należy uznać za odpowiednio minimalizujące potencjalny wpływ i zapewniające zgodność z przepisami dotyczącymi ochrony przyrody.

Należna, szczegółowa ocena i wskazania w zakresie ochrony gatunków i ich siedlisk będą zasadne do sformułowania w procedurze oceny oddziaływania na środowisko na etapie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008 r. (t.j. Dz.U. 2023 poz. 1094).

7.4. Ochrona zasobów użytkowych

Skutki realizacji projektu zmiany Studium nie spowodują negatywnego wpływu na zasoby wód powierzchniowych i podziemnych, ani ich jakość, zasoby gleb rolniczych i siedlisk leśnych. W granicach obszaru objętego ocenianym dokumentem nie znajdują się także udokumentowane złoża kopalin, których dostępność mogłaby ulec ograniczeniu w wyniku realizacji ustaleń projektowanego dokumentu.

Przeznaczeniu na realizację funkcji sportu, turystyki i rekreacji ulegną jedynie gleby umiarkowanej jakości, zaliczane do IV klasy bonitacyjnej, występujące na powierzchni planowanego pola golfowego i terenów usług sportu i turystyki (tereny US, UST).

Realizacja ustaleń projektowanego dokumentu nie spowoduje negatywnego oddziaływania na jakiegokolwiek inne istotne zasoby środowiska podlegające ochronie.

8. Minimalizacja oddziaływań na środowisko

W odniesieniu do przewidywanych oddziaływań na środowisko należy uznać, że większość rozwiązań zapewniających ochronę środowiska i krajobrazu przewidziano w zapisach aktualnej wersji projektowanego dokumentu.

Należy zaznaczyć, że w aktualnej wersji dokumentu uwzględniono już następujące zalecenia wynikające z poprzednich wersji prognozy:

- Zachowanie pasa lasu, wykazanego w ewidencji gruntów w południowej części działek 144 i 143/1, w tym stwierdzonego płątu siedliska łągu (91E0) w dotychczasowym zagospodarowaniu i jego wykluczenie z możliwości realizacji funkcji sportowo-turystycznych (UST).
- Przeznaczenie pasa roślinności naturalnej szerokości 15-20 m wzdłuż pozostałej części południowej granicy działki 143/1 – przy granicy z obszarem Natura 2000, wykluczenie z możliwości realizacji funkcji sportowo-turystycznych (UST).
- Zwiększenia dopuszczalnej wielkości nowo wydzielonych działek – zalecana wielkość minimum 1000 m² (por. rozdz. III pkt. 8.0 c projektu zmiany Studium);
- Ustalenia odpowiednio wysokiego wskaźnika powierzchni biologicznie czynnej (zalecano przyjęcie min. 60%) – por. rozdz. III pkt. 8.0 c projektu zmiany Studium).

Ponadto wprowadzono dodatkowe ustalenia dotyczące przyłączenia terenu UST do sieci kanalizacji sanitarnej (por. rozdz. III pkt. 9.0. – Infrastruktura techniczna - punkt. 9.2 ocenianego dokumentu).

W celu optymalizacji zagospodarowania i ograniczenia wpływu na walory przyrodnicze zalecono dodatkowo wprowadzenie następujących rozwiązań:

- Wprowadzenie zapisów dotyczących ochrony i zachowania siedlisk przyrodniczych, w tym także walorów przyrodniczych obszaru Natura 2000 PLH320062 Bukowy Las Górki oraz siedlisk awifauny łąkowej (por. mapa – **Zał. 2**):

1. Utrzymanie powierzchni użytków zielonych (ekstensywnie koszonych) oraz pasów szuwarów w południowo-wschodniej części terenu.

Jednocześnie należy zwrócić uwagę, że planowane w ramach ustaleń projektu zmiany Studium pole golfowe (teren US), jak również potencjalny zespół zabudowy turystycznej na terenie usług sportowo-turystycznych (UST) kwalifikowane są, zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008 r., jako przedsięwzięcia mogące potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Kwalifikacja taka wynika bezpośrednio z § 3 ust. 1 pkt. 59 oraz odpowiednio 52-53 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. 2019 poz. 1839).

Na obecnym etapie zmiany Studium, wobec braku szczegółowych informacji dotyczących zakresu i rozwiązań przyjętych dla planowanych terenów usług sportowo-turystycznych i funkcji rekreacji (poła golfowego) nie jest możliwa pełna i miarodajna ocena wpływu tego przedsięwzięcia na środowisko. Jak wykazano w rozdz. 6.3, 6.4, 6.5 i 6.11 oraz 7.1 wystąpienie i zakres poszczególnych oddziaływań będą zależne od sposobu realizacji inwestycji i wykorzystywania terenu w okresie użytkowania. Na obecnym etapie, dysponując jedynie ustaleniami projektu zmiany Studium, zagadnienie to nie jest możliwe do jednoznacznej oceny. W związku z tym szczegółowe ustalenie możliwego oddziaływania na faunę powinno mieć miejsce na etapie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008 r. (t.j. Dz.U. 2023 poz. 1094). W ramach tej procedury powinny zostać wskazane dodatkowe działania związane z minimalizacją wpływu na środowisko – adekwatne do realnych zagrożeń.

Jako dodatkowe wytyczne w zakresie minimalizacji oddziaływań, dotyczące w głównej mierze prac przygotowawczych i budowlanych, związanych z fazą realizacji ustaleń zmiany Studium, można przyjąć następujące ustalenia:

- Zaleca się minimalizowanie udziału sztucznych nawierzchni szczelnych, stosować nawierzchnie półprzepuszczalne, lub przepuszczalne umożliwiające infiltrację wód i ograniczanie spływu powierzchniowego.
- W trakcie prowadzenia prac ziemnych należy osobno składować wierzchnią, urodzajną warstwę próchniczą gleby, a następnie użyć jej w procesie odtwarzania gleby i pokrywy roślinnej na obszarach podlegających przekształceniu powierzchni ziemi (prace ziemne związane z fundamentowaniem).
- Powstające w trakcie prac masy ziemne (poza wierzchnią, urodzajną warstwą gleby), powinny zostać użyte na miejscu w celu zasypania stóp fundamentów i odtworzenia powierzchni terenu na obszarze prowadzenia prac. Niewykorzystany nadmiar mas ziemnych w świetle przepisów ustawy o odpadach stanowią odpady, które powinny być składowane oddzielnie, a następnie zagospodarowane poprzez wywiezienie na składowisko odpadów lub wykorzystanie np. przy rekultywacji.
- Prowadzący prace zobowiązany jest do minimalizowania uciążliwości akustycznej prowadzonych prac poprzez zastosowanie urządzeń i maszyn spełniających polskie normy w zakresie emisji hałasu do środowiska oraz unikanie prowadzenia prac związanych ze znaczną emisją hałasu w porze nocnej.

- Zgodnie z art. 82 Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody – „prace ziemne oraz inne prace związane z wykorzystaniem sprzętu mechanicznego lub urządzeń technicznych, prowadzone w obrębie bryły korzeniowej drzew lub krzewów na terenach zieleni lub zadrzewieniach powinny być wykonywane w sposób najmniej szkodzący drzewom...”.
- Wszelkie ewentualne znaleziska i ślady kulturowe stwierdzone podczas robót budowlanych należy niezwłocznie zgłosić do właściwego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, a prowadzone prace wstrzymać do uzyskania stosownej opinii.

9. Monitoring oddziaływania ustaleń projektu zmiany Studium na środowisko

Zgodnie z działaniami wskazanymi w rozdz. 8 dotyczącymi zasad minimalizacji wpływu na środowisko, zasadne jest wskazanie elementów, które powinny podlegać monitoringowi środowiska:

- Monitoring siedlisk na powierzchni użytków zielonych wskazanych do pozostawienia w ekstensywnym użytkowaniu kośnym – teren 2US - w południowo-wschodniej części obszaru opracowania, przylegający do kanału Dobiesławiec;
- Monitoring siedlisk przyrodniczych przy południowej granicy wskazanego w projektowanym dokumencie terenu funkcji sportu i turystyki (UST), potwierdzający skuteczność działań łagodzących dla zachowania właściwego stanu siedlisk przyrodniczych w granicach obszaru Natura 2000 PLH320062 Bukowy Las Górki.

Należy jednocześnie wyraźnie zaznaczyć, że dokładne wskazanie dotyczące zakresu, zasad, terminów prowadzenia monitoringu powinny zostać określone na etapie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008 r. (t.j. Dz.U. 2023 poz. 1094), dla możliwych do realizacji na terenie objętym dokumentem funkcji: zespołu zabudowy turystycznej i planowanego pola golfowego. Decyzja ta będzie, zgodnie z art. 82 ust. 1 pkt 2c) ww. ustawy, jednoznacznie zobowiązywać inwestora do podjęcia konkretnych działań związanych z prowadzeniem monitoringu – adekwatne do stwierdzonych w ocenie oddziaływania realnych zagrożeń.

10. Literatura i materiały archiwalne

1. Atlas Podziału Hydrograficznego Polski, 2005, Czarnecka H. (red.), IMGW, Warszawa;
2. Baza danych GIS Mapy hydrogeologicznej Polski w skali 1:50 000 – Pierwszy poziom wodonośny, arkusz N-33-69A (45) Koszalin, PIG \$ Min. Środowiska, Warszawa 2006.
3. Baza danych obszarów sieci Natura 2000 w Polsce, Ministerstwo Środowiska, natura2000.gdos.gov.pl;
4. Centralna Baza Danych Geologicznych, PIG, <http://baza.pgi.gov.pl/>;
5. Druga aktualizacja Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry, 2022.;
6. Generalny Pomiar Ruchu 2020/2021, Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad
7. Gromadzki M. (red.) 1994. Ostoje ptaków w Polsce. Biblioteka monitoringu środowiska, OTOP Gdańsk.
8. Jędrzejewski W. (red), 2005, Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce, Zakład Badania Ssaków PAN, Białowieża 2005.
9. Jędrzejewski W., Nowak S., Stachura K., Skierczyński M., Mysłajek R. W., Niedziałkowski K., Jędrzejewska B., Wójcik J. M., Zalewska H., Pilot M., Górny M., Kurek R.T., Ślusarczyk R. Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce. Zakład Badania Ssaków PAN, Białowieża 2011.
10. Juszczak W. 1974. Płazy i gady krajowe. PWN, Warszawa.
11. Kaźmierczakowa R. (red.), 2016, Polska czerwona lista paprotników i roślin kwiatowych. Instytut Ochrony Przyrody PAN, Kraków.
12. Kondracki J., 2002, Geografia Fizyczna Polski, PWN, Warszawa;
13. Kozłowski S., 1986, Problemy ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego w planowaniu przestrzennym, PWE, Warszawa;
14. Kurek R. T., Rybacki M., Sołtysiak M. 2011. Ochrona dziko żyjących zwierząt w projektowaniu inwestycji drogowych. Problemy i dobre praktyki. Poradnik ochrony płazów. Stowarzyszenie Pracownia na rzecz wszystkich istot, Bystra, ss. 164.
15. Mapa hydrogeologiczna Polski w skali 1:50 000, arkusz N-33-69A (45) Koszalin, PIG, Warszawa 2000.
16. Matuszkiewicz W., 2001, Przewodnik do oznaczania zbiorowisk roślinnych Polski, PWN, Warszawa;
17. Opracowanie ekofizjograficzne dla potrzeb miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego Jamno Centrum i Jamno Zachód w Koszalinie, Biuro PPP, Gdańsk 2012;
18. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Zachodniopomorskiego, 2020, Szczecin;
19. Poradnik utrzymania i ochrony siedlisk oraz gatunków Natura 2000 – podręcznik metodyczny Natura 2000. T1-5. Ministerstwo Środowiska, Warszawa. <http://natura2000.mos.gov.pl/natura2000/pl/poradnik.php>;
20. Program ochrony środowiska województwa zachodniopomorskiego 2030, Szczecin;
21. Stan środowiska w województwie zachodniopomorskim, raport 2020, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Szczecinie;
22. Roczna ocena jakości powietrza w województwie zachodniopomorskim Raport wojewódzki za rok 2022, GIOŚ 2023;
23. Strategia Rozwoju Powiatu Koszalińskiego na lata 2017-2020;
24. Strategia Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2030, Szczecin 2019;
25. Szczegółowa mapa geologiczna Polski w skali 1:50 000, arkusz N-33-69A (45) Koszalin, PIG, Warszawa 2018;
26. Ziarnek K, Popek M., 2023, Inwentaryzacja i waloryzacja przyrodnicza w zakresie szaty roślinnej osady Radomno, Doradztwo Ekologiczne 3GK, Poznań. .

Załącznik 1. Oświadczenie autora o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2 Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Niniejszym jako autor przedłożonej Prognozy o oddziaływaniu na środowisko dla projektu zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego obszaru położonego w obrębie ewidencyjnym Dobiesławiec, gmina Będzino, oświadczam, że posiadam tytuł doktora nauk przyrodniczych, z dziedziny nauk o Ziemi.

Tym samym spełniam wymóg art. 74a ust. 2 pkt. 1 Ustawy z dnia 3 października 2008 r., dotyczący autorów prognoz i raportów o oddziaływaniu na środowisko.

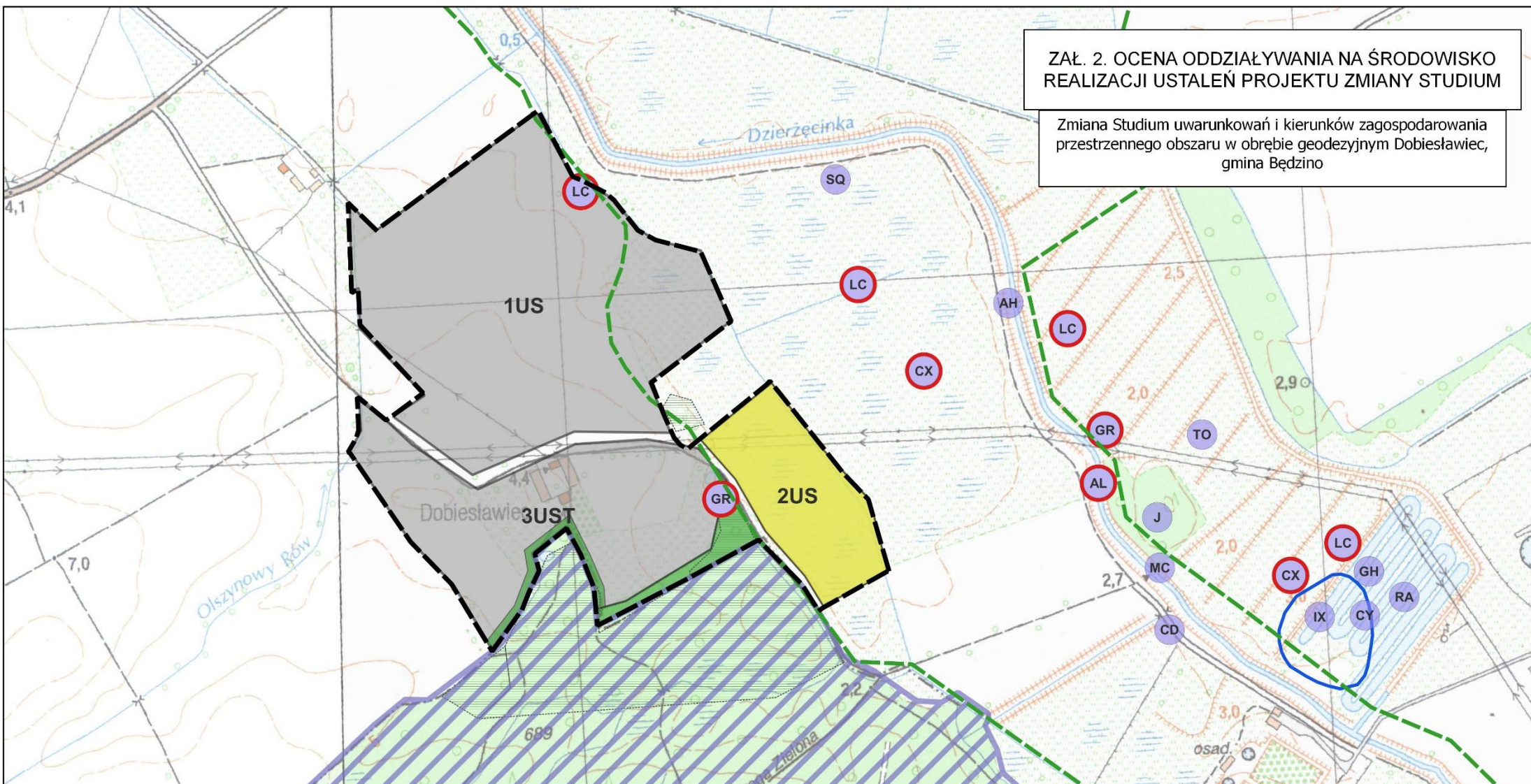
Jednocześnie oświadczam że jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Wojciech Staszek

ZAŁ. 2. OCENA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO REALIZACJI USTALEŃ PROJEKTU ZMIANY STUDIUM

Zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania
przestrzennego obszaru w obrębie geodezyjnym Dobiesławiec,
gmina Będzino

granica opracowania zmiany Studium

Tereny zmian funkcjonalno - przestrzennych
 - US - teren rekreacji ogólnodostępnej (pole golfowe);
 - UST - teren funkcji sportowo-turystycznych (dopuszczalna zabudowa)

Działania minimalizujące oddziaływanie, uwzględnione w aktualnej wersji projektu zmiany Studium

zachowanie pasa leśnego zgodnie z ewidencją gruntów (dz. 144 i 143/1) i zieleni naturalnej wzdłuż południowej granicy terenu 3UST

Wskazane działania w zakresie minimalizacji (por. rozdz. 8 Prognozy)

zachowanie ekstensywnego użytkowania kośnego

Istniejące formy ochrony przyrody

obszar SOO Natura 2000

Planowane formy ochrony przyrody

granice projektowanego użytku ekologicznego "Ujście Dzierżęcinki" (wg Inwentaryzacji... 2010)

GŁÓWNE UWARUNKOWANIA PRZYRODNICZE

stanowiska lęgowe awifauny (wg Mohr i in. 2020)
 - oznaczenia gatunków w ramce obok

Stanowiska gatunków z Zał. I Dyrektywy Ptasiej

DP I

siedliska rozrodzce płazów

Siedliska przyrodnicze Natura 2000

siedliska w granicach i sąsiedztwie obszaru zmiany Studium (wg Ziarek, Popek 2023)

0 50 100 150 200 250 m

STANOWISKA PTAKÓW	CD - sieweczka rzeczna	GR - żuraw	MC - pliszka górska
Opis gatunków:	CX - derkacz	IX - bączek	RA - wodnik
AH - Brodziec piskliwy	CY - łabędź niemy	J - krętogłów	SQ - kłaskawka
AL - zimorodek	GH - kokoszka	LC - gąsiorek	TO - samotnik